

**ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Κεντρική πλατεία Κατσικάς
45500, Ιωάννινα
Τηλ.: 2651021834
Fax: 2651031867
Πληροφορίες: κκ. Νάτσης Λάζαρος, Φωτίου Αλεξία

ΑΝΑΡΤΗΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Ιωάννινα, 20/12/2013

Αριθμ. Πρωτ.532

**ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

«ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ»

**Τμήμα 1: Παρακολούθηση τύπων οικοτόπων,
ειδών χλωρίδας, πανίδας και ιχθυοπανίδας**

Τμήμα 2: Παρακολούθηση ειδών ορνιθοπανίδας

Διάρκεια του Έργου (**Τμήμα 1 – Τμήμα 2**): **19 μήνες** από την υπογραφή της Σύμβασης
(και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από την 31^η Δεκ. 2015)

Προϋπολογισμός : **Τμήμα 1: 239.950,92€** (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ)

Τμήμα 2: 92.914,20€ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ)

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**

Ημερομηνία Αποστολής για Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ (ΕΕΕΚ):
20/12/2013

Αναθέτουσα Αρχή: Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων

Ημερομηνία Λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφορών: **12/02/2014**

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Μέρος Α' - Γενικοί και Ειδικοί Όροι

Κεφάλαιο Α1	Ορισμοί και Γενικές Αρχές (Άρθρα 1 - 5).....	σελ. 3-8
Κεφάλαιο Α2	Στοιχεία Προκήρυξης (Άρθρα 6 - 7).....	σελ. 9
Κεφάλαιο Α3	Στοιχεία Συμμετοχής (Άρθρα 8 - 9).....	σελ. 10-21
Κεφάλαιο Α4	Στοιχεία Προσφορών (Άρθρα 10 - 15).....	σελ. 22-25
Κεφάλαιο Α5	Διαδικασία Διενέργειας Διαγωνισμού (Άρθρα 16 -19).....	σελ. 26-30
Κεφάλαιο Α6	Ολοκλήρωση Διαγωνισμού (Άρθρα 20 - 23).....	σελ. 31-33
Κεφάλαιο Α7	Βασικά Στοιχεία Σύμβασης (Άρθρα 24 - 35).....	σελ. 34-38

Μέρος Β' - Τεχνική Περιγραφή

B1. Γενικά στοιχεία – Στόχοι και σκεπτικό του προγράμματος εποπτείας	σελ. 39-40
B2-1. Σκοπός και Αντικείμενο του Τμήματος 1	σελ. 41-43
B2-2. Σκοπός και Αντικείμενο του Τμήματος 2	σελ. 43-46
B3-1. Προτεινόμενες φάσεις και παραδοτέα του Τμήματος 1	σελ. 46-59
B3-2. Προτεινόμενες φάσεις και παραδοτέα του Τμήματος 2	σελ. 59-69
B4. Τεχνικές περιγραφές παραδοτέων	σελ. 70-71
B5. Ενδεικτικές μεθοδολογίες πεδίου	σελ. 72-75
B6. Έντυπα Αναφοράς για την εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης τύπων οικοτόπων και ειδών	σελ. 75
B7. Διάρκεια – Φάσεις (Τμήμα 1 – Τμήμα 2)	σελ. 76

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόδειγμα Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής σε Διαγωνισμό	σελ. 78
Υπόδειγμα Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης	σελ. 79
Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς	σελ. 80

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΓΕΝΙΚΟΙ & ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α1
ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΟ
ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ**

Ο Φορέας Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων προκηρύσσει ανοικτό διεθνή διαγωνισμό, για το έργο με τα παρακάτω διακριτά επιμέρους Τμήματα:

Τμήμα	Τίτλος	Κωδικός CPV
1	Παρακολούθηση τύπων οικοτόπων, ειδών χλωρίδας, πανίδας και ιχθυοπανίδας	90711500-9
2	Παρακολούθηση ειδών ορνιθοπανίδας	90711500-9

Προϋπολογισμός ανά Τμήμα:

Τμήμα	Προϋπολογισμός
1	195.082,05€ χωρίς Φ.Π.Α., πλέον 44.868,87€ Φ.Π.Α., συνολικό ποσό με Φ.Π.Α. 239.950,92€ .
2	75.540,00€ χωρίς Φ.Π.Α., πλέον 17.374,2€ Φ.Π.Α., συνολικό ποσό με Φ.Π.Α. 92.914,20€ .

Το αντικείμενο του έργου περιγράφεται στο **Μέρος Β΄** «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ» της Προκήρυξης αυτής.

Κριτήριο κατακύρωσης για το παραπάνω έργο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Το έργο χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 και ειδικότερα από τον Άξονα Προτεραιότητας 9 «Προστασία φυσικού περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007 - 2013».

Άρθρο 2

ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι ακόλουθοι όροι θα έχουν, πλην της περίπτωσης που τα συμφραζόμενα απαιτούν διαφορετικά, τις έννοιες που τους αποδίδονται στη συνέχεια:

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Ο Ρ Ι Σ Μ Ο Ι	Ε Ρ Μ Η Ν Ε Ι Α
Αναθέτουσα Αρχή και Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού	Ο Φορέας Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων που εδρεύει στα Ιωάννινα, Κεντρική πλατεία Κατσικάς, Τ.Κ. 45500 και ο οποίος προκηρύσσει τον διαγωνισμό αυτό
Προκήρυξη	Η παρούσα προκήρυξη που αποτελείται από το Μέρος Α: Γενικοί και Ειδικοί Όροι, το Μέρος Β: Τεχνική Περιγραφή και το παράρτημα αυτής
Έργο	Τμήμα 1: Παρακολούθηση τύπων οικοτόπων, ειδών χλωρίδας, πανίδας και ιχθυοπανίδας Τμήμα 2: Παρακολούθηση ειδών ορνιθοπανίδας
Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού	Το αρμόδιο για την αποσφράγιση και την αξιολόγηση των προσφορών συλλογικό όργανο της Αναθέτουσας Αρχής, το οποίο έχει συγκροτηθεί ειδικά για το σκοπό αυτό με την απόφαση στο θέμα 3 της 99 ^{ης} /06.12.2013 συνεδρίασης του Δ.Σ. και το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις περί λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της διοίκησης.
Προσφέρων	Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων ή κοινοπραξία συμμετέχει στον διαγωνισμό και υποβάλλει προσφορά με σκοπό τη σύναψη Σύμβασης με την Αναθέτουσα Αρχή.
Εκπρόσωπος	Ο υπογράφων την προσφορά. <ul style="list-style-type: none"> ▶ Στην περίπτωση που ο Υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο και ο υπογράφων την προσφορά δεν είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου, ο εκπρόσωπος θα πρέπει να ορίζεται με εξουσιοδότηση που γίνεται με συμβολαιογραφική πράξη. Εάν ο υπογράφων την προσφορά είναι νόμιμος εκπρόσωπος, τούτο θα πιστοποιείται με την ταυτόχρονη προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού (Φ.Ε.Κ. – Πρακτικό Δ.Σ. – Καταστατικό). ▶ Εάν ο υποψήφιος Ανάδοχος είναι ένωση φυσικών ή νομικών προσώπων, εκπρόσωπος θεωρείται ο κοινός εκπρόσωπος της ένωσης ο οποίος ορίζεται και πάλι με συμβολαιογραφική πράξη. Τα παραπάνω θα κατατίθενται κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς.
Αντίκλητος	Το πρόσωπο το οποίο ο Προσφέρων με δήλωσή του, ορίζει ως εναλλακτικό υπεύθυνο για τις ενδεχόμενες ανάγκες επικοινωνίας της Αναθέτουσας Αρχής με τον Προσφέροντα. Στη δήλωση αυτή περιλαμβάνονται τα πλήρη στοιχεία του προσώπου αυτού (ονοματεπώνυμο, ταχυδρομική διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου, fax, κ.λπ.).
Ανάδοχος	Ο Προσφέρων που θα επιλεγεί και θα συνάψει Σύμβαση με την Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τον τρόπο και τη διαδικασία που περιγράφονται στο παρόν τεύχος.
Κατακύρωση	Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής με την οποία κατακυρώνεται η υλοποίηση του έργου στον Ανάδοχο.
Σύμβαση	Η έγγραφη συμφωνία μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Αναδόχου, η οποία υπογράφεται μετά την ανακοίνωση της Κατακύρωσης και οι όροι της περιλαμβάνονται στην παρούσα.
Προϋπολογισμός	Η εκτιμώμενη από την Αναθέτουσα Αρχή ως πιθανή δαπάνη για την υλοποίηση των με την παρούσα προκηρυσσόμενων

Ο Ρ Ι Σ Μ Ο Ι	Ε Ρ Μ Η Ν Ε Ι Α
	υπηρεσιών. Η δαπάνη αυτή αποτελεί και το ανώτατο όριο της προσφοράς που μπορεί να υποβάλλουν οι υποψήφιοι. Προσφορές που υπερβαίνουν την εκτιμώμενη δαπάνη απορρίπτονται.
Συμβατικό Τμήμα Επιτροπή Ενστάσεων	Η τιμή προσφοράς στην οποία θα κατακυρωθεί το έργο. Επιτροπή ορισμένη από την Αναθέτουσα Αρχή η οποία έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση των ενστάσεων
Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής (Ε.Π.Π.)	Επιτροπή, ορισμένη από την Αναθέτουσα Αρχή, η οποία έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της εκτέλεσης της Σύμβασης από τον Ανάδοχο και την παραλαβή των Παραδοτέων η οποία έχει συγκροτηθεί ειδικά για το σκοπό αυτό με την απόφαση στο θέμα 3 της 99 ^{ης} /06.12.2013 συνεδρίασης του Δ.Σ
Τόπος παροχής	Ο τόπος παροχής των Υπηρεσιών θα είναι ο Νομός Ιωαννίνων και η περιοχή που πραγματοποιείται το έργο
Χρονοδιάγραμμα	Η συνολική διάρκεια παροχής των Υπηρεσιών και για το Τμήμα 1 και για το Τμήμα 2 θα είναι 19 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης και σε κάθε περίπτωση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο έως 31-12-2015.

Οι επικεφαλίδες, οι τίτλοι των άρθρων, οι υπότιτλοι και ο πίνακας περιεχομένων τίθενται για διευκόλυνση της ανάγνωσης και δεν λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία της Προκήρυξης.

Άρθρο 3

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ & ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

3.1 ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο Διαγωνισμός θα διεξαχθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και ιδιαίτερα:

1. τις διατάξεις του **Π.Δ. 60/2007 (ΦΕΚ: 64/Α/16.3.07)** Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2005
2. τις διατάξεις του **Ν. 3886/2010 (ΦΕΚ 173/Α/30.9.2010)** «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων – Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)».
3. τις διατάξεις του **Ν. 2286/1995 (ΦΕΚ19/Α/1.2.1995)** «Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 2 (§12) αυτού
4. τις διατάξεις του **Π.Δ 118/2007 (ΦΕΚ 150/Α/10.07.2007)** «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου»
5. τις διατάξεις του **Ν. 2362/95 (ΦΕΚ 247/Α/27.11.1995)** «Περί Δημοσίου Λογιστικού»

6. Τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 21του Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ 18/Α/25-01-2013)
7. τις διατάξεις του **Ν. 3614/03.12.2007 (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007)** «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. τις διατάξεις του **Ν.3882/2010(ΦΕΚ166/Α/22.09.2010)**<<Εθνική υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών –Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚτου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαρτίου 2007και άλλες διατάξεις . Τροποποίηση του ν.1647/1986<<Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδας(ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις >>(ΦΕΚ141/Α).
9. Την υπ’ αριθμ.174145/30.11.2011 1^η τροποποίηση της Πράξης «Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας της λίμνης Παμβώτιδας» του Φορέα Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδας.
10. Την απόφαση στο θέμα 3 της 78^{ης}/08.09.2011 έγκρισης του διαγωνισμού του έργου πριν την προέγκριση από το ΕΠΠΕΡΑΑ.
11. Την απόφαση στο θέμα 3 της 99^{ης}/06.12.2013 συνεδρίασης του Δ.Σ. με την οποία ορίστηκε η επιτροπή.
12. Την υπ’ αριθμ.111684/19.11.2013 απόφαση προέγκρισης δημοπράτησης του έργου.
13. Την απόφαση στο θέμα 2 της 99^{ης}/06.12.2013 συνεδρίασης του Δ.Σ. με την οποία εγκρίθηκε το τεύχος της προκήρυξης.

3.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η συμμετοχή στον προκηρυσσόμενο, με τον παρόν τεύχος, διαγωνισμό είναι ανοικτή, επί ίσους όρους, σε όσους πληρούν τις νομικές, οικονομικές ή τεχνικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στην Προκήρυξη και διαθέτουν την απαιτούμενη επαγγελματική επάρκεια και εμπειρία.

Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτές οι προσφορές που είναι σύμφωνες με όλους τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις προδιαγραφές της προκήρυξης. Προσφορές, που κατά την κρίση της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, είναι αόριστες και ανεπίδεκτες εκτίμησης ή περιέχουν όρους αντίθετους προς την Προκήρυξη ή/και αιρέσεις, χαρακτηρίζονται ως μη αποδεκτές και απορρίπτονται.

Γίνονται δεκτές προσφορές για ένα ή περισσότερα Τμήματα, σύμφωνα με τους όρους υποβολής προσφορών.

Δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες, προσφορές που υποβάλλονται για μέρος Τμήματος.

Επίσης δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες, προσφορές που αντιμετωπίζουν ενιαία το σύνολο του Έργου ή προσφορές που αντιμετωπίζουν ενιαία περισσότερα του ενός Τμήματα.

Αναλυτικά, τα αντικείμενα των Τμημάτων και συνολικά οι υποχρεώσεις των αναδόχων περιγράφονται στο ΜΕΡΟΣ Β (ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ) της Διακήρυξης αυτής.

Τα έγγραφα της προσφοράς και της Σύμβασης καθώς και όλη η σχετική αλληλογραφία που είναι δυνατό να απαιτηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα.

Δικαιολογητικά που εκδίδονται από κράτος εκτός Ελλάδος συνοδεύονται υποχρεωτικά από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Άρθρο 4

ΑΙΤΗΣΗ - ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΩΝ

Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να παραλάβουν την προκήρυξη μπορούν να απευθύνονται στο Φορέα Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων, οδό – Κεντρική πλατεία Κατσικάς, Τ.Κ. 45500, Ιωάννινα κ. Λάζαρος Νάτσης και κα Αλεξία Φωτίου, τηλ. 26510-21834 fax: 26510-31867, email: malpi@otenet.gr εργάσιμες ημέρες και ώρες, 9:00 – 14:00. Για την παραλαβή της διακήρυξης δεν προβλέπεται κόστος.

Σε περίπτωση που οι παραλήπτες της Προκήρυξης διαπιστώσουν ότι το παραληφθέν αντίγραφο δεν είναι πλήρες, σύμφωνα με τον πίνακα περιεχομένων και το συνολικό αριθμό σελίδων, δικαιούνται να ζητήσουν από την Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού, εντός πέντε (5) ημερών από της παραλαβής, νέο πλήρες αντίγραφο. Ενστάσεις κατά της νομιμότητας του διαγωνισμού με το αιτιολογικό της μη πληρότητας του παραληφθέντος αντιγράφου της Προκήρυξης, θα απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Οι υποψήφιοι μπορούν να ζητήσουν γραπτώς (με επιστολή ή τηλεομοιοτυπία) από την Υπηρεσία διενέργειας του διαγωνισμού συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις για το περιεχόμενο της παρούσας διακήρυξης μέχρι δώδεκα (12) ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών.

Οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα τεύχη Προκήρυξης του διαγωνισμού γνωστοποιούνται σε όλους όσους έλαβαν την Προκήρυξη, από την Υπηρεσία διενέργειας του διαγωνισμού το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την εκπονή της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή των προσφορών, εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα κατά τα ανωτέρω.

Επίσης όλα τα σχετικά έγγραφα μπορούν να ανακτηθούν μέσω διαδικτύου από τον Διαδικτυακό Τόπο <http://www.lakepamvotis.gr> καθώς και στο δικτυακό τόπο του Φορέα στο πρόγραμμα Διαύγεια: <http://et.diavgeia.gov.gr/f/lakepamvotis>

Περίληψη της Προκήρυξης στάλθηκε για δημοσίευση:

1. στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την 20/12/2013.
2. στο «Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων» της Εφημερίδας της Κυβέρνησης την 20/12/2013.
3. σε 2 ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες την 20/12/2013.
4. Σε μια τοπική εφημερίδα την 20/12/2013.
5. στα Επιμελητήρια (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ) την 20/12/2013

Περίληψη της παρούσας θα αναρτηθεί στον Πίνακα Ανακοινώσεων της Αναθέτουσας Αρχής.

Το κόστος δημοσίευσης στον Ελληνικό Τύπο βαραινει την Αναθέτουσα Αρχή.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα
Περιφέρειών και Απρόσδεκτων Κοινωνιών

Άρθρο 5

ΧΡΟΝΟΣ – ΤΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να υποβάλλουν την Προσφορά τους, μη εξαρτώμενη από όρο, προϋπόθεση, αίρεση ή επιφύλαξη, στην Αναθέτουσα Αρχή, οδός: Κεντρική πλατεία Κατσικάς, 45500 Ιωάννινα, μέχρι τις 12/02/2014, ημέρα Τετάρτη και ώρα Ελλάδος 14:00 (καταληκτική ημερομηνία του διαγωνισμού). Προσφορά μπορεί να υποβληθεί και με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή με courier που απευθύνεται στην Αναθέτουσα Αρχή. Όσες προσφορές υποβληθούν κατ' αυτόν τον τρόπο θα ληφθούν υπόψη μόνο εφόσον φθάσουν στην Αναθέτουσα Αρχή μέχρι την ως άνω καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Η ευθύνη της έγκαιρης άφιξης της Προσφοράς βαρύνει αποκλειστικά τους Προσφέροντες και δεν αναγνωρίζεται καθυστέρηση ακόμη και για ανωτέρα βία.

Προσφορές που θα κατατεθούν μετά την παραπάνω ημερομηνία και ώρα οι οποίες, αν και ταχυδρομήθηκαν έγκαιρα, έφθασαν στην Αναθέτουσα Αρχή μετά την ως άνω ημέρα και ώρα, δεν αποσφραγίζονται αλλά επιστρέφονται ως εκπρόθεσμες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α2

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ

Άρθρο 6

ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ

Όλες οι πληροφορίες που περιέχονται στην Προκήρυξη αυτή και τα δικαιώματα επί αυτής ανήκουν στην Αναθέτουσα Αρχή και η χρήση της Προκήρυξης από τους Υποψηφίους προσφέροντες επιτρέπεται μόνον για τις ανάγκες προετοιμασίας των προσφορών τους.

Άρθρο 7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ

Η Προκήρυξη αυτή αποτελείται από:

- α. το παρόν Μέρος Α (Γενικοί και Ειδικοί Όροι) που περιλαμβάνει επτά (7) Κεφάλαια και τριάντα τέσσερα (35) Άρθρα.
- β. το Μέρος Β (Τεχνική Περιγραφή).
- γ. Ένα (1) Παράρτημα.

ΕΠΠΕΡΑΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ, ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΧΜΕΛΕΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α3

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Άρθρο 8

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

8.1 ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι ανοιχτή και ελεύθερη, χωρίς περιορισμό στον αριθμό των υποψηφίων αναδόχων και σε όσους πληρούν τις νομικές, οικονομικές, τεχνικές, ποιοτικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται από τη διακήρυξη και τη σχετική Νομοθεσία και διαθέτουν αποδεδειγμένα την απαιτούμενη επαγγελματική εμπειρία, επάρκεια και υποδομές για την ανάπτυξη και ολοκλήρωση του έργου.

Δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό, έχουν Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις ή κοινοπραξίες αυτών που υποβάλλουν κοινή προσφορά, που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός Κράτους - Μέλους της ΕΕ, του Ε.Ο.Χ όπως και χωρών που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε) και έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους στο εσωτερικό της ΕΕ, του ΕΟΧ και στο εσωτερικό των χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε), η οποία κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν. 2513/97(ΦΕΚ139/Α/27.06.97) ή σε τρίτες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνίες σύνδεσης με την Ε.Ε, και έχουν αποδεδειγμένες ικανότητες, εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία:

Για το Τμήμα 1: σε δύο (2) τουλάχιστον έργα καταγραφής και παρακολούθησης τύπων οικοτόπων ή/και ειδών χλωρίδας ή/και ειδών πανίδας.

Για το Τμήμα 2: σε δύο (2) τουλάχιστον έργα καταγραφής και παρακολούθησης ειδών ορνιθοπανίδας.

Επιπλέον, ο υποψήφιος ανάδοχος απαιτείται να διαθέτει την κατάλληλη οργάνωση, δομή και μέσα, δηλαδή:

- **Ομάδα έργου**, στη σύνθεση της οποίας θα περιλαμβάνονται:

Για το Τμήμα 1: πέντε (5) επιστήμονες, ως ακολούθως:

- α) Ένας επιστήμονας – συντονιστής με εμπειρία δέκα (10) τουλάχιστον ετών στην καταγραφή και παρακολούθηση τύπων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας
- β) Ένας επιστήμονας με εμπειρία πέντε (5) τουλάχιστον ετών σε είδη ερπετών και αμφιβίων
- γ) Ένας επιστήμονας με εμπειρία πέντε (5) τουλάχιστον ετών σε είδη θηλαστικών.
- δ) Ένας επιστήμονας με εμπειρία πέντε (5) τουλάχιστον ετών σε είδη ιχθυοπανίδας
- ε) Ένας επιστήμονας με εμπειρία πέντε (5) τουλάχιστον ετών σε είδη ασπονδύλων.

Οι συγκεκριμένοι επιστήμονες θα πρέπει να είναι απόφοιτοι τμημάτων βιολογικών επιστημών ή επιστημών φυσικού περιβάλλοντος (Τμήμα Βιολογίας, Σχολή Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων) ή άλλων συναφούς αντικειμένων τμημάτων ή σχολών.

Για το Τμήμα 2: δύο (2) επιστήμονες με εμπειρία πέντε (5) τουλάχιστον ετών στην ορνιθοπανίδα. Οι συγκεκριμένοι επιστήμονες θα πρέπει να είναι απόφοιτοι τμημάτων βιολογικών επιστημών ή επιστημών φυσικού περιβάλλοντος (Τμήμα Βιολογίας, Σχολή

Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων) ή άλλων συναφούς αντικειμένων τμημάτων ή σχολών.

- **Χρηματοοικονομική επάρκεια**

Για το Τμήμα 1: Να έχει εκτελέσει αθροιστικά το Φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση ή η κοινοπραξία, παρόμοια έργα κατά την τελευταία τριετία, προϋπολογισμού ίσου τουλάχιστον με το 80% του προϋπολογισμού του προκηρυσσόμενου Τμήματος χωρίς ΦΠΑ.

Για το Τμήμα 2: Να έχει εκτελέσει αθροιστικά το Φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση ή η κοινοπραξία, παρόμοια έργα κατά την τελευταία τριετία, προϋπολογισμού ίσου τουλάχιστον με το 80% του προϋπολογισμού του προκηρυσσόμενου Τμήματος χωρίς ΦΠΑ.

Η ανωτέρω εμπειρία των ατόμων της Ομάδας έργου είναι η ελάχιστη που απαιτείται.

Η παραπάνω Ομάδα μπορεί να συνεπικουρείται από συνεργάτες υψηλής εξειδίκευσης σε διάφορα επιμέρους θέματα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον υποψήφιο ανάδοχο, για την κάλυψη των αναγκών του έργου και σύμφωνα με την πρόταση της μεθοδολογίας προσέγγισης του έργου που θα κατατεθεί.

Στην περίπτωση των ενώσεων δεν απαιτείται να έχουν λάβει συγκεκριμένη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλλουν προσφορά, ούτε απαιτείται να περιβληθούν σε Κοινοπρακτικό σχήμα ή άλλη Νομική Μορφή σε περίπτωση κατακύρωσης σε αυτές.

Επιπρόσθετα, η απαίτηση για ομάδα έργου **συγκεκριμένου αριθμού επιστημόνων με συγκεκριμένη εμπειρία** (όπως αναφέρονται παραπάνω) και ενασχόληση με τα αντικείμενα των Υπηρεσιών της παρούσας προκήρυξης, καθώς και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας πρέπει να καλύπτονται αθροιστικά από την ένωση ή κοινοπραξία, όπως παραπάνω αναλυτικά περιγράφονται.

Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της Ένωσης ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον. Σε περίπτωση κατακύρωσης η ευθύνη αυτή εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης.

Σε περίπτωση που, εξαιτίας ανικανότητας για οποιοδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος μιας ένωσης δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της ένωσης κατά το χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέρη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή. Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους. Τα υπόλοιπα μέρη της ένωσης και στις δυο περιπτώσεις μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση. Η αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί με απόφαση υπουργού, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου.

Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της αλλοδαπής ή ενώσεις ή κοινοπραξίες αυτών που υποβάλουν κοινή προσφορά, απαιτείται να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά προκειμένου να αποδείξουν την εγγραφή τους σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίσουν ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό από τους όρους που προβλέπονται στη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής τους.

Απαγορεύεται, επί ποινή αποκλεισμού, η συμμετοχή στον διαγωνισμό ενός νομικού προσώπου ή ενός φυσικού προσώπου, σε περισσότερες από μία συμμετοχές (σχήματα διαγωνιζομένων) και με οποιαδήποτε μορφή συνεργασίας, της υπεργολαβίας συμπεριλαμβανομένης. Απαγορεύεται τα ίδια πρόσωπα της ομάδας έργου να συμμετέχουν σε περισσότερα του ενός σχήματα.

Αποτελεί κώλυμα σύγκρουσης συμφερόντων η ταυτόχρονη συμμετοχή διαγωνιζόμενου στην εκτέλεση της παρούσας σύμβασης και της μελέτης **«Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της**

Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» που αποβλέπει στην αξιολόγηση, συντονισμό, καθοδήγηση, έλεγχο κλπ των επιμέρους μελετών εποπτείας των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος των φορέων διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας, διότι σε μια τέτοια περίπτωση θα υπήρχε σύγχυση των ιδιοτήτων ελέγχοντος και ελεγχομένου. Ως συμμετοχή στο σχήμα που εκτελεί την παρούσα σύμβαση νοείται είτε η άμεση είτε και η έμμεση. Το κώλυμα αφορά και τα στελέχη του διαγωνιζόμενου στην παρούσα διαδικασία (μέλη του Αναδόχου σχήματος). Η παρά το κώλυμα αυτό συμμετοχή, ή και οποιαδήποτε σχέση που δημιουργεί σύγκρουση συμφερόντων με διαγωνιζόμενο ή τον ανάδοχο της μελέτης **«Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων»**, αποτελεί λόγο αποκλεισμού από τον παρόντα διαγωνισμό και έκπτωσης από τη σύμβαση παροχής των υπηρεσιών.

8.2 ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στον διαγωνισμό **δεν γίνονται δεκτοί:**

1. Όσοι απώλεσαν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς με απόφαση άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. γιατί δεν εκπλήρωσαν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.
2. Όσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα του εξωτερικού έχουν υποστεί αντίστοιχες με τις παραπάνω κυρώσεις.
3. Οι προσφέροντες, εις βάρος των οποίων υπάρχει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, γνωστή στην Αναθέτουσα Αρχή, για έναν ή περισσότερους από τους λόγους που απαριθμούνται κατωτέρω:
  - α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 §1 της κοινής δράσης της 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου,
  - β) δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 1997 και στο άρθρο 3 §1 της κοινής δράσης 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου,
  - γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
  - δ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10^{ης} Ιουνίου 1991, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
  - ε) Υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, δωροδοκία και δόλια χρεοκοπία.
4. Όσοι τελούν υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή αναστολή εργασιών ή τελεί σε κατάσταση ανάλογη που προβλέπεται από τις διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του.

5. Όσοι, εναντίον των οποίων έχει κινηθεί διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του.
6. Όσοι έχουν καταδικαστεί βάσει απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου εκδόθηκε η απόφαση, και η οποία διαπιστώνει αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή.
7. Όσοι έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο.
8. Όσοι δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την καταβολή φόρων καθώς και την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένοι.
9. Όσοι είναι ένοχοι ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή πληροφοριών που απαιτούνται σύμφωνα με την παρούσα Διακήρυξη ή όταν δεν έχουν παράσχει τις πληροφορίες αυτές.
10. Όσοι αποκλείονται για λόγους που προβλέπονται στις λοιπές διατάξεις της παρούσας διακήρυξης

Σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας, για την ολική απόρριψη αρκεί οποιαδήποτε από τις παραπάνω προϋποθέσεις αποκλεισμού να ισχύει για ένα τουλάχιστον μέλος της ένωσης ή κοινοπραξίας.

Η αναθέτουσα Αρχή μπορεί, εφόσον αμφιβάλλει ως προς την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων, να απευθυνθεί στις αρμόδιες αρχές για να λάβει τις πληροφορίες που θεωρεί απαραίτητες για την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων. Όταν οι πληροφορίες αφορούν έναν υποψήφιο εγκαταστημένο σε άλλο κράτος μέλος, η αναθέτουσα μπορεί να ζητεί τη συνεργασία των αρμοδίων αρχών. Τα αιτήματα αυτά αφορούν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους όπου είναι εγκαταστημένος ο υποψήφιος ή ο προσφέρων, τα νομικά ή/ και φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διευθυντών επιχείρησης, ή οποιουδήποτε προσώπου έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου του υποψηφίου ή του προσφέροντας.

Άρθρο 9

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό υποβάλλουν στην Ελληνική γλώσσα, στο φάκελο «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ» τα κάτωθι 9.1 και 9.2 οριζόμενα δικαιολογητικά. Δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί εκτός Ελλάδος θα συνοδεύονται, επί ποινή αποκλεισμού, από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα. Ως επίσημη μετάφραση θεωρείται η διενεργούμενη από την μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, από δικηγόρο ή από συμβολαιογράφο, που έχουν δικαίωμα επικύρωσης μετάφρασης.

9.1 ΕΓΓΥΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι Προσφέροντες οφείλουν υποχρεωτικά και με ποινή αποκλεισμού, μαζί με την προσφορά, να καταθέσουν Εγγύηση Συμμετοχής τους στον διαγωνισμό, της οποίας το ποσό θα πρέπει να καλύπτει το 5% της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης ανά Τμήμα συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Πιο αναλυτικά:

Για το Τμήμα 1: 11.997,55€

Για το Τμήμα 2: 4.645,71€.

Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας προσώπων που υποβάλλουν κοινή προσφορά ή εγγύηση συμμετοχής πρέπει να είναι ενιαία στο όνομα όλων των μελών της Ένωσης ή Κοινοπραξίας.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τουλάχιστον δύο (2) μήνες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον Ανάδοχο μετά την κατάθεση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, ενώ στους λοιπούς προσφέροντες μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της κατακύρωσης.

Η εγγύηση συμμετοχής εκδίδεται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει τη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η οποία κυρώθηκε με το νόμο 2513/1997 και έχουν, σύμφωνα με την νομοθεσία των κρατών αυτών, αυτό το δικαίωμα.

Εγγυήσεις που εκδίδονται σε άλλο κράτος εκτός της Ελλάδας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση που η απόδοση όρου της ξενόγλωσσης εγγυητικής επιστολής διαφέρει από την απόδοσή του στην Ελληνική, η μετάφρασή του στην Ελληνική υπερισχύει της ξενόγλωσσης διατύπωσης.

Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας φυσικών ή νομικών προσώπων θα πρέπει να σημειώνεται στην εγγύηση συμμετοχής ότι καλύπτει όλα τα μέλη της ένωσης αλληλεγγύως.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα 1 (Παράρτημα) της παρούσας προκήρυξης.

9.2 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Φυσικών ή Νομικών Προσώπων

Οι Προσφέροντες οφείλουν, μαζί με την εγγύηση συμμετοχής, να καταθέσουν τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), που θα φέρει ημερομηνία εντός των τελευταίων τριάντα ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημέρας υποβολής των προσφορών χωρίς να απαιτείται βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από αρμόδια διοικητική αρχή ή τα ΚΕΠ, στην οποία:
  - 1.α) Να αναγράφονται τα στοιχεία του Διαγωνισμού ή της διαδικασίας ανάθεσης στην οποία θα συμμετάσχουν και στην οποία θα δηλώνεται ότι, μέχρι και την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους, οι προσφέροντες:
    - δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο αδίκημα από τα αναφερόμενα στην περίπτωση 8.2.3 της παρούσης διακήρυξης
    - δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες στις περιπτώσεις 8.2.4 και 8.2.5 της παρούσης διακήρυξης
    - δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες στην περίπτωση 8.2.6 της παρούσης διακήρυξης
    - είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και την πληρωμή των φόρων και των τελών
    - είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο Επιμελητήριο
  - 1.β) Να αναλαμβάνεται η υποχρέωση για την έγκαιρη και προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών των πινάκων 1 έως 5 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση και σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 20 του Π.Δ. 118/2007 και του άρθρου 25 του Ν. 3614/2007.
2. Έγγραφο εκπροσώπησης προς εκείνον που υποβάλλει την προσφορά.
3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, στην οποία θα δηλώνει ο Υποψήφιος Ανάδοχος, ότι η προσφορά του συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Διακήρυξης, της οποίας έλαβε γνώση και ότι αποδέχεται ανεπιφύλαχτα τους όρους της Διακήρυξης καθώς και ότι παραιτείται από κάθε δικαίωμα αποζημίωσης για οποιαδήποτε Απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ιδίως της αναβολής ή ακύρωσης του Διαγωνισμού ή της υπαναχώρησης της Αναθέτουσας Αρχής ή της κρίσης της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού όπως και για κάθε λόγο δημοσίου συμφέροντος. Στην ανωτέρω δήλωση πρέπει να περιλαμβάνεται επίσης ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στην προσφορά είναι αληθή και ακριβή.
4. Νομιμοποιητικά έγγραφα κάθε συμμετέχοντος όπως το Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και οι τροποποιήσεις τους για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζόμενου και των εγγράφων τροποποιήσεων αυτού (για Ο.Ε. και Ε.Ε.).
5. Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της Α.Ε., καθώς και τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους το νομικό πρόσωπο, και τα έγγραφα

της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό, αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου.

6. Λοιπά δικαιολογητικά ποιοτικής επιλογής

Προκειμένου η Αναθέτουσα Αρχή να διαπιστώσει τη φερεγγυότητα, την επαγγελματική αξιοπιστία, τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάσταση καθώς και τις τεχνικές δυνατότητες των Υποψήφιων Αναδόχων, οι Υποψήφιοι Ανάδοχοι πρέπει να υποβάλλουν επί ποινή αποκλεισμού, με την αίτηση συμμετοχής τους στον διαγωνισμό με τα δικαιολογητικά του παρόντος άρθρου και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α. Αντίγραφο ή απόσπασμα ισολογισμών της επιχείρησης ή υπεύθυνη δήλωση περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, καθώς και του κύκλου εργασιών της, που αφορά ειδικότερα τις υπό ανάθεση υπηρεσίες, κατά τις τρεις (3) προηγούμενες του έτους Διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις, που να αποδεικνύει την απαίτηση του άρθρου 8.1 της παρούσας. Επισημαίνεται ότι, εάν η επιχείρηση λειτουργεί ή ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα σχετικά με τις υπό ανάθεση υπηρεσίες κατά χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπει την έκδοση κατά νόμο τριών ισολογισμών, ο Υποψήφιος Ανάδοχος πρέπει να υποβάλει τους ισολογισμούς, εφόσον υπάρχουν, ή τα σχετικά επίσημα στοιχεία που υπάρχουν κατά το διάστημα αυτό.
- β. Γενικές πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά, τη δραστηριότητα, την τεχνική υποδομή, το απασχολούμενο προσωπικό κατά ειδικότητα καθώς και περιγραφή των μέσων ποιοτικού ελέγχου των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών.
- γ. Κατάλογο και συνοπτική περιγραφή των κυριότερων έργων παρόμοιων και συναφούς αντικειμένου με το προκηρυσσόμενο, τα οποία ολοκλήρωσαν κατά την προηγούμενη τριετία, με ένδειξη της οικονομικής τους αξίας, του χρόνου υλοποίησης και της Αναθέτουσας Αρχής και του ποσοστού συμμετοχής του διαγωνιζόμενου σε αυτό. Η ολοκλήρωση των ανωτέρω έργων θα αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση ή πρωτόκολλο παραλαβής που έχει εκδοθεί από την κατά περίπτωση αναθέτουσα δημόσια αρχή. Σε περίπτωση υπερβολικής απαιτείται αντίγραφο της σχετικής σύμβασης υπερβολικής και υπεύθυνη δήλωση του αναδόχου περί του εκτελεστέου αντικειμένου της υπερβολικής.
- δ. Υπεύθυνη δήλωση περί του κύκλου εργασιών ως προς την παροχή υπηρεσιών του αντικειμένου της παρούσας κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων του έτους του διαγωνισμού οικονομικών χρήσεων.
- ε. Κατάλογο της ομάδας έργου, τα μέλη της οποίας θα πρέπει να διαθέτουν αποδεδειγμένη εμπειρία σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 8.1, για την πιστοποίηση των οποίων θα πρέπει να προσκομίζονται βιογραφικά σημειώματα. Αποδεικτικά στοιχεία (κατάλογος έργων, αντίστοιχες συμβάσεις ή/και βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης, η/και δελτία παροχής υπηρεσιών-τιμολόγια κλπ) δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού.

Οι ενώσεις /κοινοπραξίες Φυσικών ή Νομικών Προσώπων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, αυτή, υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους, που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους, όπως αυτός ορίζεται παρακάτω.

Επίσης θα πρέπει να καταθέσουν:

1. Συμφωνητικό μεταξύ των μελών της Ένωσης / Κοινοπραξίας όπου:

- i. να αναγράφεται και να οριοθετείται με σαφήνεια το ποσοστό συμμετοχής κάθε μέλους της Ένωσης/Κοινοπραξίας στην Ένωση/Κοινοπραξία και το ειδικό μέρος του Έργου, το οποίο αυτό θα αναλάβει στα πλαίσια υλοποίησης του Έργου στο σύνολο της Προσφοράς
  - ii. να αναγράφεται το ποσοστό επί του Συμβατικού Τιμήματος που θα αντιστοιχεί σε κάθε μέλος της Ένωσης/Κοινοπραξίας
  - iii. να δηλώνεται ένα μέλος ως υπεύθυνο για το συντονισμό και τη διοίκηση όλων των μελών της Ένωσης/Κοινοπραξίας.
  - iv. να ορίζεται κοινός εκπρόσωπος της Ένωσης/Κοινοπραξίας και των μελών της για τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό και την εκπροσώπηση της Ένωσης/Κοινοπραξίας και των μελών της έναντι της Αναθέτουσας Αρχής.
  - v. να δηλώνεται ότι σε κάθε περίπτωση τα μέλη της Ένωσης ή της κοινοπραξίας θα είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνα έναντι της αναθέτουσας αρχής για την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης
2. Πράξη του αρμόδιου οργάνου κάθε μέλους της Ένωσης/Κοινοπραξίας από το οποίο να προκύπτει η έγκρισή του για τη συμμετοχή του μέλους:
- i. στην Ένωση / Κοινοπραξία
  - ii. στον Διαγωνισμό

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά του άρθρου 9.2 είναι υποχρεωτικά επί ποινή αποκλεισμού.

Σε περίπτωση που ορισμένα από τα ανωτέρω δικαιολογητικά δεν εκδίδονται ή δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να αναπληρωθούν με Ένορκη Δήλωση του Υποψηφίου Αναδόχου, ενώπιον συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος δεν βρίσκεται στην αντίστοιχη κατάσταση. Η Ένορκη αυτή Δήλωση θα υποβληθεί υποχρεωτικά μαζί με την προσφορά του Υποψηφίου Αναδόχου.

Αν σε κάποια χώρα δεν εκδίδονται τα παραπάνω πιστοποιητικά ή έγγραφα, ή δεν καλύπτουν όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορούν να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση του Προσφέροντα, ενώ σε περιπτώσεις χωρών όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού. Δικαιολογητικά που εκδίδονται σε Κράτος εκτός Ελλάδας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα.

Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού μπορεί να ζητήσει τη συμπλήρωση ελλείψεων εκάστου των προσκομισθέντων δικαιολογητικών, εκτός από την ανωτέρω εγγύηση συμμετοχής, και οι υποψήφιοι υποχρεούνται να τα προσκομίσουν μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που θα ζητηθούν από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά, διαφορετικά αποκλείονται από την συνέχεια του διαγωνισμού.

Μετά την κατάθεση της προσφοράς, επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών οι διαγωνιζόμενοι παρέχουν διευκρινίσεις μόνο όταν αυτές ζητούνται από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού είτε κατά την ενώπιον της διαδικασία, είτε κατόπιν εγγράφου της Υπηρεσίας, μετά την σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού. Από τις διευκρινίσεις, οι οποίες παρέχονται, σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού.

9.3 Δικαιολογητικά Συμμετοχής κατά το στάδιο της κατακύρωσης

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, κατά το άρθρο 25 του Ν. 3614/2007 και του Π.Δ. 118/2007, ο προσφέρων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σ' αυτόν από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, με βεβαίωση παραλαβής ή σύμφωνα με το Ν. 2672/1998 (Α' 290), οφείλει να υποβάλει, σε σφραγισμένο φάκελο, τα παρακάτω έγγραφα και δικαιολογητικά κατά περίπτωση, τα οποία αποσφραγίζονται και ελέγχονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 6 του Π.Δ. 118/2007.

Κατόπιν, η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού εισηγείται σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αναθέτουσας Αρχής. Η Αναθέτουσα Αρχή εκδίδει σχετική απόφαση σχετικά με τα στάδια της αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά της οποίας μπορεί να προσφύγει ο Προσφέρων σύμφωνα με το Ν. 3886/2010, σύμφωνα με το άρ. 21 της παρούσας Διακήρυξης.

Πίνακες δικαιολογητικών συμμετοχής κατά την κατακύρωση ανά κατηγορία

Πίνακας 1 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Έλληνες πολίτες
<p>1. Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή του Υποψηφίου Αναδόχου σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά του ή βεβαίωση αρμόδιας αρχής με την οποία να πιστοποιείται αφενός η άσκηση του επαγγέλματός του κατά την ημέρα διενέργειας του Διαγωνισμού, αφετέρου, ότι εξακολουθεί να παραμένει εγγεγραμμένος μέχρι της επίδοσης της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης.</p>
<p>2. Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης από το οποίο να προκύπτει ότι:</p> <p>1/ δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση</p> <p>α) για κάποιο από τα αδικήματα της παρ.1 του άρθρου 43 του Π.Δ. 60/2007</p> <p>β) για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεοκοπίας</p> <p>2/ δεν έχει καταδικαστεί βάσει απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας που εκδόθηκε η απόφαση, για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή.</p>
<p>3. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο Υποψήφιος Ανάδοχος δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό και δεν έχει κινηθεί σε βάρος του διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού. Σε περίπτωση εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, το εν λόγω πιστοποιητικό εκδίδεται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.</p>
<p>4. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα δηλώνει όλους τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) στους οποίους οφείλει να καταβάλει εισφορές για το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό.</p>
<p>5. Πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή, από τα οποία να προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, ο Υποψήφιος Ανάδοχος είναι ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του. Σε περίπτωση εγκατάστασής του</p>

Πίνακας 1 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Έλληνες πολίτες

στην αλλοδαπή, τα εν λόγω πιστοποιητικά εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένοι, από την οποία και εκδίδονται τα σχετικά πιστοποιητικά.

Σε περίπτωση που ορισμένα από τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν εκδίδονται ή δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, **πρέπει** επί ποινή αποκλεισμού να αναπληρωθούν με ένορκη βεβαίωση του Υποψηφίου Αναδόχου, ενώπιον συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα έγγραφα και ότι δεν συντρέχουν στον Υποψήφιο Ανάδοχο οι ανωτέρω νομικές καταστάσεις. Η ένορκη αυτή βεβαίωση, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου, πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, θα υποβληθεί υποχρεωτικά μαζί με τα δικαιολογητικά του ανωτέρω πίνακα. μετά την σχετική έγγραφη εντολή.

Πίνακας 2 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Αλλοδαποί πολίτες

Τα πιστοποιητικά του παραπάνω πίνακα 1 ή άλλα ισοδύναμα έγγραφα ή αποδεικτικά μέσα εκδοθέντα από τις κατά περίπτωση αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές Αρχές της χώρας εγκατάστασής τους

Πίνακας 3 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Ημεδαπά νομικά πρόσωπα

1. Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή του Υποψηφίου Αναδόχου σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά του ή βεβαίωση αρμόδιας αρχής με την οποία να πιστοποιείται η άσκηση του επαγγέλματός του κατά την ημέρα διενέργειας του Διαγωνισμού, αφετέρου, ότι εξακολουθεί να παραμένει εγγεγραμμένος μέχρι της επίδοσης της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης.

2. Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης από το οποίο να προκύπτει ότι:

1/ δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση

α) για κάποιο από τα αδικήματα της παρ.1 του άρθρου 43 του Π.Δ. 60/2007

β) για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεοκοπίας

2/ δεν έχει καταδικαστεί βάσει απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας που εκδόθηκε η απόφαση, για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή.

3. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο Υποψήφιος Ανάδοχος δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό και δεν έχει κινηθεί σε βάρος του διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού. Σε περίπτωση εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, το εν λόγω πιστοποιητικό εκδίδεται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.

Πίνακας 3 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Ημεδαπά νομικά πρόσωπα

4. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο Υποψήφιος Ανάδοχος δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, ή ειδική εκκαθάριση του Ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως ισχύει, ή άλλες ανάλογες καταστάσεις και ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής ή ειδικής εκκαθάρισης των ανωτέρω νομοθετημάτων. Τα εν λόγω πιστοποιητικά εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 εδ. γ' παρ. (4) του Π.Δ. 118/2007.

5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία ο νόμιμος εκπρόσωπος του Υποψηφίου Αναδόχου θα δηλώνει όλους τους Οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) στους οποίους ο Υποψήφιος Ανάδοχος οφείλει να καταβάλει εισφορές για το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό.

6. Πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή, από τα οποία να προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, ο Υποψήφιος Ανάδοχος είναι ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του.

7. Όλα τα έγγραφα από τα οποία προκύπτει η σύσταση και η εκπροσώπηση του Υποψηφίου Αναδόχου, και η τήρηση των προβλεπόμενων στον νόμο διατυπώσεων δημοσιότητας για τη σύσταση του Υποψηφίου Αναδόχου, την τροποποίηση του καταστατικού του και τον διορισμό των εκπροσώπων του.

Σε περίπτωση που ορισμένα από τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν εκδίδονται ή δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις **πρέπει**, επί ποινή αποκλεισμού, να αναπληρωθούν με ένορκη βεβαίωση του Υποψηφίου Αναδόχου, ενώπιον συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα έγγραφα και ότι δεν συντρέχουν στον Υποψήφιο Ανάδοχο οι ανωτέρω νομικές καταστάσεις. Η ένορκη αυτή βεβαίωση, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου, πριν την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, θα υποβληθεί υποχρεωτικά μαζί με τα δικαιολογητικά του ανωτέρω πίνακα, μετά την σχετική έγγραφη εντολή.

Πίνακας 4 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Αλλοδαπά νομικά πρόσωπα

Για τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ισχύουν τα όσα αναφέρονται σε σχέση με τα δικαιολογητικά συμμετοχής για τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα.

Αν σε κάποια χώρα δεν εκδίδονται τα παραπάνω πιστοποιητικά ή έγγραφα, ή δεν καλύπτουν όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορούν να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση του ενδιαφερομένου, η οποία γίνεται ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής της χώρας εγκατάστασης. Σε χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, δύναται να αντικατασταθεί αυτή από υπεύθυνη δήλωση. Όπου απαιτείται Υπεύθυνη Δήλωση, νοείται για τους μεν ημεδαπούς Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με τον Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου ή Υπεύθυνη Δήλωση του φυσικού προσώπου και για τους δε αλλοδαπούς, κείμενο ανάλογης αποδεικτικής αξίας το οποίο θα συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση του στα Ελληνικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 454 του Κ.Πολ.Δικ και του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Πίνακας 5 – Δικαιολογητικά συμμετοχής – Ενώσεις / Κοινοπραξίες

Για κάθε μέλος της Ένωσης/Κοινοπραξίας πρέπει να κατατεθούν όλα τα Δικαιολογητικά, ανάλογα με την περίπτωση (ημεδαπό/αλλοδαπό φυσικό πρόσωπο, ημεδαπό/αλλοδαπό νομικό πρόσωπο).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α4

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 10

ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

10.1 ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

Η προσφορά αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του Προσφέροντα και υποβάλλεται για τους σκοπούς του διαγωνισμού.

10.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΩΝ

Η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποιεί, με fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή συστημένη επιστολή, σε κάθε Προσφέροντα που τυχόν θα αποκλεισθεί ή του οποίου η προσφορά θα απορριφθεί κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, τους λόγους αποκλεισμού ή απόρριψης αντίστοιχα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις

Οι Προσφέροντες των οποίων η συμμετοχή θα αποκλεισθεί από τον διαγωνισμό κατά τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής ή των οποίων οι προσφορές θα απορριφθούν κατά τη διαδικασία της τεχνικής αξιολόγησης, δικαιούνται να εξετάσουν τις προσφορές των υπολοίπων Προσφερόντων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις

Οι Προσφέροντες των οποίων οι προσφορές δεν θα απορριφθούν, για οποιοδήποτε λόγο σε στάδιο προηγούμενο της βαθμολόγησης και στους οποίους δεν θα κατακυρωθεί το Έργο, δικαιούνται να εξετάσουν την προσφορά του αναδόχου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 11

ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Οι προσφορές ισχύουν για **εκατόν ογδόντα** (180) ημερολογιακές ημέρες προσμετρούμενες από την επομένη της ημέρας διενέργειας του διαγωνισμού.

Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο του αναφερόμενου απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Η ισχύς των προσφορών είναι δυνατό να παραταθεί, εφ' όσον ζητηθεί από την Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με το παραπάνω οριζόμενο.

Αν προκύψει ανάγκη παράτασης της ισχύος των προσφορών, η Υπηρεσία Διενέργειας του Διαγωνισμού θα απευθύνει σχετικό αίτημα προς τους Προσφέροντες, πριν από τη λήξη ισχύος των προσφορών τους. Οι Προσφέροντες οφείλουν να απαντήσουν μέσα σε τρεις (3) ημέρες και, σε περίπτωση που αποδέχονται την αιτούμενη παράταση, να ανανεώσουν και τις εγγυήσεις συμμετοχής τους, αν αυτές δεν ισχύουν και για τυχόν παρατάσεις.

Όσοι από τους Υποψηφίους Αναδόχους δεν απαντήσουν εντός της παραπάνω προθεσμίας ή απαντήσουν αρνητικά, αυτομάτως αποκλείονται από τα επόμενα στάδια του Διαγωνισμού.

Σε περίπτωση που η Κατακύρωση του διαγωνισμού ανακοινωθεί μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς ή μετά τη λήξη τυχόν παράτασής της, η Κατακύρωση δεσμεύει τον υποψήφιο Ανάδοχο μόνον εφ' όσον αυτός την αποδεχτεί.

Άρθρο 12

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Στον διαγωνισμό **δεν γίνονται δεκτές αντιπροσφορές ή εναλλακτικές προσφορές** για το σύνολο ή μέρος του προκηρυσσόμενου με την παρούσα Έργου.

Άρθρο 13

ΜΕΡΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες, προσφορές που υποβάλλονται για μέρος Τμήματος.

Επίσης δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες, προσφορές που αντιμετωπίζουν ενιαία το σύνολο του Έργου ή προσφορές που αντιμετωπίζουν ενιαία περισσότερα του ενός Τμήματα.

Άρθρο 14

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Η προσφορά υποβάλλεται μονογραμμένη σε σφραγισμένο φάκελο προσφοράς.

Ο φάκελος της προσφοράς πρέπει απαραίτητα να φέρει την επωνυμία και τη διεύθυνση του διαγωνιζομένου καθώς επίσης και τις ενδείξεις:

Προσφορά

Διακήρυξη Νο: (.....)

Δημόσιος Ανοικτός Διεθνής Διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου του έργου / **Τμήμα 1 ή Τμήμα 2** (επιλέγεται το ανάλογο Τμήμα)

Ημερομηνία Διαγωνισμού: (.....)

«Να μην ανοιχθεί από την ταχυδρομική υπηρεσία ή τη γραμματεία»

Δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητοι φάκελοι, οι οποίοι είναι δυνατόν να αποσφραγισθούν και να επανασφραγισθούν χωρίς να αφήσουν ίχνη.

Ο φάκελος κάθε προσφοράς συνοδεύεται από επιστολή, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται η εταιρεία ή ένωση ή Κοινοπραξία Εταιρειών που υποβάλλει την προσφορά.

Ο φάκελος κάθε προσφοράς περιλαμβάνει τους ακόλουθους τρεις (3) σφραγισμένους επιμέρους φακέλους:

- Φάκελος «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ» που περιέχει τα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ, σε ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ και ένα αντίγραφο, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 9.1 και 9.2 της παρούσας προκήρυξης.
- Φάκελος «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» που περιέχει το ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ και ένα αντίγραφο, τα περιεχόμενα των οποίων περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 15.1 κατωτέρω της παρούσας προκήρυξης.

- Φάκελος «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» που περιέχει μόνο ένα (1) πρωτότυπο της Οικονομικής Προσφοράς των συμμετεχόντων. Τα περιεχόμενα της οικονομικής προσφοράς περιγράφονται στο άρθρο 15.2 κατωτέρω της παρούσας προκήρυξης.

Όλοι οι επιμέρους φάκελοι θα φέρουν και τις ενδείξεις του κυρίως φακέλου.

Άρθρο 15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

15.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ "ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ"

Ο φάκελος "ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ" διαιρείται στις εξής ενότητες τα περιεχόμενα των οποίων περιγράφονται στη συνέχεια:

α. Μεθοδολογία προσέγγισης του Έργου

β. Οργάνωση - Διοίκηση του έργου

A. Η Ενότητα "Μεθοδολογία προσέγγισης του Έργου " περιέχει αναλυτική περιγραφή του τρόπου με τον οποίο ο υποψήφιος ανάδοχος σκοπεύει να προσεγγίσει το έργο.

Η πρόταση αναφέρεται αναλυτικά:

- στη μεθοδολογία κάλυψης των ενότητων του αντικειμένου του έργου που αναφέρονται στο Β΄ Μέρος – Τεχνική Περιγραφή, της παρούσης.
- στις αναγκαίες πληροφορίες και στοιχεία που θα συλλεγούν (είδος και πηγή)
- στα ενδεχόμενα προβλήματα που προβλέπεται να προκύψουν και στον τρόπο που προτείνεται να αντιμετωπισθούν, για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων.

B. Η Ενότητα Οργάνωση - Διοίκηση του έργου περιλαμβάνει:

- Αναλυτική περιγραφή της δομής και οργάνωσης της ομάδας έργου που θα εμπλακούν στο έργο.
- Συμπληρωμένο τον Πίνακα 1 που ακολουθεί, στον οποίο θα δίνονται αναλυτικά στοιχεία απασχόλησης καθενός από τα προτεινόμενα στελέχη της Ομάδας Έργου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ			
Εταιρεία:			
Στέλεχος	Θέση στην Ομάδα	Καθήκοντα	Προβλεπόμενος χρόνος απασχόλησης στο έργο

Όπου:

- Στη στήλη "Στέλεχος" συμπληρώνεται το ονοματεπώνυμο καθενός προτεινόμενου στελέχους της ομάδας έργου.
- Στη στήλη "Θέση στην Ομάδα" συμπληρώνεται ο ρόλος του στελέχους, σύμφωνα με την προτεινόμενη οργάνωση της Ομάδας.
- Στη στήλη "Καθήκοντα" αναφέρονται οι εργασίες που πρόκειται να αναλάβει κάθε στέλεχος της ομάδας έργου και βασίζονται στην πρόταση προσέγγισης του θέματος.

15.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ"

Ο φάκελος "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ" περιλαμβάνει τη οικονομική προσφορά για την εκτέλεση του Έργου, η οποία διατυπώνεται ολογράφως και αριθμητικώς, σε ΕΥΡΩ, χωρίς ΦΠΑ και με ΦΠΑ.

Η οικονομική προσφορά υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του προσφέροντα ή των νομίμων εκπροσώπων των προσφερόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α5

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 16

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Η διεξαγωγή του διαγωνισμού και η αξιολόγηση των προσφορών θα γίνει από Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, που θα οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών για τη Σύναψη της Σύμβασης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Έλεγχος Κριτηρίων Ποιοτικής Επιλογής, που βασίζεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ»
- Αξιολόγηση Τεχνικής Προσφοράς, που βασίζεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ».
- Αξιολόγηση Οικονομικής Προσφοράς, που βασίζεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ»
- Τελική Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των προσφορών συνίσταται στη βαθμολόγηση επιμέρους Ομάδων Κριτηρίων.

Άρθρο 17

ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Η αποσφράγιση των προσφορών που έχουν έγκαιρα υποβληθεί ή αποσταλεί και παραληφθεί, γίνεται δημόσια, στην έδρα της Αναθέτουσας Αρχής, από την Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού την ημέρα λήξης προθεσμίας κατάθεσης των προσφορών, ήτοι την **13/02/2014 και ώρα 10:00** και παρουσία των προσφερόντων ή των νομίμως εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους.

Η αποσφράγιση κάθε προσφοράς γίνεται με την παρακάτω διαδικασία:

Αποσφραγίζεται ο Κυρίως Φάκελος, η επιτροπή μονογράφει και σφραγίζει τους τρεις φακέλους, (δικαιολογητικών, τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς), και στη συνέχεια αποσφραγίζει το φάκελο δικαιολογητικών και μονογράφει όλα τα δικαιολογητικά.

Οι φάκελοι της Τεχνικής και Οικονομικής προσφοράς δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται από την Επιτροπή.

Προσφορές που υποβάλλονται μετά την έναρξη της διαδικασίας δεν αποσφραγίζονται αλλά παραδίνονται στην Υπηρεσία ως εκπρόθεσμες.

Άρθρο 18

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής

Μετά την αποσφράγιση του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ» η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού ελέγχει την ορθότητα και την πληρότητα των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί καθώς και των εγγυήσεων συμμετοχής των άρθρων 9.1, 9.2 (1, 2, 3, 4, 5).

Επί πλέον ελέγχεται η εκπλήρωση των Κριτηρίων Ποιοτικής Επιλογής, σύμφωνα με το άρθρο 9.2.6 της παρούσης. Αναλυτικότερα ελέγχονται:

A. Κριτήριο Χρηματοοικονομικής επάρκειας του υποψηφίου αναδόχου: Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθεί η επάρκεια του προσφέροντα για την εκπόνηση του έργου, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 9.2.6 περιπτώσεις α και δ της παρούσας.

B. Κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου αναδόχου: Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθεί η επάρκεια του προσφέροντα για την εκπόνηση του έργου, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 9.2.6 περιπτώσεις β, γ και ε της παρούσας.

Εφόσον παραστεί ανάγκη, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού μπορεί να καλέσει τους Προσφέροντες να συμπληρώσουν τα υποβληθέντα με την προσφορά δικαιολογητικά του άρθρου 9.2 της παρούσας, ή να παράσχουν σχετικές με αυτά διευκρινίσεις και οι Προσφέροντες υποχρεούνται, στην περίπτωση αυτή, να τα συμπληρώσουν ή να παράσχουν τις σχετικές διευκρινίσεις μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που θα τους ζητηθούν.

Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς γίνεται μόνο για τους διαγωνιζόμενους που καλύπτουν τα παραπάνω κριτήρια. Σε αντίθετη περίπτωση η προσφορά τους απορρίπτεται, αιτιολογημένα, ως μη έχουσα εκπληρώσει τις ελάχιστες τιθέμενες προϋποθέσεις και επιστρέφονται οι υποφάκελοι Τεχνικής και Οικονομικής προσφοράς κλειστοί στους αποκλεισθέντες.

Άρθρο 19

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Μετά τον έλεγχο των φακέλων των Δικαιολογητικών συμμετοχής, η Επιτροπή συνέρχεται σε κλειστή συνεδρίαση, κατά την οποία αποσφραγίζονται και αξιολογούνται οι Προσφορές, οι οποίες δεν απορρίφθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 18 της παρούσας, ως ακολούθως:

19.1α ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Η ομάδα κριτηρίων που αφορά στην Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς έχει **συντελεστή βαρύτητας 80%**.

Τα **Κριτήρια Αξιολόγησης των Τεχνικών Προσφορών** περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δύο Ομάδες, με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας των Ομάδων:

Ομάδα Α: Κριτήρια Πρότασης μεθοδολογίας - προσέγγισης του Έργου. Συντελεστής βαρύτητας της Ομάδας Α: 60% του συνολικού βαθμού του παρόντος κριτηρίου.

Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθούν, η κατανόηση των απαιτήσεων του Έργου και η ανάπτυξη κατάλληλου τρόπου προσέγγισής του, η αποτελεσματική μεθοδολογία υλοποίησης του έργου και η κατάλληλη περιγραφή και ανάλυση του έργου σε επιμέρους δραστηριότητες.

Ομάδα Β: Κριτήρια Οργάνωσης και Διοίκησης Ομάδας Έργου (Συντελεστής βαρύτητας της Ομάδας Β: 40%) του συνολικού βαθμού του παρόντος κριτηρίου.

Αναφορικά με το θέμα θα εξετασθούν η οργανωτική αποτελεσματικότητα της ομάδας έργου, η οποία προκύπτει από την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της ομάδας έργου και τη βέλτιστη αξιοποίηση της μεθοδολογίας υλοποίησης του έργου, εντός των προβλεπόμενων από την προκήρυξη τεχνικών απαιτήσεων και χρονοδιαγράμματος.

Οι υποψήφιοι δύνανται να κληθούν να αναλύσουν προφορικά την προσφορά τους στην Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού και να απαντήσουν σε τυχόν ερωτήσεις των μελών της.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ
Aj	ΟΜΑΔΑ Α/ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ & ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	σ1 (60%)
Aj1	Κατανόηση των απαιτήσεων του έργου και κατάλληλη περιγραφή και ανάλυση του έργου σε επιμέρους δραστηριότητες	40%
Aj2	Ανάπτυξη κατάλληλου τρόπου προσέγγισης και αποτελεσματικής μεθοδολογίας υλοποίησης του έργου	60%
Bj	ΟΜΑΔΑ Β/ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ	σ2 (40%)
Bj1	Δομή και σύνθεση οργανωτικού σχήματος	60%
Bj2	Οργάνωση / ροή του έργου	40%

19.1β ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Κατά το στάδιο της Αξιολόγησης της Τεχνικής Προσφοράς, υπολογίζεται η συνολική βαθμολογία των προσφορών και πραγματοποιείται η κατάταξή τους κατά φθίνουσα τάξη με βάση τον παρακάτω τύπο:

$$T_j = [\sigma_1 \times A_j + \sigma_2 \times B_j]$$

όπου:

T_j :	η βαθμολογία Τεχνικής Προσφοράς της πρότασης j
------------------------	--

A_j, B_j :	η βαθμολογία των επιμέρους Ομάδων Κριτηρίων Α και Β για την πρόταση j σε κλίμακα 0-10
σ₁, σ₂ :	οι συντελεστές βαρύτητας των Ομάδων Κριτηρίων Α και Β, αντίστοιχα
A_{j1, 2}, B_{j1, 2} :	η βαθμολογία των επιμέρους Υποκριτηρίων Α και Β για την πρόταση j σε κλίμακα 0-10

$$A_j = [(A_{j1} \times 0,4) + (A_{j2} \times 0,6)]$$

$$B_j = [(B_{j1} \times 0,6) + (B_{j2} \times 0,4)]$$

Προτάσεις που συγκέντρωσαν συνολική Βαθμολογία κατά την Αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς μικρότερη του 6,5 **δεν αξιολογούνται** περαιτέρω, και αποκλείονται από τη περαιτέρω διαδικασία.

Κατόπιν η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού συντάσσει σχετικό πρακτικό με την βαθμολόγηση των Τεχνικών Προσφορών, όπου αναφέρονται και οι Τεχνικές Προσφορές που έχουν συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία μικρότερη του 6,5 ή οι τεχνικές προσφορές που κρίθηκαν απαράδεκτες και απορρίπτονται. Κατόπιν γίνεται εισήγηση στην Αναθέτουσα Αρχή για την έγκριση του πρακτικού.

Η Αναθέτουσα Αρχή εκδίδει απόφαση σχετικά με τα στάδια του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς κατά της οποίας μπορεί να προσφύγει ο διαγωνιζόμενος σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής κοινοποιείται σε όλους τους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς και ηλεκτρονικά ή με τηλεομοιοτυπία. Μετά την άπρακτη παρέλευση του χρόνου υποβολής προσφυγών ή την εξέταση τυχόν αποβληθεισών κατά το δεύτερο στάδιο προσφυγών, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού ορίζει την ημερομηνία ανοίγματος των υποφακέλων των οικονομικών προσφορών και ενημερώνει ηλεκτρονικά ή με τηλεομοιοτυπία τους διαγωνιζόμενους που δεν αποκλείσθηκαν κατά το στάδιο αυτό.

19.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Το κριτήριο που αφορά στην Αξιολόγηση της Οικονομικής Προσφοράς έχει **συντελεστή βαρύτητας 20%**.

Η αξιολόγηση βασίζεται στο φάκελο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» κάθε προσφοράς.

Για τον υπολογισμό της βαθμολογίας αυτού του κριτηρίου χρησιμοποιείται ο ακόλουθος τύπος: **O_j = (K min / K j) X 10**

όπου:

O_j :	η βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο της οικονομικής προσφοράς j
K min :	Το χαμηλότερο κόστος από όλες τις προσφορές
K j :	Το κόστος της προσφοράς j

Σημειώνεται ότι εάν οι τιμές ενός προσφέροντος είναι ασυνήθιστα χαμηλές ή κατά τη γνώμη της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού είναι ανατιολόγητες, η Επιτροπή, πριν απορρίψει την προσφορά, θα ζητήσει εγγράφως από τον υποψήφιο να παραδώσει εγγράφως, εντός εύλογης προθεσμίας που του τάσσει, τις όποιες διευκρινίσεις για τη σύνθεση της προσφοράς του κρίνει σκόπιμες και θα ελέγξει, σε συνεννόηση με τον υποψήφιο, τη σύνθεση της προσφοράς του, λαμβάνοντας υπόψη τις δοθείσες διευκρινίσεις. Σημειώνεται ότι, για τους σκοπούς του όρου αυτού, προσφορές που περιέχουν έκπτωση άνω του 20% του προτεινόμενου προϋπολογισμού θα θεωρούνται, σε κάθε περίπτωση, ως ασυνήθιστα χαμηλές.

19. 3. ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Κατά το στάδιο της Τελικής Αξιολόγησης, υπολογίζεται η συνολική βαθμολογία των προσφορών και πραγματοποιείται η κατάταξή τους κατά φθίνουσα τάξη με βάση τον παρακάτω τύπο:

$$F_j = 0,80 \times T_j + 0,20 \times O_j$$

όπου:

F_j	:	η συνολική βαθμολογία της πρότασης j
T_j	:	η βαθμολογία Τεχνικής Προσφοράς της πρότασης j
O_j	:	η βαθμολογία του κριτηρίου της οικονομικής προσφοράς για την πρόταση j

Η αξιολόγηση των προσφορών θα στηριχθεί αποκλειστικά και μόνο στα ανωτέρω κριτήρια.

Η πρώτη στον συγκριτικό πίνακα κατάταξης θεωρείται η πλέον συμφέρουσα προσφορά. Σε περίπτωση ισοβαθμίας οι προσφορές που ισοβαθμούν κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά του βαθμού Τεχνικής Προσφοράς.

Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προσφορών συντάσσει πρακτικό με την τελική κατάταξη των προσφορών που υποβλήθηκαν στον Διαγωνισμό καλεί τον Προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παρ. 9.3 της παρούσας Διακήρυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α6

Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Σ Η Δ Ι Α Γ Ω Ν Ι Σ Μ Ο Υ

Άρθρο 20

ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Κάθε Υποψήφιος, που θα θεωρήσει ότι θίγεται από παράνομη, κατά την κρίση του, πράξη ή παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής, θα δικαιούται προσωρινής δικαστικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3886/10 (ΦΕΚ 173/Α/10) περί δικαστικής προστασίας κατά την σύναψη δημοσίων συμβάσεων με σκοπό την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τη νέα Οδηγία 2007/66 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου.

Πριν από την έναρξη της διαδικασίας ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου, θα ασκηθεί υποχρεωτικά, εντός δέκα (10) ημερών, αφότου ο Ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση της αντίστοιχης πράξης ή παράλειψης και ενώπιον της Αναθέτουσας Αρχής, προσφυγή, η οποία θα κοινοποιηθεί υποχρεωτικά στον θιγόμενο από τυχόν μερική ή ολική παραδοχή της. Η σχετική απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής θα εκδοθεί εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την άσκηση της προσφυγής, άλλως θα τεκμαίρεται σιωπηρή απόρριψη της.

Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από τις αιτιάσεις της προδικαστικής προσφυγής. Εφόσον ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ο αιτών ειδοποιεί σχετικά την αναθέτουσα αρχή με κάθε πρόσφορο μέσο, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την άσκηση της αιτήσεως.

Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής και αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και η άσκηση αυτών, θα κωλύουν τη σύναψη της Σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διάταξη ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.

Η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης περιλαμβάνει τα στοιχεία της παρ. 2 του αρ. 35 του π.δ. 60/2007 και αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής σύναψης της σύμβασης, όπως προκύπτουν από την παρ. 2 του αρ. 5 του Ν. 3886/2010

Άρθρο 21

ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Μετά την ολοκλήρωση του έργου της αξιολόγησης, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού θα υποβάλει τον Συγκριτικό Πίνακα μαζί με τα Πρακτικά και όλα τα στοιχεία του φακέλου του διαγωνισμού, σε τρία (3) αντίτυπα, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης κατακύρωσης του Διαγωνισμού.

Στον ανάδοχο αποστέλλεται σχετική πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης, εφόσον προηγουμένως έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους διαγωνιζόμενους η απόφαση κατακύρωσης και έχουν παρέλθει οι προθεσμίες για την άσκηση των νόμιμων δικαιωμάτων τους.

Από την πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης, η Σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί, το δε έγγραφο (Σύμβαση) που ακολουθεί, έχει μόνον αποδεικτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 22

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΑΤΑΙΩΣΗΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή, μετά από σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, διατηρεί το δικαίωμα:

- α) να αποφασίσει τη ματαίωση, ακύρωση ή διακοπή του διαγωνισμού σε κάθε στάδιο της διαδικασίας του (πριν την Απόφαση Κατακύρωσης του έργου),
- β) να αποφασίσει τη ματαίωση του διαγωνισμού και την επανάληψή του με τροποποίηση ή μη των όρων και των προδιαγραφών της Προκήρυξης,
- γ) να αποφασίσει τη ματαίωση του διαγωνισμού και να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, εφ' όσον ισχύουν οι σχετικές προϋποθέσεις

Η Αναθέτουσα Αρχή δεσμεύεται ότι θα προχωρήσει σε ματαίωση του διαγωνισμού μόνον στην εξαιρετική περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί για λόγους που ανάγονται είτε στο συμφέρον της Αναθέτουσας Αρχής και του Έργου είτε στην επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού. Οι Προσφέροντες δεν διατηρούν και παραιτούνται από οποιαδήποτε αξίωση έναντι της Αναθέτουσας Αρχής από το λόγο της ματαίωσης. Στην περίπτωση αυτή η Υπηρεσία Διενέργειας διαγωνισμού θα γνωστοποιήσει στους Προσφέροντες που τυχόν θα υποβάλουν σχετική αίτηση, τους λόγους της ματαίωσης.

Άρθρο 23

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Μετά την πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης καταρτίζεται η σχετική Σύμβαση, η οποία ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή της Κατακύρωσης.

Η Σύμβαση, που περιλαμβάνει, λεπτομερώς όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υλοποίηση του Έργου καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, καταρτίζεται με βάση την Κατακύρωση, την προσφορά και την Προκήρυξη, κατά φθίνουσα σειρά ιεραρχίας και κατισχύει αυτών πλην καταδήλων σφαλμάτων ή παραδρομών.

Για τις ανάγκες κατάρτισης της Σύμβασης, ο Ανάδοχος θα συνεργαστεί με την Αναθέτουσα Αρχή.

Σε περίπτωση που πιθανολογείται ότι, κατά το χρονικό διάστημα κατάρτισης του τελικού κειμένου της Σύμβασης, **θα λήξει η ισχύς της προσφοράς** ή της εγγύησης συμμετοχής, ο Ανάδοχος υποχρεούται στην έγκαιρη παράταση της ισχύος της προσφοράς του κατά τον εκτιμώμενο για την ολοκλήρωση του κειμένου της Σύμβασης απαιτούμενο χρόνο και την παράταση, για τον ίδιο χρόνο, της ισχύος της εγγυητικής συμμετοχής ή την αντικατάστασή της με την εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Μετά την ολοκλήρωση του εγγράφου της Σύμβασης και μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών από την λήψη έγγραφης πρόσκλησης από την Αναθέτουσα Αρχή, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσέλθει για την υπογραφή της Σύμβασης, προσκομίζοντας τα παρακάτω στοιχεία:

- (α) Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι εταιρεία ή ένωση προσώπων ή κοινοπραξία, **τα έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου** που θα υπογράψει τη Σύμβαση καθώς και τα **νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης** αυτών.

Σημειώνεται ότι ο Ανάδοχος ορίζει εκπρόσωπο και τον εξουσιοδοτεί με ειδικό πληρεξούσιο να υπογράψει τη σύμβαση, να τον εκπροσωπεί έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και να ενεργεί κατ' εντολήν και για λογαριασμό του Αναδόχου για όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τη Σύμβαση. Επί πλέον πρέπει θα οριστεί και αναπληρωτής του Εκπροσώπου με τις ίδιες αρμοδιότητες. Αλλαγή του Εκπροσώπου ή/ και του Αναπληρωτή του γνωστοποιείται εγγράφως στην Αναθέτουσα Αρχή και ισχύει μόνο μετά από την έγγραφη αποδοχή της.

Ο Εκπρόσωπος και ο Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Αναδόχου είναι, μεταξύ άλλων, εξουσιοδοτημένοι να τον εκπροσωπούν σε όλα τα θέματα που αφορούν τη σύμβαση και να διευθετούν για λογαριασμό του οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει ή σχετίζεται με τη Σύμβαση, συμμετέχοντας, όποτε και όπου κληθούν σε συναντήσεις με τα αρμόδια για την παρακολούθηση και τον έλεγχο όργανα της Αναθέτουσας Αρχής.

(β) **Εγγύηση καλής εκτέλεσης** των όρων της Σύμβασης που θα ανέρχεται στο 10% της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 25 της παρούσας.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, όπως και όλες οι εγγυήσεις που αναφέρονται στην Προκήρυξη, εκδίδεται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει τη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η οποία κυρώθηκε με το νόμο 2513/1997 και έχουν, σύμφωνα με την νομοθεσία των κρατών αυτών, αυτό το δικαίωμα.

Εγγυήσεις που εκδίδονται σε άλλο κράτος εκτός της Ελλάδας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα.

Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει τη Σύμβαση, η Υπηρεσία επιβάλλει αθροιστικά ή διαζευκτικά τις προβλεπόμενες στις κείμενες διατάξεις κυρώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α7

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 24

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο.

Σε περίπτωση διαφορών που ενδεχομένως προκύψουν σχετικά με την ερμηνεία ή την εκτέλεση ή την εφαρμογή της Σύμβασης ή εξ' αφορμής της, η Αναθέτουσα Αρχή και ο Ανάδοχος καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυσή τους, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών.

Για κάθε διαφορά που δεν είναι δυνατό να επιλυθεί σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, αρμόδια θα είναι τα δικαστήρια που εδρεύουν στην Αθήνα.

Άρθρο 25

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ • ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η εγγυητική καλής εκτέλεσης της Σύμβασης θα είναι αορίστου χρόνου και θα επιστρέφεται μετά την ολοκλήρωση του Έργου.

Ο Ανάδοχος στον οποίο έγινε η κατακύρωση του έργου υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% της συνολικής συμβατικής αξίας του έργου χωρίς το Φ.Π.Α.. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 26

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ – ΠΑΡΑΛΑΒΗ

1. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Η διάρκεια εκτέλεσης του Έργου (**Τμήμα 1 και Τμήμα 2**) είναι **δεκαεννέα (19)** μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Ο χρόνος αυτός αποτελεί τον «Καθαρό χρόνο» χωρίς να περιλαμβάνονται οι οποιεσδήποτε καθυστερήσεις, χωρίς υπαιτιότητα του Αναδόχου. Σε κάθε περίπτωση το φυσικό αντικείμενο της Σύμβασης **πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως 31-12-2015** οπότε και ολοκληρώνεται η τρέχουσα Προγραμματική Περίοδος.

Αναλυτικά, οι χρονικές απαιτήσεις για το Έργο στις οποίες περιλαμβάνονται και οι χρόνοι παράδοσης των επί μέρους παραδοτέων, όπως παρουσιάζονται στο Μέρος Β' της παρούσας.

Για την παραλαβή των παραδοτέων του Έργου, συγκροτείται Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής του έργου με Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης. Για κάθε μέλος ορίζεται και αναπληρωτής του.

2. ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί μονομερώς το δικαίωμα μετάθεσης του χρονοδιαγράμματος του Έργου.

Άρθρο 27

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

Η πληρωμή του Αναδόχου θα πραγματοποιηθεί βάσει των παραδοτέων σύμφωνα με τον παρακάτω τρόπο:

Τμήμα 1:

- ▶ Χορήγηση ποσού 25% του συμβατικού τιμήματος με την έγκριση και οριστική παραλαβή της Α' φάσης.
- ▶ Χορήγηση ποσού 35% του συμβατικού τιμήματος με την έγκριση και οριστική παραλαβή της Β' φάσης.
- ▶ Χορήγηση ποσού 40% του συμβατικού τιμήματος με την έγκριση και οριστική παραλαβή της Γ' φάσης.

Τμήμα 2:

- ▶ Χορήγηση ποσού 25% του συμβατικού τιμήματος με την έγκριση και οριστική παραλαβή της Α' φάσης.
- ▶ Χορήγηση ποσού 35% του συμβατικού τιμήματος με την έγκριση και οριστική παραλαβή της Β' φάσης.
- ▶ Χορήγηση ποσού 40% του συμβατικού τιμήματος με την έγκριση και οριστική παραλαβή της Γ' φάσης.

Όλες οι πληρωμές θα γίνονται σε ΕΥΡΩ με την προσκόμιση των νομίμων δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις κατά το χρόνο πληρωμής και σε χρόνο προσδιοριζόμενο από την αναγκαία διοικητική διαδικασία για έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων.

Με κάθε πληρωμή θα γίνονται οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία κρατήσεις.

Οι πληρωμές θα γίνονται σε βάρος του Προϋπολογισμού του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων **ΣΑ: Ε0758 με κωδικό Πράξης 2011ΣΕ07580018.**

Ο Φ.Π.Α. περιλαμβάνεται και βαρύνει τον εργοδότη.

Άρθρο 28

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Ο Ανάδοχος εγγυάται προς την Αναθέτουσα Αρχή ότι το Έργο θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της Σύμβασης.

Άρθρο 29

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η Σύμβαση τροποποιείται όταν συμφωνήσουν, εγγράφως, προς τούτο, τα δύο συμβαλλόμενα μέρη (αλλαγή ΦΠΑ, αντικατάσταση μέλους Ένωσης κ.λπ.), αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διατηρείται αναλλοίωτο το συμβατικό αντικείμενο.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Προβλεπόμενα Αποφασισμένα

ΕΣΠΑ
2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Άρθρο 30

ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ – ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ- ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΕΣ

Ανάδοχος **δεν δικαιούται** να μεταβιβάσει ή εκχωρήσει τη Σύμβαση ή μέρος αυτής .

Ο Προσφέρων θα πρέπει να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Σε μία τέτοια περίπτωση δεν αίρεται η ευθύνη του κύριου οικονομικού φορέα. Απαραίτητη είναι η συνυποβολή με την προσφορά κάθε αναγκαίου στοιχείου, από το οποίο θα προκύπτει τόσο η ύπαρξη συμφωνίας με τον υπεργολάβο, όσο και η αμοιβαία πρόθεση συνεργασίας.

Άρθρο 31

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Ο Ανάδοχος για την υλοποίηση του έργου, θα χρησιμοποιήσει τους ειδικούς συνεργάτες (ομάδα έργου) που έχει προσδιορίσει στην προσφορά του. Σε περίπτωση που για αιτιολογημένους λόγους γίνει αντικατάσταση των ειδικών συνεργατών, αυτό θα γίνει με την σύμφωνη γνώμη της Αναθέτουσας Αρχής και εφόσον ο αντικαταστάτης είναι τουλάχιστον ισοδύναμων προσόντων.

Ο Ανάδοχος ευθύνεται για τις πράξεις, παραλείψεις και αμέλειες των συνεργατών του.

Σε κάθε περίπτωση, την πλήρη ευθύνη για την ολοκλήρωση του έργου φέρει αποκλειστικά ο Ανάδοχος

Άρθρο 32

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Ο Ανάδοχος διατηρεί την κυριότητα του παραδιδόμενου έργου, μέχρι την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής του, οπότε η κυριότητα μεταβιβάζεται στην Αναθέτουσα Αρχή, ελεύθερη από κάθε βάρος και δικαίωμα τρίτου.

Ο Ανάδοχος, σε κάθε περίπτωση, έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει, χωρίς περιορισμό, την τεχνογνωσία (know-how) που θα αποκτήσει κατά την εκτέλεση του Έργου, σε παρόμοια έργα που τυχόν θα αναλάβει για λογαριασμό οποιουδήποτε τρίτου.

Όλες οι εκθέσεις και τα συναφή στοιχεία όπως προδιαγραφές, πλάνα, στατιστικά στοιχεία, υπολογισμοί και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο ή υλικό που καταρτίζεται από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, είναι εμπιστευτικά και ανήκουν στην απόλυτη ιδιοκτησία της Αναθέτουσας Αρχής.

Ο Ανάδοχος, μόλις ολοκληρώσει την εκτέλεση της Σύμβασης, παραδίδει όλα τα έγγραφα και τα στοιχεία στην Αναθέτουσα Αρχή. Ο Ανάδοχος μπορεί να κρατά αντίγραφα αυτών των εγγράφων και στοιχείων, αλλά δεν επιτρέπεται να τα χρησιμοποιεί για σκοπούς άλλους από της Σύμβασης, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής.

Άρθρο 33

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

Χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής, ο Ανάδοχος δεν αποκαλύπτει εμπιστευτικές πληροφορίες που του δόθηκαν ή που ο ίδιος ανακάλυψε κατά την υλοποίηση του Έργου, ούτε κοινολογεί στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες των οποίων

ΕΠΠΕΡΑΑ

Εθνικό Πρόγραμμα Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για την Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ

2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

λαμβάνει γνώση σε σχέση με τη Σύμβαση, υποχρεούται δε να μεριμνά ώστε το προσωπικό του, οι υπεργολάβοι του και κάθε συνεργαζόμενος με αυτόν να τηρήσει την ως άνω υποχρέωση.

Σε περίπτωση αθέτησης από τον Ανάδοχο της ως άνω υποχρέωσής του, η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να απαιτήσει την αποκατάσταση τυχόν ζημίας της και την παύση κοινοποίησης των εμπιστευτικών πληροφοριών και την παράλειψή της στο μέλλον.

Ο Ανάδοχος δεν δύναται να προβαίνει σε δημόσιες δηλώσεις σχετικά με το Έργο κατά τη διάρκεια υλοποίησής του, χωρίς την προηγούμενη συναίνεση της Αναθέτουσας Αρχής, ούτε να συμμετέχει σε δραστηριότητες ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις του απέναντι στην Αναθέτουσα Αρχή και δεν δεσμεύει την Αναθέτουσα Αρχή, με κανένα τρόπο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή της συναίνεση.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή Παραλαβής και όλα τα εξουσιοδοτημένα από αυτήν ή την Αναθέτουσα Αρχή πρόσωπα οφείλουν να μην ανακοινώνουν σε κανένα, παρά μόνο στα πρόσωπα που δικαιούνται να γνωρίζουν, πληροφορίες που περιήλθαν σ' αυτούς κατά τη διάρκεια και με την ευκαιρία της εκτέλεσης του Έργου και αφορούν σε τεχνικά ή εμπορικά ζητήματα ή μεθόδους κατασκευής ή λειτουργίας του Έργου ή του Αναδόχου.

Άρθρο 34

ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν ευθύνονται για τη μη εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, στο μέτρο που η αδυναμία εκπλήρωσης οφείλεται σε περιστατικά ανωτέρας βίας.

Ο Ανάδοχος, επικαλούμενος υπαγωγή της αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεών του σε γεγονός που εμπίπτει στην προηγούμενη παράγραφο, οφείλει να γνωστοποιήσει και επικαλεσθεί προς την Αναθέτουσα Αρχή τους σχετικούς λόγους και περιστατικά εντός αποσβεστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τότε που συνέβησαν, προσκομίζοντας τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία. Η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να απαντήσει εντός είκοσι (20) ημερών στο σχετικό αίτημα του Αναδόχου διαφορετικά, με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας, τεκμαίρεται η αποδοχή του αιτήματος.

Άρθρο 35

ΛΥΣΗ – ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο Ανάδοχος δεν υλοποιεί το Έργο με τον τρόπο που ορίζεται στη Σύμβαση παρά τις προς τούτο επανειλημμένες οχλήσεις τη Αναθέτουσας Αρχής.
- β) ο Ανάδοχος εκχωρεί τη Σύμβαση ή αναθέτει εργασίες υπεργολαβικά χωρίς την άδεια της Αναθέτουσας Αρχής.
- γ) ο Ανάδοχος πτωχεύσει, τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση ή εκκαθάριση, λυθεί ή ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του ή γίνουν πράξεις αναγκαστικής εκτελέσεως σε βάρος του, στο σύνολο ή σε σημαντικό μέρος των περιουσιακών του στοιχείων.
- δ) εκδίδεται τελεσίδικη απόφαση κατά του Αναδόχου για αδίκημα σχετικό με την άσκηση του επαγγέλματός του.

Τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την γνωστοποίηση στον Ανάδοχο της εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής καταγγελία. Κατ' εξαίρεση, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, κατ' ενάσκηση

ΕΠΠΕΡΑΑ

Εθνικό Πρόγραμμα για την Ανάπτυξη, την Εργασία και την Κοινωνία

37/80

διακριτικής της ευχέρειας, για όσες από τις περιπτώσεις καταγγελίας είναι αυτό δυνατό, να τάξει εύλογη (κατ' αυτήν) προθεσμία θεραπείας της παραβάσεως, οπότε τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται αυτόματα με την πάροδο της ταχθείσας προθεσμίας, εκτός εάν η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποιήσει εγγράφως προς τον Ανάδοχο ότι θεωρεί την παράβαση θεραπευθείσα.

Με την μετά από καταγγελία της Αναθέτουσας Αρχής λύση της Σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεούται μετά από αίτηση της Αναθέτουσας Αρχής:

- α) Να απόσχει από τη διενέργεια οποιασδήποτε εργασίας, έργου, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης υποχρεώσεώς του που πηγάζει από τη Σύμβαση, πλην εκείνων που επιβάλλονται για την διασφάλιση προϊόντων, εργασιών και εγκαταστάσεων.
- β) Να παραδώσει, σε χρόνο που θα προσδιορίσει η Αναθέτουσα Αρχή, όποιο έργο, εργασία ή προϊόν (ολοκληρωμένο ή μη) έχει εκπονήσει ή έχει στην κατοχή του καθώς και τα πάσης φύσεως υποστηρικτικά έγγραφα και μέσα (μαγνητικά ή μη) και να μεριμνήσει όπως οι συνεργάτες του πράξουν το ίδιο.
- γ) Να παραδώσει στην Αναθέτουσα Αρχή κάθε εξοπλισμό, υλικά ή άλλα αγαθά που αφορούν άμεσα ή έμμεσα το Έργο και ευρίσκονται στην κατοχή του, εγγυώμενος ότι οι συνεργάτες του θα πράξουν το ίδιο.

Το συντομότερο δυνατό μετά την καταγγελία της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή βεβαιώνει την αξία του παρασχεθέντος μέρους του Έργου καθώς και κάθε οφειλή έναντι του Αναδόχου κατά την ημερομηνία καταγγελίας.

Η Αναθέτουσα Αρχή αναστέλλει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού πληρωτέου σύμφωνα με τη Σύμβαση προς τον Ανάδοχο μέχρις εκκαθαρίσεως των μεταξύ τους υποχρεώσεων και οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν.

Η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να απαιτήσει πρόσθετα από τον Ανάδοχο αποζημίωση για κάθε ζημία που υπέστη μέχρι του ανώτατου ποσού του Συμβατικού Τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία του τμήματος του Έργου που δεν μπορεί, λόγω πλημμελούς εκτελέσεως της Σύμβασης, να χρησιμοποιηθεί για τον προοριζόμενο σκοπό.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για το Πρόγραμμα των Κοινοτήτων

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

B1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

Η εποπτεία των τύπων οικοτόπων και των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα (περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 και εθνικός χώρος) πραγματοποιείται σε ανταπόκριση της χώρας στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΕ (η γνωστή ως σήμερα 79/409/ΕΟΚ).

Το πρόγραμμα της παρακολούθησης υλοποιείται σε δύο κύριους άξονες:

1. Περιοχές του δικτύου NATURA 2000, εντός αρμοδιότητας υφιστάμενων Φορέων Διαχείρισης.
2. Περιοχές του εθνικού χώρου εκτός του δικτύου NATURA 2000, εντός αρμοδιότητας υφιστάμενων Φορέων Διαχείρισης (σε διαφορετικό - αδρότερο επίπεδο, σε σύγκριση με τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 (ΤΚΣ+ΖΕΠ).

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης θα πρέπει να υλοποιηθούν για είδη και τύπους οικοτόπων για το σύνολο του εθνικού χώρου, καθώς η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών και οικοτόπων σε εθνικό επίπεδο και η σύνταξη των Εθνικών Εκθέσεων για την περίοδο 2007-2012 προϋποθέτει την παρακολούθηση όχι μόνο εντός, αλλά και εκτός των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Καθώς οι υποχρεώσεις είναι διαφορετικές για τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), σημειώνεται ότι τα αντικείμενα της παρακολούθησης είναι διαφοροποιημένα, ως ακολούθως:

- A. Για τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) είναι απαραίτητη η καταγραφή, η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και η παρακολούθησή της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43.
- B. Για τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) είναι απαραίτητη η καταγραφή, η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και η παρακολούθησή της κατάστασης διατήρησης της орνιθοπανίδας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (όλων των ειδών орνιθοπανίδας του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ, των μεταναστευτικών ειδών που μπορούν να αποτελέσουν είδη χαρακτηρισμού των ΖΕΠ και των κοινών ειδών орνιθοπανίδας).
- Γ. Για τις περιοχές εκτός του Δικτύου Natura 2000 είναι απαραίτητη η καταγραφή, η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και η παρακολούθησή της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43, καθώς και των ειδών орнιθοπανίδας.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, οι Φορείς Διαχείρισης είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση των ειδών και τύπων οικοτόπων των περιοχών Natura 2000 που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Παράλληλα με το έργο των Φορέων το ΥΠΕΚΑ προκηρύσσει την εκπόνηση 8 μελετών εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης τύπων οικοτόπων και ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος σε περιοχές εκτός αρμοδιότητας των Φορέων Διαχείρισης καθώς και μίας μελέτης με τίτλο: «*Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων*».

Αντικείμενο της τελευταίας μελέτης είναι (μεταξύ άλλων):

- ο επιστημονικός και τεχνικός συντονισμός, η αξιολόγηση, η σύνθεση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων όλων των μελετών εποπτείας, ώστε να υπάρχει ομογενοποίηση στις

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένος Τμήμα Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΣΠΑ 2007-2013

προσεγγίσεις όλων των αναδόχων, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων παρακολούθησης των Φορέων Διαχείρισης,

- η συγγραφή των δύο εκθέσεων εφαρμογής των Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ,
- η κατάρτιση ολοκληρωμένης πρότασης τροποποίησης της υφιστάμενης βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με τις προτάσεις των αναδόχων,
- η κατάρτιση πρότασης για τον ορισμό νέων περιοχών Natura 2000, όπου κριθεί απαραίτητο,
- οι προτάσεις Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς για τα είδη και τους τύπους οικοτόπων σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και στόχων διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών για τις περιοχές Natura 2000 σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Οι μετρήσεις στο πεδίο διαιρούνται σε δύο στάδια:

- Το πρώτο στηρίζεται στα αποτελέσματα όλων των διαθέσιμων και αξιόπιστων μετρήσεων, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τη σύνταξη της εθνικής έκθεσης για τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.
- Το δεύτερο στάδιο θα συνεχιστεί από το 2014 μέχρι και τη λήξη της δράσης.

Το έργο θα συνεισφέρει:

- Στην ανταπόκριση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ όπως ισχύει σήμερα.
- Στην προστασία των τύπων οικοτόπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Στην προστασία των ειδών χλωρίδας και πανίδας που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Στην προστασία των ειδών ορνιθοπανίδας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην Οδηγία 2009/147/ΕΕ.
- Στην προώθηση της διατήρησης και διαχείρισης των ΖΕΠ της Ελλάδας.

Τα αποτελέσματα του παρόντος έργου θα χρησιμοποιηθούν από τις αρμόδιες αρχές (ΥΠΕΚΑ) και το Φορέα Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων.

Ως άμεσο αποτέλεσμα του έργου θα είναι η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων που αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για το βέλτιστο σχεδιασμό των μέτρων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (περιοχές ευθύνης του ΦΔ). Το έργο θα έχει ως μεσοπρόθεσμο αποτέλεσμα την ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας των τύπων οικοτόπων και των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος, συμβάλλοντας έτσι και στη διατήρησή τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι περιοχές ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων είναι:

- Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ): GR2130005, GR2130008
- Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ): GR2130005, GR2130012.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταξιακό Πρόγραμμα
Για την Περιφέρειά μας

ΕΣΠΑ
2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

B2-1. ΣΚΟΠΟΣ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ 1: Παρακολούθηση τύπων οικοτόπων, ειδών χλωρίδας, πανίδας και ιχθυοπανίδας

Σκοπός του **Τμήματος 1** είναι η καταγραφή, η εποπτεία και η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ακολούθων τύπων οικοτόπων και ειδών:

GR2130008	3150, 3280, 4090, 5210, 8210, 9130, 9150, 91M0, 9260, 9270, 92A0, 92C0, 9530, 9540, 9560	<i>Ablepharus kitaibelii, Algyroides nigropunctatus, Anacamptis urvilleana, Apatura metis, Astacus astacus, Barbus albanicus, Bombina variegata, Bufo viridis, Callimorpha quadripunctaria, Canis lupus, Coenagrion ornatum, Coluber najadum, Elaphe longissima, Eaphe quatuorlineata, Emys orbicularis, Eryx jaculus, Euphydrias aurinia, Hyla arborea, Lindenia tetraphylla, Lucanus cervus, Lutra lutra, Muscardinus avellanarius, Myotis myotis, Natrix tessellata, Osmoderma eremita, Papilio alexanor, Paracaloptenus caloptenoides, Phoxinellus pleurobipunctatus, Pipistrellus kuhli, Pipistrellus pipistrellus, Podarcis erhardii, Podarcis muralis, Polyommatus eroides, Ramonda serbica, Rana dalmatina, Rana graeca, Tadarida teniotis, Telescopus fallax, Testudo hermanni, Testudo_marginata, Triturus carnifex, Ursus arctos, Vipera ammodytes</i>
GR2130005	3150, 4090, 5210, 9150, 92A0, 9540	<i>Apatura metis, Astacus astacus, Barbus albanicus, Bombina variegata, Bufo viridis, Callimorpha quadripunctaria, Canis lupus, Coenagrion ornatum, Coluber caspius, Coluber najadum, Elaphe quatuorlineata, Emys orbicularis, Euphydrias aurinia, Hyla arborea, Lacerta trilineata, Lindenia tetraphylla, Lucanus cervus, Lutra lutra, Muscardinus avellanarius, Myotis blythii, Myotis myotis, Natrix tessellata, Osmoderma eremita, Papilio alexanor, Paracaloptenus caloptenoides, Pipistrellus kuhli, Pipistrellus pipistrellus, Plecotus auritus, Podarcis muralis, Polyommatus eroides, Rana dalmatina, Rana graeca, Rhinolophus ferrumequinum, Tadarida teniotis, Testudo hermanni, Testudo_marginata, Triturus carnifex</i>

Σημειώνεται ότι η εξάπλωση των τύπων οικοτόπων και ειδών έχει εκτιμηθεί με βάση την εξάπλωσή τους, όπως καταγράφηκε στη δεύτερη έκθεσης εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Για το λόγο αυτό, ενδέχεται να υπάρχουν διαφορές σε σχέση με τα στοιχεία της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000.

Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- Έκταση (area) και εύρος εξάπλωσης (range),
- Δομές και λειτουργίες του τύπου οικοτόπου (πληρότητα ειδικών δομικών και λειτουργικών στοιχείων του τύπου οικοτόπου),
- Τυπικά είδη (πληρότητα παρουσίας τυπικών ειδών οικοτόπου),
- Επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης).

Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- Εξάπλωση και εύρος εξάπλωσης
- Η κατάσταση του πληθυσμού (μέγεθος, δομή και δυναμική πληθυσμού),

- Η ποιότητα και η έκταση των ενδιαιτημάτων,
- Επιδράσεις – πιέσεις – απειλές (προοπτικές διατήρησης)

Ο Ανάδοχος του προγράμματος εποπτείας θα παραδώσει επιπλέον, μια επικαιροποιημένη έκδοση της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνάς του σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές κ.λπ.), καθώς και προτάσεις για επέκταση του Δικτύου, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και κατόπιν συνεννόησης με το Φορέα Διαχείρισης και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ. Επίσης, θα προτείνει ικανοποιητικές τιμές αναφοράς, καθώς και στόχους διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ανά ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που θα μελετηθούν, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους σε κάθε μια περιοχή.

Τέλος, θα παραδώσει προτάσεις για τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία παρακολούθησης στην περιοχή μελέτης του, για την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

Για την υλοποίηση των έργων τους, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φορέα Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων, καθώς και με τον Ανάδοχο της Μελέτης «*Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων*».

Αντικείμενα του παρόντος αποτελούν:

- Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός προγράμματος επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) με εργασίες πεδίου με στόχο την αξιολόγηση και επαναξιολόγηση (σε σχέση με τη 2η Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας του 2007) της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών για την περίοδο 2011-2015 σύμφωνα με το άρθρο 11 της Οδηγίας 92/43/ΕΕ, με τρόπο ώστε τα αποτελέσματα του έργου να τροφοδοτήσουν την 3η Εθνική Αναφορά - Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Η επικαιροποίηση των πεδίων της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας του αναδόχου σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του προγράμματος (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές, κλπ)
- Η σύνταξη προτάσεων για πιθανή επέκταση του Δικτύου Natura 2000, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και μετά από συνεννόηση με το Φορέα Διαχείρισης και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.
- Η σύνταξη προτάσεων ορισμού Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) των τύπων οικοτόπων και ειδών ανά ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που θα μελετηθούν.
- Η σύνταξη προτάσεων για τον ορισμό Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) ανά ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που θα μελετηθούν, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών.
- Η σύνταξη προτάσεων για το πρόγραμμα παρακολούθησης που θα πρέπει να εφαρμοστεί μετά τη λήξη του προγράμματος εποπτείας.
- Η παραγωγή τριών (3) εκλαϊκευμένων εντύπων με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα.
- Η παραγωγή τριών (3) θεματικών αφισών για την προβολή της βιοποικιλότητας.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένος Προγραμματισμός Περιφερειών και Κοινοτήτων

Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει τα ακόλουθα:

- Την περιγραφική και γεωγραφική βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκεται αναρτημένη στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>)
- Τα κριτήρια της ΕΕ για την αξιολόγηση της επάρκειας του Δικτύου των ΤΚΣ (θα δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης σε συνεννόηση με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ)
- Τα αποτελέσματα και τον Τεχνικό Οδηγό Χαρτογράφησης Τύπων Οικοτόπων Κοινοτικού και Ελληνικού ενδιαφέροντος του έργου «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης», σε CD (θα δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης σε συνεννόηση με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ)
- Το Interpretation Manual of the European Union habitats, 2007, σε ηλεκτρονική μορφή (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/index_en.htm#interpretation)
- Τα αποτελέσματα της δεύτερης εθνικής αναφοράς για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=539&language=el-GR>)
- Τα έντυπα αναφοράς και αξιολόγησης για τους τύπους οικοτόπων και τα είδη της Οδηγίας 92/43/ΕΚ που είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_revision/sub-group_papers/revised_reporting&vm=detailed&sb=Title
- Το κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (σε ηλεκτρονική μορφή, αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=518&language=el-GR>)
- Το 10 x 10 km Ευρωπαϊκό πλέγμα αναφοράς ETRS 89 LAEA (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eea-reference-grids>). Σημειώνεται ότι αναμενεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέκταση του ευρωπαϊκού πλέγματος στο θαλάσσιο χώρο μέχρι τις μέσες γραμμές μεταξύ της Ελλάδας και των γειτονικών της χωρών.
- Υπόβαθρο τοπογραφικό ως γεωγραφική αναφορά των στοιχείων που συλλέγονται και των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας τους σε κλίμακα περίπου 1:50.000 (θα δοθεί από το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ στο Φορέα Διαχείρισης, ο οποίος με τη σειρά του θα το δώσει στον Ανάδοχο).

Σημειώνεται ότι για το σχεδιασμό του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

B2-2. ΣΚΟΠΟΣ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2: Παρακολούθηση ειδών Ορνιθοπανίδας

Σκοπός του **Τμήματος 2** είναι η καταγραφή, η εποπτεία και η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ακολούθων ειδών ορνιθοπανίδας στις περιοχές ΖΕΠ GR2130005 και GR2130012:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΟΥΣ	GR2130005	GR2130012
<i>Accipiter brevipes</i>	X	-

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΟΥΣ	GR2130005	GR2130012
<i>Alcedo atthis</i>	X	-
<i>Ardea purpurea</i>	X	-
<i>Ardeola ralloides</i>	X	-
<i>Aythya nyroca</i>	X	-
<i>Aquila heliaca</i>	-	X
<i>Bubo bubo</i>	-	X
<i>Chlidonias niger</i>	X	-
<i>Ciconia ciconia</i>	X	-
<i>Circus aeruginosus</i>	X	-
<i>Circaetus gallicus</i>	X	X
<i>Falco eleonora</i>	-	X
<i>Falco naumanni</i>	(Trigger species)	Trigger species
<i>Milvus migrans</i>	-	X
<i>Otus scops</i>	-	X
<i>Pernis apivorus</i>	-	X
<i>Himantopus himantopus</i>	X	-
<i>Ixobrychus minutus</i>	X	-
<i>Neophron percnopterus</i>	X	-
<i>Nycticorax nycticorax</i>	X	-
<i>Phalacrocorax carbo</i>	(Trigger species)	-
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	X	-
<i>Philomachus pugnax</i>	X	-
<i>Plegadis falcinellus</i>	X	-
<i>Tringa glareola</i>	X	-

Ως βάση για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες παράμετροι:

- Εξάπλωση και εύρος εξάπλωσης
- Η κατάσταση του πληθυσμού (μέγεθος, δομή και δυναμική πληθυσμού),
- Η ποιότητα και η έκταση των ενδιαιτημάτων,
- Επιδράσεις – πιέσεις – απειλές (προοπτικές διατήρησης)

Ο Ανάδοχος του προγράμματος εποπτείας θα παραδώσει επιπλέον, μια επικαιροποιημένη έκδοση της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνάς του σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές κ.λπ.), καθώς και προτάσεις για επέκταση του Δικτύου, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και κατόπιν συνεννόησης με το Φορέα Διαχείρισης και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ. Επίσης, θα προτείνει ικανοποιητικές τιμές αναφοράς, καθώς και στόχους διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας ανά ΖΕΠ, ή ομάδα ΖΕΠ που θα μελετηθούν, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους σε κάθε μια περιοχή.

Τέλος, θα παραδώσει προτάσεις για τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία παρακολούθησης στην περιοχή μελέτης του, για την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

Για την υλοποίηση των έργων τους, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Φορέα Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας, καθώς και με τον Ανάδοχο της Μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων».

Αντικείμενα του παρόντος αποτελούν:

- Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός προγράμματος επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) με εργασίες πεδίου με στόχο την αξιολόγηση των ειδών ορνιθοπανίδας σύμφωνα με το άρθρο 12 της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής θα τροφοδοτήσουν την Εθνική Αναφορά - Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ.
- Η επικαιροποίηση των πεδίων της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας του αναδόχου σε όλα τα πεδία που άπτονται του αντικειμένου του προγράμματος (περιγραφές, αξιολογήσεις, πίνακας other species, απειλές, κλπ)
- Η σύνταξη προτάσεων για πιθανή επέκταση του Δικτύου Natura 2000, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, με βάση τα κριτήρια της ΕΕ και μετά από συνεννόηση με το Φορέα Διαχείρισης και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.
- Η σύνταξη προτάσεων ορισμού Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) των ειδών ορνιθοπανίδας ανά ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ που θα μελετηθούν.
- Η σύνταξη προτάσεων για τον ορισμό Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) ανά ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ που θα μελετηθούν, με στόχο την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών.
- Η σύνταξη προτάσεων για το πρόγραμμα παρακολούθησης που θα πρέπει να εφαρμοστεί μετά τη λήξη του προγράμματος εποπτείας.
- Η παραγωγή τριών (3) εκλαϊκευμένων εντύπων με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα.
- Η παραγωγή τριών (3) θεματικών αφισών για την προβολή της βιοποικιλότητας.

Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει τα ακόλουθα:

- Την περιγραφική και γεωγραφική βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκεται αναρτημένη στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>
- Τα αποτελέσματα της δεύτερης εθνικής αναφοράς για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=539&language=el-GR>)
- Τα έντυπα αναφοράς και αξιολόγησης για τα είδη ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ που είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_reporting&vm=detailed&sb=Title
- Τα είδη ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού κάθε ΖΕΠ (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση
<http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=iIe61%2fEm2Mc%3d&tabid=432>)
- Τα παραδοτέα της μελέτης «Πρόγραμμα επανααξιολόγησης 69 Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας. Σύνταξη σχεδίων δράσης για την προστασία των ειδών προτεραιότητας» (σε ηλεκτρονική μορφή, αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=539&language=el-GR>).

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταξιακό Πρόγραμμα
Για την ανάπτυξη και την απασχόληση

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- Το 10 x 10 km Ευρωπαϊκό πλέγμα αναφοράς ETRS 89 LAEA (αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eea-reference-grids>). Σημειώνεται ότι αναμενεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέκταση του ευρωπαϊκού πλέγματος στο θαλάσσιο χώρο μέχρι τις μέσες γραμμές μεταξύ της Ελλάδας και των γειτονικών της χωρών.
- Υπόβαθρο τοπογραφικό ως γεωγραφική αναφορά των στοιχείων που συλλέγονται και των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας τους σε κλίμακα περίπου 1:50.000 (θα δοθεί από το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ στο Φορέα Διαχείρισης, ο οποίος με τη σειρά του θα το δώσει στον Ανάδοχο).

Σημειώνεται ότι για το σχεδιασμό του προγράμματος, ο Ανάδοχος θα πρέπει να εναρμονιστεί με τα κείμενα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στον καθορισμό και περιγραφή των παραμέτρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην αναφορά των Κρατών – Μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ιδιαίτερα με το κείμενο «Art 17 guidelines». Τα κείμενα παρατίθενται στην ιστοσελίδα:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/&vm=detailed&sb=Title>, «An expert group on reporting», η οποία ενημερώνεται διαρκώς.

B3 - 1. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 1 «Παρακολούθηση τύπων οικοτόπων, ειδών χλωρίδας, πανίδας και ιχθυοπανίδας»

Οι εργασίες που θα υλοποιηθούν περιγράφονται σε τρεις (3) προτεινόμενες διακριτές φάσεις, ως ακολούθως:

ΦΑΣΗ Α: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Οριστικοποίηση του καταλόγου των ειδών και τύπων οικοτόπων που αποτελούν αντικείμενο των μελετών

Ο Ανάδοχος θα οριστικοποιήσει τον κατάλογο των ειδών και τύπων οικοτόπων που αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος. Ενδεχομένως, και κατά την κρίση του, είναι δυνατόν να ενταχθούν στο αντικείμενο της μελέτης του τύποι οικοτόπων και είδη που αξιολογούνται ως ιδιαίτερα σημαντικά για την Ελλάδα. Οι τύποι οικοτόπων 1110 και 1170 θα αναλυθούν στους διαφορετικούς υποτύπους τους και η αναφορά και αξιολόγηση για τους συγκεκριμένους τύπους οικοτόπων θα αφορά και στους υποτύπους τους ξεχωριστά.

- Βιβλιογραφική συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση κάθε είδους

Για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου, ο Ανάδοχος θα συλλέξει, θα καταγράψει και θα αποτυπώσει χωρικά σε GIS και σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο τις υπάρχουσες αναφορές εξάπλωσης - τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών- ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής).

Οι πηγές που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι:

α) τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, δηλ. πηγές οι οποίες είτε δημοσιεύονται μετά από επιστημονική κρίση, είτε υπόκεινται στην κριτική της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας, όπως επιστημονικές εργασίες δημοσιευμένες σε έγκυρα διεθνή και εθνικά επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικές ανακοινώσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές κατόπιν αξιολόγησης σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια, επιστημονικά βιβλία ανάλογου περιεχομένου,

β) πηγές οι οποίες δεν έχουν εκτεθεί στην κρίση της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας και για το λόγο αυτό απαιτείται περαιτέρω έλεγχος της αξιοπιστίας τους, όπως επίσημες εκθέσεις ερευνητικών ή άλλων έργων, περιβαλλοντικές μελέτες με γενικότερη ή ειδικότερη, αποκλειστική ή εν μέρει, αναφορά στους τύπους οικοτόπων (π.χ. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες), επιστημονικώς τεκμηριωμένες εκθέσεις, μελέτες, ή εκδόσεις.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Για την Περιβάλλοντος και Κλιματική Αλλαγή

Γ) αδημοσίευτα δεδομένα απόμων ή φορέων τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, τα οποία περιέχονται σε προσωπικά αρχεία ειδικών με αποδεδειγμένη εμπειρία και αρχεία θεσμοθετημένων φορέων (π.χ. βάσεις δεδομένων ερευνητικών φορέων).

Οι πληροφορίες θα συγκεντρωθούν σε βάση δεδομένων, η οποία θα έχει πρόβλεψη για την αποτύπωση της παρουσίας κάθε είδους και τύπου οικοτόπου που έχει τεκμηριωθεί στη βιβλιογραφική ανασκόπηση (Έτος και εποχή ή ακριβής ημερομηνία, αριθμός κελιού πλέγματος ή συντεταγμένες, ονομασία περιοχής, ονοματεπώνυμο ερευνητή, φορέας έρευνας, αναφορά βιβλιογραφίας, δειγματοληπτικό μέσο, αξιολόγηση της δειγματοληψίας). Η βάση αυτή θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση της πληροφορίας σε GIS. Ο Ανάδοχος θα εντοπίσει τα σημαντικότερα κενά της βιβλιογραφίας.

- Κατάρτιση συνοπτικής αναφοράς υπάρχουσας γνώσης

Ο Ανάδοχος θα ετοιμάσει μια συνοπτική αναφορά για κάθε τύπο οικοτόπου και είδος που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του. Αυτή η συνοπτική αναφορά θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για την ορνιθοπανίδα, αντίστοιχα.

- Τεκμηρίωση και οργάνωση σχεδίου επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων με σκοπό τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών. Ο σχεδιασμός και η μέθοδος δειγματοληψίας για τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης, θα είναι ίδιος εντός και εκτός περιοχών Natura 2000, αλλά θα διαφέρει η ένταση της δειγματοληψίας, εκτός εάν τεκμηριώνεται διαφορετικά από τον Ανάδοχο. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να αιτιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σχήματος εργασίας πεδίου, δηλαδή την οργάνωση των σταθμών δειγματοληψίας, τις συχνότητες των δειγματοληψιών και τους τρόπους δειγματοληψίας για τα διαφορετικά στάδια ζωής των ειδών, με τρόπο που να διασφαλίζει τη μέγιστη χωρική κάλυψη, ικανοποιώντας ταυτόχρονα και τις εποχιακές ανάγκες μετακίνησης ή εύρεσης των ειδών. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί και στο συγχρονισμό των εργασιών πεδίου. Για την εκτίμηση της παρουσίας των ειδών εντός των περιοχών Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη η βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 αλλά και η συλλογή των βιβλιογραφικών αναφορών.

Για την εκτίμηση της παρουσίας των τύπων οικοτόπων εντός των περιοχών Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη: το έργο «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης» του τ. ΥΠΕΧΩΔΕ, η βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000, αλλά και η συλλογή των βιβλιογραφικών αναφορών.

Για το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει το χάρτη εξάπλωσης και/ή εν δυνάμει γεωγραφικής εξάπλωσης κάθε είδους από τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα έχει συλλέξει και θα τοποθετήσει σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, τις θέσεις των επιτόπιων επισκέψεων του και των σχετικών δειγματοληπτικών επιφανειών συμπλήρωσης των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης. Για τον προσδιορισμό της δυνητικής ή της προβλεπόμενης εξάπλωσης των ειδών, θα χρησιμοποιηθούν όλες οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν από τη βιβλιογραφική επισκόπηση, αλλά και τα αποτελέσματα της μελέτης «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης» που εκπονήθηκε από το τ. ΥΠΕΧΩΔΕ με χρηματοδότηση από το Β' ΚΠΣ (1999-2001), ο χάρτης του Potential Natural Vegetation of Europe (Bohn et al. 2004), πιθανόν σχετικά μοντέλα πρόβλεψης με κλιματικές και εδαφικές παραμέτρους (ecological niche modelling), ορθοφωτοχάρτες, χάρτες γεωμορφολογικοί, χάρτες υδρογραφικού δικτύου κ.α., σε συνδυασμό με την κρίση των ειδικών.

Εκτός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και εντός των περιοχών ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης θα καθοριστεί ένας ελάχιστος αριθμός επιτόπιων επισκέψεων και σχετικών δειγματοληψιών συμπλήρωσης πρωτοκόλλων αξιολόγησης. Συνιστάται ο αριθμός αυτός να μην

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταξιακό Πρόγραμμα
Για την Περιφέρεια Αποδοτικής Ανάπτυξης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ξεπερνά το 25% του συνόλου των επισκέψεων που θα πραγματοποιηθούν και του συνόλου των δειγματοληψιών και πρωτοκόλλων αξιολόγησης που θα συμπληρωθούν στο εσωτερικό του δικτύου Natura 2000, εκτός και τεκμηριωθεί διαφορετικά από τον Ανάδοχο.

- Καθορισμός της έντασης και του προτύπου κατανομής των δειγματοληψιών και καθορισμός του πλέγματος αναφοράς

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει: α) την ένταση της δειγματοληπτικής προσπάθειας, β) το πρότυπο κατανομής των δειγματοληψιών εντός κάθε περιοχής μελέτης γ) το πλέγμα (grid) αναφοράς ανά τύπο οικοτόπου ή είδος, που θα είναι υποχρεωτικά το ευρωπαϊκό πλέγμα 10 x 10 km. Όπου είναι εφικτό ή αναγκαίο το πλέγμα θα είναι αναλυτικότερο με πιο λεπτομερή χωρική πληροφορία (5 x 5 km ή 2 x 2 km ή 1 x 1 km). Τα κριτήρια καθορισμού της έντασης δειγματοληψίας και του τρόπου κατανομής των δειγματοληψιών που θα χρησιμοποιηθούν και για τον καθορισμό του κατάλληλου πλέγματος αναφοράς για τα είδη είναι τα ακόλουθα: α) κριτήρια αφθονίας (σπάνιο, σποραδικό, μέση αφθονία, άφθονο, πολύ κοινό ή και ομαδοποιήσεις τους) και β) κριτήρια ευθύνης διατήρησης για κάθε είδος. Η ευθύνη διατήρησης εξαρτάται από παραμέτρους όπως ο χαρακτηρισμός του είδους ως προτεραιότητας από την Οδηγία των οικοτόπων, ο ενδημισμός του είδους, ο βαθμός τρωτότητας-ευαισθησίας του είδους κ.α. Για τους τύπους οικοτόπων τα κριτήρια καθορισμού της έντασης δειγματοληψίας, του τρόπου κατανομής των σημείων δειγματοληψίας και του καθορισμού του κατάλληλου πλέγματος αναφοράς είναι: α) κριτήρια εξάπλωσης και β) κριτήρια ευθύνης διατήρησης για κάθε τύπο οικοτόπου.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου και είδους θα γίνει: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί, εφόσον ο τύπος οικοτόπου ή το είδος έχει σημαντική παρουσία και δεν αναφέρεται απλώς ως παρόν και γ) συνολικά στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης.

Για τους τύπους οικοτόπων, εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 οι επιτόπιες επισκέψεις θα αντιστοιχούν σε χωρικό επίπεδο στις θέσεις δειγματοληψίας του έργου «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης» (ΥΠΕΧΩΔΕ, Β' ΚΠΣ, 1999-2001), ώστε με αντιπροσωπευτικό τρόπο να μπορούν να αξιολογούνται οι τύποι οικοτόπων σε επίπεδο φυτογεωγραφικής-χλωριδικής περιοχής. Στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (ΤΚΣ) όπου δεν έγινε χαρτογράφηση των τύπων οικοτόπων στο πλαίσιο του προαναφερόμενου έργου, θα καθοριστούν θέσεις επιτόπιων επισκέψεων εκ νέου. Ο ανάδοχος θα καθορίσει έναν ελάχιστο αριθμό δειγματοληψιών για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης τύπων οικοτόπων σε κάθε ΤΚΣ, με τρόπο ώστε, αριθμητικά, σε γενικές γραμμές, να αντιστοιχεί με τον αριθμό των 5 επιφανειών δειγματοληψίας (relevés) ανά τύπο οικοτόπου. Στις περιπτώσεις που αυτό δεν είναι εφικτό θα γίνεται τεκμηριωμένη αιτιολόγηση και θα προτείνεται/εφαρμόζεται εναλλακτική λύση. Εκτός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 θα καθοριστεί ένας ελάχιστος αριθμός επιτόπιων επισκέψεων και σχετικών δειγματοληψιών συμπλήρωσης πρωτοκόλλων αξιολόγησης. Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα απαιτούμενα επιστημονικά κριτήρια, με σκοπό την επιστημονικά τεκμηριωμένη και ως εκ τούτου αντικειμενική (ή ημι-αντικειμενική) επιλογή περιοχών με επιβεβαιωμένη την παρουσία του εξεταζόμενου κάθε φορά τύπου οικοτόπου. Στη συνέχεια, επί των επιλεγμένων περιοχών θα γίνει η επιλογή των θέσεων δειγματοληψίας εφαρμόζοντας τη στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία ως πρότυπο χωρικής διευθέτησης των δειγματοληπτικών επιφανειών.

- Οργάνωση μεθόδου δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει τη βέλτιστη μέθοδο δειγματοληψίας την οποία και θα τεκμηριώσει. Οι μέθοδοι και οι τεχνικές δειγματοληψίας και οι μέθοδοι καταγραφής των ενδιαιτημάτων θα πρέπει να αιτιολογηθούν και να υποστηρίζονται από σχετικά διεθνή ή εθνικά πρότυπα ή από τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία. Η μέθοδος δειγματοληψίας θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες οικολογικές προτιμήσεις και το βιολογικό κύκλο του κάθε είδους, καθώς και την εποχή

ΕΠΠΕΡΑΑ

Εθνικό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΣΠΑ 2007-2013

δραστηριότητάς του, ώστε να μεγιστοποιηθεί η πιθανότητα δειγματοληψίας του στο πεδίο. Για τους τύπους οικοτόπων θα χρησιμοποιηθεί η στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία.

- Καθορισμός πρωτοκόλλων για την εργασία στο πεδίο

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου για την αξιολόγηση ή την επαναξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων. Στα πρωτόκολλα συλλογής δεδομένων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και η καταγραφή των κατάλληλων κατά περίπτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων για κάθε είδος, όπως και οι ανθρωπογενείς πιέσεις κατά περίπτωση. Οι παράμετροι που θα ενσωματωθούν στα πρωτόκολλα, θα πρέπει να οδηγούν στη συμπλήρωση με επάρκεια των παραμέτρων του Εντύπου Αναφοράς εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης ειδών για την Έκθεση του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και των αντίστοιχων παραμέτρων για την έκθεση της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για την ορνιθοπανίδα.

- Προγραμματισμός ετήσιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα προτείνει πρόγραμμα ετήσιων επισκέψεων για τα τρία στάδια εργασιών πεδίου, το οποίο και θα τεκμηριώσει. Κατά τη φάση Β', συνιστάται να γίνουν επισκέψεις με τρόπο ώστε να μπορεί να συμπληρωθούν οι φόρμες και να εξαχθούν συμπεράσματα για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης όλων των ειδών και τύπων οικοτόπων στην περιοχή μελέτης και να μπορούν να προταθούν ικανοποιητικές τιμές αναφοράς και στόχοι διατήρησης.

Κάποιες τοποθεσίες δειγματοληψίας της φάσης Β' μπορεί να αποδειχθούν ακατάλληλες, οπότε και να αλλαχθούν κατά τα επόμενα χρόνια.

- Κατάρτιση προσχεδίου ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου, όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας. Σε σύντομη αναφορά ο ανάδοχος θα πρέπει να αναφέρει την αναμενόμενη ποιότητα των δεδομένων και να παρουσιάσουν τον τρόπο που θα εκτιμήσει για τα είδη: το (α) το εύρος εξάπλωσής των ειδών (range), (β) το μέγεθος του πληθυσμού (population size), (γ) το είδος και την έκταση των ενδιαίτημάτων του (habitat area), (δ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης) και για τους οικοτόπους (α) το εύρος εξάπλωσης των τύπων οικοτόπων (range), (β) τις δομές και λειτουργίες και (γ) τις επιδράσεις/πιέσεις/απειλές (προοπτικές διατήρησης). Τέλος θα πρέπει να παρουσιάσει τον τρόπο που θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τάση των ως άνω, με βάση δεδομένα παρελθόντων ετών ή/ και μελλοντικά δεδομένα που θα προκύψουν από τη συνέχιση του προγράμματος παρακολούθησης. Ο Ανάδοχος θα προσδιορίσει και θα τεκμηριώσει ποια από τα στοιχεία που θα καταθέσει θα πρέπει πιθανόν να θεωρούνται απόρρητα και θα προτείνει τρόπους χειρισμού των απόρρητων αυτών δεδομένων.

Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet - ημερίδα ανακοίνωσης).

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α'

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 3:

1. Κατάλογος των ειδών και τύπων οικοτόπων για τα οποία θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.
2. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα συλλεχθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Ενταξιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης

3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου, επιπρόσθετα στην υποχρεωτική χωρική αποτύπωση της κατανομής κάθε είδους σε πλέγμα αναφοράς 10 x 10 km, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών (διανυσματικής μορφής χρησιμοποιώντας σημεία, γραμμές ή πολύγωνα ανάλογα με τη μορφή των πρωτογενών δεδομένων) της δυνητικής εξάπλωσης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου σε κατάλληλο υπόβαθρο, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση. Η έκθεση αυτή θα αφορά σε κάθε είδος και τύπο οικοτόπου που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στην παρούσα μελέτη και θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
5. Τεκμηριωμένη επιστημονικά πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου (αριθμού και θέσεων επισκέψεων πεδίου συνολικά και ανά έτος εργασιών πεδίου). Η πρόταση θα περιλαμβάνει
  - Τον τύπο των πρωτογενών δεδομένων που θα συλλεχθούν από τις επιτόπιες δειγματοληψίες (παρουσία/ απουσία, σχετική αφθονία, πυκνότητα, φυσικοχημικές παραμέτρους κλπ).
  - Τον αριθμό και τη χωροθέτηση των θέσεων δειγματοληψίας σε κατάλληλο υπόβαθρο
  - Τη μεθοδολογία διερεύνησης των μη γνωστών εμφανίσεων καθενός από τα υπό μελέτη είδη
  - Την εποχή και μέθοδο της δειγματοληψίας
  - Την επαναληψιμότητα της δειγματοληψίας
6. Τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας, εργασιών πεδίου και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας, προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

ΦΑΣΗ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

- Συνέχιση της βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση των υπάρχουσών αναφορών εξάπλωσης -τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών- για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής).

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τον προγραμματισμό της φάσης Α.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων») όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους. Η βάση δεδομένων θα περιέχει όλα τα στοιχεία εκείνα που θα οδηγούν στη χαρτογραφική αποτύπωση που ζητείται σε GIS.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε είδους με βάση τις παραμέτρους (α) εύρος εξάπλωσης (range), (β) μέγεθος του πληθυσμού (population size), (γ) έκταση των ενδιαιτημάτων του (habitat area), (δ) επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης) και κάθε τύπου οικοτόπου με βάση τις παραμέτρους (α) το εύρος εξάπλωσής του (range), (β) την έκταση, (γ) τις δομές και λειτουργίες, (δ) τις επιδράσεις/πιέσεις/απειλές (προοπτικές διατήρησης). Η αξιολόγηση θα γίνει α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί, γ) συνολικά στην περιοχή ευθύνης κάθε Φορέα Διαχείρισης. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο του ΤΚΣ (εφόσον ο ΤΚΣ καλύπτει κελιά περισσότερα του ενός), θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων»), η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε είδους και τύπου οικοτόπου σε κατάλληλο υπόβαθρο. Η αποτύπωση θα γίνει αρχικά με πολύγωνα γραμμές ή σημεία σε μικρή κλίμακα (π.χ. 1:250.000 ή 1:100.000). Στη συνέχεια θα εφαρμοστεί πάνω στα όρια πλέγμα αναφοράς α) 10 x 10 km και β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σύμφωνα με τον προγραμματισμό της φάσης Α και θα γίνει χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης των ειδών και τύπων οικοτόπων στα προαναφερόμενα πλέγματα.

Για είδη σπάνια, ενδημικά ή προτεραιότητας θα γίνει επιπλέον αποτύπωση με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα. Η χρωματική διαβάθμιση στο εσωτερικό του κελιού του πλέγματος αναφοράς θα σχετίζεται με:

α) ποσοτική αξιολόγηση με βάση το μέγεθος του πληθυσμού του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς

β) ποιοτική αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς με βάση τις 4 κλάσεις που περιλαμβάνονται στη φόρμα της έκθεσης εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Α= ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, Β=ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης, Γ=κακή κατάσταση διατήρησης, Δ=άγνωστη κατάσταση διατήρησης).

Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι εφικτό, μπορεί να αποτυπώσουν με χρωματική διαβάθμιση την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαιτηματος εντός του πλέγματος αναφοράς, με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα.

Επίσης, ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά σε διανυσματική μορφή και σε πλέγμα 10 X10 km το εύρος εξάπλωσης (range) κάθε είδους.

Για τύπους οικοτόπων α) με πολλά ενδημικά taxa, β) σπάνιους-στενότοπους γ) προτεραιότητας, θα γίνει επιπλέον αποτύπωση εντός του πλέγματος με χρωματική διαβάθμιση και θα παρατίθεται σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα. Η χρωματική διαβάθμιση στο εσωτερικό του κελιού του πλέγματος αναφοράς θα σχετίζεται με:

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για Ενδεδειγμένα Αποφασισμένα Έργα

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

α) ποσοτική αξιολόγηση με βάση τη χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων κάλυψης (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), ανάλογα με την έκταση (area) του τύπου οικοτόπου στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς

β) ποιοτική αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης του τύπου οικοτόπου στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς με βάση τις 4 κλάσεις που περιλαμβάνονται στη φόρμα της έκθεσης εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Α= ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, Β=ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης, Γ= κακή κατάσταση διατήρησης, Δ= άγνωστη κατάσταση διατήρησης).

Επίσης ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά σε διανυσματική μορφή και σε πλέγμα 10 Χ10 km το εύρος εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα περιγράψει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ την περίοδο 2000 – 2006). Για τους τύπους οικοτόπων, θα περιγράψει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση και με το έργο της αναγνώρισης και περιγραφής των τύπων οικοτόπων σε ότι αφορά στην ύπαρξη ή απουσία τύπων οικοτόπων στους ΤΚΣ που μελετήθηκαν.

- Καθορισμός Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favourable Reference Values)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Ικανοποιητικές Τιμές Αναφοράς (εύρους εξάπλωσης - range και έκτασης - area) για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου. Οι τιμές θα αναφέρονται σε κάθε ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που απαντάται το είδος ή ο τύπος οικοτόπου.

- Καθορισμός Στόχων Διατήρησης (Conservation objectives)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Στόχους Διατήρησης για κάθε είδος του Παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, κάθε τύπο οικοτόπου του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και κάθε είδος ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού. Οι στόχοι θα αφορούν κάθε ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ που απαντάται το είδος και ο τύπος οικοτόπου που η παρουσία του αξιολογείται ως σημαντική.

Για την κατάρτιση της πρότασης Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς και στόχων Διατήρησης, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet – ημερίδα ανακοίνωσης).

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Β΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 1:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα συλλεχθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση σε GIS.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου αποτυπωμένα σε βάση δεδομένων και αρχεία GIS.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου, για κάθε ΤΚΣ που θα μελετηθεί και, για κάθε κελί αναφοράς που θα γίνουν δειγματοληψίες ή που είναι δυνατή η συμπλήρωσή τους με βάση τις βιβλιογραφικές αναφορές.
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένος Προγραμματισμός
Για το Περιβάλλον και την Ενέργεια

τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί γ) στην περιοχή εξάπλωσης του κάθε Φορέα Διαχείρισης.

5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περιγραφή της Φάσης Β'.
6. Έκθεση αποτύπωσης και αξιολόγησης των διαφορών σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και το έργο της χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων (για τους τύπους οικοτόπων).
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου, για κάθε ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ.
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε είδος του Παραρτήματος II και τύπο οικοτόπου του Παραρτήματος I, για κάθε ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ.
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα εργασιών πεδίου της φάσης Γ' με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά το πρώτο έτος συλλογής δεδομένων πεδίου.
10. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Β', όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

- Συνέχιση της βιβλιογραφικής συλλογής

Για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσής τους -τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών- ανάλογα με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής).

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στον προγραμματισμό της φάσης Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Β'.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει στη βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων»), όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.

- Πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000

Ο Ανάδοχος, με βάση τα δεδομένα των δύο ετών δειγματοληψιών θα συντάξουν πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 (Τυποποιημένο Δελτίο Δεδομένων - Standard Data Form) για κάθε πεδίο που άπτεται του αντικείμενου της μελέτης τους. Η επικαιροποίηση της βάσης του Natura 2000 θα γίνει στην επικαιροποιημένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μορφή των εντύπων κατά τη φάση Γ' του έργου. Κατά την τροποποίηση της βάσης δεδομένων του Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη οι εργασίες πεδίου του Αναδόχου, αλλά και οι βιβλιογραφικές αναφορές κατόπιν τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της σημασίας τους. Ειδικά για τους τύπους οικοτόπων, ο Ανάδοχος θα λάβει υπόψη για την επικαιροποίηση τυχόν στοιχεία που θα τους

παραχωρήσει το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ για την έκταση των τύπων οικοτόπων.

- Αξιολόγηση δεδομένων – Πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000

Ο Ανάδοχος θα αναλύσει τα δεδομένα που έχει συλλέξει ώστε να αξιολογήσει την πληρότητα-επάρκεια του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά είδους, σε συνεννόηση με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει, όπου και εάν απαιτείται, σε συνεννόηση με το Φορέα Διαχείρισης, πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000 σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια και υφιστάμενες αξιολογήσεις της ΕΕ. Η πρόταση θα αφορά σε συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία και σε χάρτες. Η χαρτογραφική αποτύπωση των προτάσεων θα γίνει σε κλίμακα τουλάχιστον 1:50.000. Σημειώνεται ότι προτάσεις για ένταξη νέων περιοχών πρέπει να βασίζονται σε στοιχεία που έχουν χαρακτηριστεί ως «τεκμηριωμένες αξιοπιστίας».

Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet – ημερίδα ανακοίνωσης).

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε είδους και τύπου οικοτόπου σε κατάλληλο υπόβαθρο. Η αποτύπωση θα γίνει αρχικά με πολύγωνα γραμμές ή σημεία σε μικρή κλίμακα (π.χ. 1:250.000 ή 1:100.000). Στη συνέχεια θα εφαρμοστεί πάνω στα όρια πλέγμα αναφοράς α) 10 x 10 km και β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σύμφωνα με τον προγραμματισμό της φάσης Α και θα γίνει χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης των ειδών στα προαναφερόμενα πλέγματα.

Για είδη σπάνια, ενδημικά ή προτεραιότητας θα γίνει επιπλέον αποτύπωση με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα. Η χρωματική διαβάθμιση στο εσωτερικό του κελιού του πλέγματος αναφοράς θα σχετίζεται με:

α) ποσοτική αξιολόγηση με βάση το μέγεθος του πληθυσμού του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς

β) ποιοτική αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς με βάση τις 4 κλάσεις που περιλαμβάνονται στη φόρμα της έκθεσης εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Α= ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, Β=ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης, Γ= κακή κατάσταση διατήρησης, Δ= άγνωστη κατάσταση διατήρησης).

Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι εφικτό, μπορεί να αποτυπώσει με χρωματική διαβάθμιση την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαίτηματος εντός του πλέγματος αναφοράς, με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα.

Επίσης, ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά σε διανυσματική μορφή και σε πλέγμα 10 X10 km το εύρος εξάπλωσης (range) κάθε είδους.

Για τύπους οικοτόπων α) με πολλά ενδημικά taxa, β) σπάνιους-στενότοπους γ) προτεραιότητας, θα γίνει επιπλέον αποτύπωση εντός του πλέγματος με χρωματική διαβάθμιση και θα παρατίθεται σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα. Η χρωματική διαβάθμιση στο εσωτερικό του κελιού του πλέγματος αναφοράς θα σχετίζεται με:

α) ποσοτική αξιολόγηση με βάση τη χρωματική διαβάθμιση τεσσάρων επιπέδων κάλυψης (0-25%, 26-50%, 51-75%, >75%), ανάλογα με την έκταση (area) του τύπου οικοτόπου στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για Ενδεδειγμένες Αποδοτικές Ενέργειες

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

β) ποιοτική αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης του τύπου οικοτόπου στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς με βάση τις 4 κλάσεις που περιλαμβάνονται στη φόρμα της έκθεσης εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Α= ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, Β=ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης, Γ= κακή κατάσταση διατήρησης, Δ= άγνωστη κατάσταση διατήρησης).

Επίσης ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά σε διανυσματική μορφή και σε πλέγμα 10 Χ10 km το εύρος εξάπλωσης κάθε τύπου οικοτόπου.

Τέλος, θα προσδιοριστούν και θα τεκμηριωθούν οι διαφορές σε σχέση με τα αποτελέσματα της φάσης Β'.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου : α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί και γ) στην περιοχή ευθύνης κάθε Φορέα Διαχείρισης. Η αναγωγή από το επίπεδο του κελιού grid) στο επίπεδο του ΤΚΣ (εφόσον ο ΤΚΣ καλύπτει κελιά περισσότερα του ενός) θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων»), η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για την σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης της φάσης Β'.

- Πρόταση για τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος θα συντάξει πρόταση για τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών θηλαστικών στην περιοχή μελέτης τους. Η πρόταση θα περιλαμβάνει αναλυτική ανάπτυξη των επιμέρους στόχων της παρακολούθησης, τους επιμέρους τύπους παρακολούθησης και επισκοπήσεων, την διαχείριση δεδομένων, την εξασφάλιση ποιότητας των δεδομένων, τις απαραίτητες αναλύσεις δεδομένων. Θα περιλαμβάνει επίσης τη διάκριση σε επιμέρους δίκτυα παρακολούθησης ανάλογα με τους στόχους, π.χ. Γενική επίτευση της κατάστασης των ειδών και τύπων οικοτόπων, ειδική παρακολούθηση για είδη σε κρίσιμη κατάσταση, παρακολούθηση επίτευξης στόχων μέτρων αποκατάστασης και προστασίας καθώς και κοστολόγηση του δικτύου παρακολούθησης στο μέλλον. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται η επανάληψη της μεθοδολογίας ανά περιοχή μελέτης κατά τις ίδιες ημερομηνίες, ώστε η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων να είναι εφικτή και να είναι δυνατή η εκτίμηση των τάσεων (ενδεχομένως και με εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων). Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet – ημερίδα ανακοίνωσης).

- Παραγωγή εντύπων και αφισών

Αντικείμενο του Αναδόχου αποτελεί επίσης, ο σχεδιασμός και η παραγωγή τριών (3) εκλαϊκευμένων εντύπων με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα, καθώς και ο σχεδιασμός και παραγωγή τριών (3) θεματικών αφισών για την προβολή της βιοποικιλότητας.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταυρισμένοι Τομείς Προτεραιότητας
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Γ΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 1:

1. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα συλλεχθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου και παρακολούθησης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε είδος, για κάθε περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης συνολικά, για κάθε ΤΚΣ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007.
5. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών για κάθε πεδίο της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000.
6. Έκθεση με ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεγεί και με αξιολόγηση της πληρότητας-επάρκειας του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά είδους και τύπου οικοτόπου και πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής (Access 2007) και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών. Η χωρική βάση δεδομένων θα είναι σε GIS και η ανάλυσή της σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
7. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου : α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί και γ) στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης.
8. Χάρτες κατανομής όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περιγραφή της Φάσης Γ.
9. Έκθεση αποτύπωσης των διαφορών σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου.
10. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων.
11. Τρία (3) εκλαϊκευμένα έντυπα με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα.
12. Τρεις (3) θεματικές αφίσες για την προβολή της βιοποικιλότητας.
13. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του έργου, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταρπνικνσ Τρλποτρικνσ
Γλνρ Βλσθλνσ νλσ Κλποτρλκνσ-Κοκνσλνσ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρλτοτλκνσ γλσ νλσ νλσλνσ

Πίνακας 1. Παραδοτέα και μορφή (ηλεκτρονική, έντυπη) των επιμέρους φάσεων του Τμήματος 1.

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
	Ηλεκτρονική	Έντυπη
Φάση Α		
1. Κατάλογος των ειδών και τύπων οικοτόπων για τα οποία θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.	*	
2. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
3. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε είδος στη βάση σχετικής τεκμηριωμένης έκθεσης-εισήγησης.	*	
4. Γεωγραφική αποτύπωση σε Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών της δυνητικής εξάπλωσης κάθε είδους και σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.	*	
5. Τεκμηριωμένη πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου.	*	*
6. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.	*	
7. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας.	*	*
Φάση Β		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου και για κάθε κελί αναφοράς.	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους και τύπου οικοτόπου.	*	
5. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής, όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου	*	
6. Έκθεση αποτύπωσης και αξιολόγησης των διαφορών σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.	*	*
7. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου, για κάθε ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ.	*	*
8. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε είδος του Παραρτήματος ΙΙ, και για κάθε τύπο οικοτόπου, για κάθε ΤΚΣ ή ομάδα ΤΚΣ.	*	*
9. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα εργασιών πεδίου της Φάσης Γ	*	*
10. Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*
Φάση Γ		
1. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	

Παραδοτέα	Μορφή παραδοτέου	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου και για κάθε κελί του πλέγματος αναφοράς σε ηλεκτρονική μορφή.	*	
4. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
5. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.	*	*
6. Πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών.	*	*
7. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	
8. Χάρτες εξάπλωσης και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος.	*	
9. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	*
10. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007, εφόσον απαιτείται σε ότι αφορά στην έκταση των τύπων οικοτόπων	*	
11. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000, εφόσον προκύψει ενσωμάτωσης της ακριβούς έκτασης των τύπων οικοτόπων.	*	*
12. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης.	*	*
13. Σχεδιασμός και παραγωγή τριών (3) εκλαϊκευμένων εντύπων με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα.	*	*
14. Σχεδιασμός και παραγωγή τριών (3) θεματικών αφισών για την προβολή της βιοποικιλότητας.	*	*
15. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του έργου, όπου θα αναγράφονται τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι:

Ο Ανάδοχος θα συνεργάζεται καθ' όλη τη διάρκεια του υλοποίησης έργου με την Αναθέτουσα Αρχή και ιδιαίτερα κατά τις εργασίες στο πεδίο όπου θα συνοδεύεται από κάποιο άτομο-υπάλληλο της Υπηρεσίας στο οποίο θα επιδείξει τη μέθοδο συμπλήρωσης των πρωτοκόλλων παρακολούθησης. Επίσης, ο Ανάδοχος θα επιδείξει σε κάποιο άτομο ή κάποια άτομα από το προσωπικό της Υπηρεσίας τη μεθοδολογία επεξεργασίας πρωτογενών δεδομένων και τη χρήση των βάσεων δεδομένων που θα

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για Ενίσχυση και Απασχόληση

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

αναπτύξει, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του προγράμματος εποπτείας από το προσωπικό του Φορέα μετά το πέρας του έργου. Οι υπάλληλοι αυτοί μπορεί να είναι άτομα που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής ή/και άλλα άτομα από το επιστημονικό προσωπικό και προσωπικό φύλαξης του Φορέα. Σε κάθε περίπτωση, θα υπάρχει προηγούμενη συνεννόηση με τον Ανάδοχο του Έργου.

B3 - 2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 2 «Παρακολούθηση ειδών ορνιθοπανίδας»

Οι εργασίες που θα υλοποιηθούν περιγράφονται σε τρεις (3) προτεινόμενες διακριτές φάσεις, ως ακολούθως:

ΦΑΣΗ Α: ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Οριστικοποίηση του καταλόγου των ειδών που αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος

Ο Ανάδοχος θα οριστικοποιήσει τον κατάλογο των ειδών ορνιθοπανίδας που αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος.

- Βιβλιογραφική συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση κάθε είδους

Για κάθε είδος, ο Ανάδοχος θα συλλέξει, θα καταγράψει και θα αποτυπώσει χωρικά σε GIS και σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο τις υπάρχουσες αναφορές εξάπλωσης -τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών- ανάλογα βέβαια με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής).

Οι πηγές που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι:

α) τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, δηλ. πηγές οι οποίες είτε δημοσιεύονται μετά από επιστημονική κρίση, είτε υπόκεινται στην κριτική της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας, όπως επιστημονικές εργασίες δημοσιευμένες σε έγκυρα διεθνή και εθνικά επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικές ανακοινώσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές κατόπιν αξιολόγησης σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια, επιστημονικά βιβλία ανάλογου περιεχομένου,

β) πηγές οι οποίες δεν έχουν εκτεθεί στην κρίση της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας και για το λόγο αυτό απαιτείται περαιτέρω έλεγχος της αξιοπιστίας τους, όπως επίσημες εκθέσεις ερευνητικών ή άλλων έργων, περιβαλλοντικές μελέτες με γενικότερη ή ειδικότερη, αποκλειστική ή εν μέρει, αναφορά στους τύπους οικοτόπων (π.χ. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες), επιστημονικώς τεκμηριωμένες εκθέσεις, μελέτες, ή εκδόσεις.

γ) αδημοσίεута δεδομένα ατόμων ή φορέων τεκμηριωμένης αξιοπιστίας, τα οποία περιέχονται σε προσωπικά αρχεία ειδικών με αποδεδειγμένη εμπειρία και αρχεία θεσμοθετημένων φορέων (π.χ. βάσεις δεδομένων ερευνητικών φορέων).

Οι πληροφορίες θα συγκεντρωθούν σε βάση δεδομένων, η οποία θα έχει πρόβλεψη για την αποτύπωση της παρουσίας κάθε είδους και τύπου οικοτόπου που έχει τεκμηριωθεί στη βιβλιογραφική ανασκόπηση (Έτος και εποχή ή ακριβής ημερομηνία, αριθμός κελιού πλέγματος ή συντεταγμένες, ονομασία περιοχής, ονοματεπώνυμο ερευνητή, φορέας έρευνας, αναφορά βιβλιογραφίας, δειγματοληπτικό μέσο, αξιολόγηση της δειγματοληψίας). Η βάση αυτή θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση της πληροφορίας σε GIS. Ο Ανάδοχος θα εντοπίσει τα σημαντικότερα κενά της βιβλιογραφίας.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταξιακό Πρόγραμμα
Για την Ενίσχυση και Αειφόρο Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ

2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- Κατάρτιση συνοπτικής αναφοράς υπάρχουσας γνώσης

Ο Ανάδοχος θα ετοιμάσει μια συνοπτική αναφορά για κάθε είδος που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του. Αυτή η συνοπτική αναφορά θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/147/EK για την ορνιθοπανίδα.

- Τεκμηρίωση και οργάνωση σχεδίου επιτόπιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων με σκοπό τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών. Ο σχεδιασμός και η μέθοδος δειγματοληψίας για τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης, θα είναι ίδιος εντός και εκτός περιοχών Natura 2000, αλλά θα διαφέρει η ένταση της δειγματοληψίας, εκτός εάν τεκμηριώνεται διαφορετικά από τον Ανάδοχο. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να αιτιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σχήματος εργασίας πεδίου, δηλαδή την οργάνωση των σταθμών δειγματοληψίας, τις συχνότητες των δειγματοληψιών και τους τρόπους δειγματοληψίας για τα διαφορετικά στάδια ζωής των ειδών, με τρόπο που να διασφαλίζει τη μέγιστη χωρική κάλυψη, ικανοποιώντας ταυτόχρονα και τις εποχιακές ανάγκες μετακίνησης ή εύρεσης των ειδών. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί και στο συγχρονισμό των εργασιών πεδίου. Για την εκτίμηση της παρουσίας των ειδών εντός των περιοχών Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη η βάση δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 αλλά και η συλλογή των βιβλιογραφικών αναφορών.

Για το σχέδιο επιτόπιων επισκέψεων ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει το χάρτη εξάπλωσης και/ή εν δυνάμει γεωγραφικής εξάπλωσης κάθε είδους από τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα έχει συλλέξει και θα τοποθετήσει σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, τις θέσεις των επιτόπιων επισκέψεων του και των σχετικών δειγματοληπτικών επιφανειών συμπλήρωσης των πρωτοκόλλων αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης. Για τον προσδιορισμό της δυνητικής ή της προβλεπόμενης εξάπλωσης των ειδών, θα χρησιμοποιηθούν όλες οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν από τη βιβλιογραφική επισκόπηση, αλλά και τα αποτελέσματα της μελέτης «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης» που εκπονήθηκε από το τ. ΥΠΕΧΩΔΕ με χρηματοδότηση από το Β' ΚΠΣ (1999-2001), ο χάρτης του Potential Natural Vegetation of Europe (Bohn et al. 2004), πιθανόν σχετικά μοντέλα πρόβλεψης με κλιματικές και εδαφικές παραμέτρους (ecological niche modelling), ορθοφωτοχάρτες, χάρτες γεωμορφολογικοί, χάρτες υδρογραφικού δικτύου κ.α., σε συνδυασμό με την κρίση των ειδικών.

Εκτός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και εντός των περιοχών ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης θα καθοριστεί ένας ελάχιστος αριθμός επιτόπιων επισκέψεων και σχετικών δειγματοληψιών συμπλήρωσης πρωτοκόλλων αξιολόγησης. Συνιστάται ο αριθμός αυτός να μην ξεπερνά το 25% του συνόλου των επισκέψεων που θα πραγματοποιηθούν και του συνόλου των δειγματοληψιών και πρωτοκόλλων αξιολόγησης που θα συμπληρωθούν στο εσωτερικό του δικτύου Natura 2000, εκτός και τεκμηριωθεί διαφορετικά από τον Ανάδοχο.

- Καθορισμός της έντασης και του προτύπου κατανομής των δειγματοληψιών και καθορισμός του πλέγματος αναφοράς

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει: α) την ένταση της δειγματοληπτικής προσπάθειας, β) το πρότυπο κατανομής των δειγματοληψιών εντός κάθε περιοχής μελέτης γ) το πλέγμα (grid) αναφοράς ανά τύπο οικοτόπου ή είδος, που θα είναι υποχρεωτικά το ευρωπαϊκό πλέγμα 10 x 10 km. Όπου είναι εφικτό ή αναγκαίο το πλέγμα θα είναι αναλυτικότερο με πιο λεπτομερή χωρική πληροφορία (5 x 5 km ή 2 x 2 km ή 1 x 1 km). Τα κριτήρια καθορισμού της έντασης δειγματοληψίας και του τρόπου κατανομής των δειγματοληψιών που θα χρησιμοποιηθούν και για τον καθορισμό του κατάλληλου πλέγματος αναφοράς για τα είδη είναι τα ακόλουθα: α) κριτήρια αφθονίας (σπάνιο, σποραδικό, μέση αφθονία, άφθονο, πολύ κοινό ή και ομαδοποιήσεις τους) και β) κριτήρια ευθύνης διατήρησης για κάθε είδος. Η ευθύνη διατήρησης εξαρτάται από παραμέτρους όπως ο χαρακτηρισμός του είδους ως προτεραιότητας

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για την Ενέργεια και την Περιβάλλοντος

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

από την Οδηγία των οικοτόπων, ο ενδημισμός του είδους, ο βαθμός τρωτότητας-ευαισθησίας του είδους κ.α.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους θα γίνει: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί, εφόσον το είδος έχει σημαντική παρουσία και δεν αναφέρεται απλώς ως παρόν και γ) συνολικά στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης.

- Οργάνωση μεθόδου δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει τη βέλτιστη μέθοδο δειγματοληψίας την οποία και θα τεκμηριώσει. Οι μέθοδοι και οι τεχνικές δειγματοληψίας και οι μέθοδοι καταγραφής των ενδιαιτημάτων θα πρέπει να αιτιολογηθούν και να υποστηρίζονται από σχετικά διεθνή ή εθνικά πρότυπα ή από τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία. Η μέθοδος δειγματοληψίας θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες οικολογικές προτιμήσεις και το βιολογικό κύκλο του κάθε είδους, καθώς και την εποχή δραστηριότητάς του, ώστε να μεγιστοποιηθεί η πιθανότητα δειγματοληψίας του στο πεδίο.

- Καθορισμός πρωτοκόλλων για την εργασία στο πεδίο

Ο Ανάδοχος θα καθορίσει τα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου για την αξιολόγηση ή την επαναξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών. Στα πρωτόκολλα συλλογής δεδομένων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και η καταγραφή των κατάλληλων κατά περίπτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων για κάθε είδος, όπως και οι ανθρωπογενείς πιέσεις κατά περίπτωση. Οι παράμετροι που θα ενσωματωθούν στα πρωτόκολλα, θα πρέπει να οδηγούν στη συμπλήρωση με επάρκεια των παραμέτρων για την έκθεση της Οδηγίας 2009/147/EK για την ορνιθοπανίδα.

- Προγραμματισμός ετήσιων επισκέψεων

Ο Ανάδοχος θα προτείνει πρόγραμμα ετήσιων επισκέψεων για τα τρία στάδια εργασιών πεδίου, το οποίο και θα τεκμηριώσει. Κατά τη φάση Β', συνιστάται να γίνουν επισκέψεις με τρόπο ώστε να μπορεί να συμπληρωθούν οι φόρμες και να εξαχθούν συμπεράσματα για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης όλων των ειδών στην περιοχή μελέτης και να μπορούν να προταθούν ικανοποιητικές τιμές αναφοράς και στόχοι διατήρησης. Κάποιες τοποθεσίες δειγματοληψίας της φάσης Β' μπορεί να αποδειχθούν ακατάλληλες, οπότε και να αλλαχθούν κατά τα επόμενα χρόνια.

- Κατάρτιση προσχεδίου ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας

Ο Ανάδοχος θα καταρτίσει προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου, όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας. Σε σύντομη αναφορά ο ανάδοχος θα πρέπει να αναφέρει την αναμενόμενη ποιότητα των δεδομένων και να παρουσιάσουν τον τρόπο που θα εκτιμήσει για τα είδη: το (α) το εύρος εξάπλωσής των ειδών (range), (β) το μέγεθος του πληθυσμού (population size), (γ) το είδος και την έκταση των ενδιαιτημάτων του (habitat area), (δ) τις επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης). Τέλος θα πρέπει να παρουσιάσει τον τρόπο που θα είναι σε θέση να εκτιμήσει την τάση των ως άνω, με βάση δεδομένα παρελθόντων ετών ή/ και μελλοντικά δεδομένα που θα προκύψουν από τη συνέχιση του προγράμματος παρακολούθησης. Ο Ανάδοχος θα προσδιορίσει και θα τεκμηριώσει ποια από τα στοιχεία που θα καταθέσει θα πρέπει πιθανόν να θεωρούνται απόρρητα και θα προτείνει τρόπους χειρισμού των απόρρητων αυτών δεδομένων.

Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet - ημερίδα ανακοίνωσης).

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταξιακό Πρόγραμμα
Για την Ενέργεια και την Περιβάλλοντα

ΕΣΠΑ
2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 3:

6. Κατάλογος των ειδών για τα οποία θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.
7. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα συλλεχθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
8. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε είδος, επιπρόσθετα στην υποχρεωτική χωρική αποτύπωση της κατανομής κάθε είδους σε πλέγμα αναφοράς 10 x 10 km, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.
9. Γεωγραφική αποτύπωση σε Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών (διανυσματικής μορφής χρησιμοποιώντας σημεία, γραμμές ή πολύγωνα ανάλογα με τη μορφή των πρωτογενών δεδομένων) της δυνητικής εξάπλωσης κάθε είδους σε κατάλληλο υπόβαθρο, βασισμένη σε σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση. Η έκθεση αυτή θα αφορά σε κάθε είδος που αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησής του στο παρόν πρόγραμμα και θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνοψίζει την υπάρχουσα γνώση και ταυτόχρονα να υπηρετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις και τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/147/EK.
10. Τεκμηριωμένη επιστημονικά πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου (αριθμού και θέσεων επισκέψεων πεδίου συνολικά και ανά έτος εργασιών πεδίου). Η πρόταση θα περιλαμβάνει:
  - Τον τύπο των πρωτογενών δεδομένων που θα συλλεχθούν από τις επιτόπιες δειγματοληψίες (παρουσία/ απουσία, σχετική αφθονία, πυκνότητα, φυσικοχημικές παραμέτρους κλπ).
  - Τον αριθμό και τη χωροθέτηση των θέσεων δειγματοληψίας σε κατάλληλο υπόβαθρο
  - Τη μεθοδολογία διερεύνησης των μη γνωστών εμφανίσεων καθενός από τα υπό μελέτη είδη
  - Την εποχή και μέθοδο της δειγματοληψίας
  - Την επαναληψιμότητα της δειγματοληψίας
8. Τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας, εργασιών πεδίου και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.
9. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση το σχέδιο δειγματοληψίας, προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

ΦΑΣΗ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

• Συνέχιση της βιβλιογραφικής συλλογής

Ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση των υπαρχουσών αναφορών εξάπλωσης -τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών- για κάθε είδος, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής).

• Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τον προγραμματισμό της φάσης Α.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για την Πράσινη και Αειφόρο Ανάπτυξη

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει σε βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων») όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους. Η βάση δεδομένων θα περιέχει όλα τα στοιχεία εκείνα που θα οδηγούν στη χαρτογραφική αποτύπωση που ζητείται σε GIS.

- Χαρτογραφική αποτύπωση κρίσιμων ενδιαιτημάτων

Αφορά μόνον σε είδη ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού εντός ΖΕΠ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού των ΖΕΠ. Οι χάρτες θα παραχθούν σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη. Σημειώνεται ότι για σημαντικό αριθμό ΖΕΠ που αποτελούσαν αντικείμενο της μελέτης «Πρόγραμμα επαναξιολόγησης 69 Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας. Σύνταξη σχεδίων δράσης για την προστασία των ειδών προτεραιότητας» έγινε χαρτογράφηση των κρίσιμων ενδιαιτημάτων το 2009. Οι συγκεκριμένες ΖΕΠ εξαιρούνται από την υποχρέωση του Αναδόχου να χαρτογραφήσει τα κρίσιμα ενδιαιτήματά τους.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε είδους με βάση τις παραμέτρους (α) εύρος εξάπλωσης (range), (β) μέγεθος του πληθυσμού (population size), (γ) έκταση των ενδιαιτημάτων του (habitat area), (δ) επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης). Η αξιολόγηση θα γίνει α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί, γ) συνολικά στην περιοχή ευθύνης κάθε Φορέα Διαχείρισης. Η αναγωγή της αξιολόγησης από το επίπεδο του κελιού του πλέγματος αναφοράς (grid) στο επίπεδο της ΖΕΠ (εφόσον η ΖΕΠ καλύπτει κελιά περισσότερα του ενός), θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων»), η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε είδους σε κατάλληλο υπόβαθρο. Η αποτύπωση θα γίνει αρχικά με πολύγωνα γραμμές ή σημεία σε μικρή κλίμακα (π.χ. 1:250.000 ή 1:100.000). Στη συνέχεια θα εφαρμοστεί πάνω στα όρια πλέγμα αναφοράς α) 10 x 10 km και β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σύμφωνα με τον προγραμματισμό της φάσης Α και θα γίνει χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης των ειδών στα προαναφερόμενα πλέγματα.

Για είδη σπάνια, ενδημικά ή προτεραιότητας θα γίνει επιπλέον αποτύπωση με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα. Η χρωματική διαβάθμιση στο εσωτερικό του κελιού του πλέγματος αναφοράς θα σχετίζεται με:

α) ποσοτική αξιολόγηση με βάση το μέγεθος του πληθυσμού του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς

β) ποιοτική αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς με βάση τις 4 κλάσεις που περιλαμβάνονται στη φόρμα της έκθεσης εφαρμογής

της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Α= ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, Β=ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης, Γ=κακή κατάσταση διατήρησης, Δ=άγνωστη κατάσταση διατήρησης).

Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι εφικτό, μπορεί να αποτυπώσει με χρωματική διαβάθμιση την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαιτήματος εντός του πλέγματος αναφοράς, με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα.

Επίσης, ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά σε διανυσματική μορφή και σε πλέγμα 10 Χ10 km το εύρος εξάπλωσης (range) κάθε είδους.

- Καθορισμός Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favourable Reference Values)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Ικανοποιητικές Τιμές Αναφοράς (εύρους εξάπλωσης - range και έκτασης - area) για κάθε είδος. Οι τιμές θα αναφέρονται σε κάθε ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ που απαντάται το είδος ορνιθοπανίδας.

- Καθορισμός Στόχων Διατήρησης (Conservation objectives)

Ο Ανάδοχος θα προτείνει Στόχους Διατήρησης για κάθε είδος ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού. Οι στόχοι θα αφορούν κάθε ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ που απαντώνται τα είδη ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού.

Για την κατάρτιση της πρότασης Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς και στόχων Διατήρησης, ο Ανάδοχος θα βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων» και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet – ημερίδα ανακοίνωσης).

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Β΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή/και έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 1:

11. Συμπληρωμένη έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα συλλεχθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση σε GIS.
12. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου αποτυπωμένα σε βάση δεδομένων και αρχεία GIS.
13. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για κάθε είδος, για κάθε ΖΕΠ που θα μελετηθεί και, για κάθε κελί αναφοράς που θα γίνουν δειγματοληψίες ή που είναι δυνατή η συμπλήρωσή τους με βάση τις βιβλιογραφικές αναφορές.
14. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί γ) στην περιοχή εξάπλωσης του κάθε Φορέα Διαχείρισης.
15. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περιγραφή της Φάσης Β΄.
16. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού των ΖΕΠ. Οι χάρτες θα είναι σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
17. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε είδος, για κάθε ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ.
18. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε είδος ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού για κάθε ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

19. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα εργασιών πεδίου της φάσης Γ' με βάση τα προς επίλυση προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά το πρώτο έτος συλλογής δεδομένων πεδίου.
20. Έκθεση πεπραγμένων της φάσης Β', όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

ΦΑΣΗ Γ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- Συνέχιση της βιβλιογραφικής συλλογής

Για κάθε είδος ο Ανάδοχος θα συνεχίσει τη συλλογή, καταγραφή και χωρική αποτύπωση των υπάρχουσών αναφορών εξάπλωσής τους -τουλάχιστον των τελευταίων 40 ετών- ανάλογα με τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των βιβλιογραφικών δεδομένων (σημειακά, γραμμικά ή επιφανειακά δεδομένα κατανομής).

- Συλλογή πληροφοριών πεδίου

Ο Ανάδοχος θα συλλέξει στο πεδίο τις πληροφορίες που έχουν καθοριστεί στον προγραμματισμό της φάσης Α' και την επικαιροποιημένη του μορφή, όπως εγκρίθηκε στη φάση Β'.

- Καταχώρηση στοιχείων σε βάση δεδομένων

Ο Ανάδοχος θα καταχωρήσει στη βάση δεδομένων που θα του δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων»), όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.

- Χαρτογραφική αποτύπωση κρίσιμων ενδιαιτημάτων ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού

Ο Ανάδοχος θα συντάξει χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού των ΖΕΠ, σε ΖΕΠ που δεν επισκέφθηκε κατά τη Φάση Β.

- Χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά την εξάπλωση κάθε είδους ορνιθοπανίδας σε κατάλληλο υπόβαθρο. Η αποτύπωση θα γίνει αρχικά με πολύγωνα γραμμές ή σημεία σε μικρή κλίμακα (π.χ. 1:250.000 ή 1:100.000). Στη συνέχεια θα εφαρμοστεί πάνω στα όρια πλέγμα αναφοράς α) 10 x 10 km και β) αναλυτικότερο πλέγμα αναφοράς σύμφωνα με τον προγραμματισμό της φάσης Α και θα γίνει χαρτογραφική αποτύπωση της εξάπλωσης των ειδών στα προαναφερόμενα πλέγματα.

Για είδη σπάνια, ενδημικά ή προτεραιότητας θα γίνει επιπλέον αποτύπωση με χρωματική διαβάθμιση και σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα. Η χρωματική διαβάθμιση στο εσωτερικό του κελιού του πλέγματος αναφοράς θα σχετίζεται με:

α) ποσοτική αξιολόγηση με βάση το μέγεθος του πληθυσμού του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς

β) ποιοτική αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης του είδους στο εσωτερικό του κελιού του ορισμένου πλέγματος αναφοράς με βάση τις 4 κλάσεις που περιλαμβάνονται στη φόρμα της έκθεσης εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Α= ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, Β=ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης, Γ= κακή κατάσταση διατήρησης, Δ= άγνωστη κατάσταση διατήρησης).

ΕΠΠΕΡΑΑ
Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Για την Ενέργεια και τις Περιφέρειες

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποτυπωθεί η πληθυσμιακή πυκνότητα με χρωματική διαβάθμιση, ο Ανάδοχος, εφόσον είναι εφικτό, μπορεί να αποτυπώσει με χρωματική διαβάθμιση την έκταση της ύπαρξης κατάλληλου ενδιαιτήματος εντός του πλέγματος αναφοράς, με σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα.

Επίσης, ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει χωρικά σε διανυσματική μορφή και σε πλέγμα 10 Χ10 km το εύρος εξάπλωσης (range) κάθε είδους.

Τέλος, θα προσδιοριστούν και θα τεκμηριωθούν οι διαφορές σε σχέση με τα αποτελέσματα της φάσης Β΄.

- Αξιολόγηση δεδομένων και εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους

Ο Ανάδοχος θα αξιολογήσει την κατάσταση διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί και γ) στην περιοχή ευθύνης κάθε Φορέα Διαχείρισης. Η αναγωγή από το επίπεδο του κελιού grid) στο επίπεδο της ΖΕΠ (εφόσον η ΖΕΠ καλύπτει κελιά περισσότερα του ενός) θα γίνει με μαθηματική προσέγγιση που θα δοθεί από το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «*Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων*»), η οποία θα βασίζεται στην προσέγγιση που ακολουθήθηκε για την σύνθεση της Ευρωπαϊκής έκθεσης αναφοράς της περιόδου 2000-2006.

- Αποτύπωση και αξιολόγηση διαφορών

Ο Ανάδοχος θα αποτυπώσει και θα αξιολογήσει τις διαφορές σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης της φάσης Β΄.

- Πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000

Ο Ανάδοχος, με βάση τα δεδομένα των δύο ετών δειγματοληψιών θα συντάξει πρόταση τροποποίησης της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 (Τυποποιημένο Δελτίο Δεδομένων - Standard Data Form) για κάθε πεδίο που άπτεται του αντικειμένου της μελέτης τους. Η επικαιροποίηση της βάσης του Natura 2000 θα γίνει στην επικαιροποιημένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μορφή των εντύπων κατά τη φάση Γ΄ του έργου. Κατά την τροποποίηση της βάσης δεδομένων του Natura 2000 θα ληφθούν υπόψη οι εργασίες πεδίου του Αναδόχου, αλλά και οι βιβλιογραφικές αναφορές κατόπιν τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της σημασίας τους.

- Αξιολόγηση δεδομένων – Πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000

Ο Ανάδοχος θα αναλύσει τα δεδομένα που έχει συλλέξει ώστε να αξιολογήσει την πληρότητα-επάρκεια του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά είδους, σε συνεννόηση με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της ΕΕ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει, όπου και εάν απαιτείται, σε συνεννόηση με το Φορέα Διαχείρισης, πρόταση ένταξης νέων περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000 σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια και υφιστάμενες αξιολογήσεις της ΕΕ. Η πρόταση θα αφορά σε συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία και σε χάρτες. Η χαρτογραφική αποτύπωση των προτάσεων θα γίνει σε κλίμακα τουλάχιστον 1:50.000. Σημειώνεται ότι προτάσεις για ένταξη νέων περιοχών πρέπει να βασίζονται σε στοιχεία που έχουν χαρακτηριστεί ως «τεκμηριωμένες αξιοπιστίας».

- Πρόταση για τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος θα συντάξει πρόταση για τα πρωτόκολλα και τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών θηλαστικών στην περιοχή μελέτης τους. Η πρόταση θα περιλαμβάνει αναλυτική ανάπτυξη των επιμέρους στόχων της παρακολούθησης, τους επιμέρους τύπους παρακολούθησης και επισκοπήσεων, την διαχείριση δεδομένων, την εξασφάλιση

ΕΠΠΕΡΑΑ

Εθνικό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΣΠΑ 2007-2013

ποιότητας των δεδομένων, τις απαραίτητες αναλύσεις δεδομένων. Θα περιλαμβάνει επίσης τη διάκριση σε επιμέρους δίκτυα παρακολούθησης ανάλογα με τους στόχους, π.χ. Γενική επίπτωση της κατάστασης των ειδών, ειδική παρακολούθηση για είδη σε κρίσιμη κατάσταση, παρακολούθηση επίτευξης στόχων μέτρων αποκατάστασης και προστασίας καθώς και κοστολόγηση του δικτύου παρακολούθησης στο μέλλον. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται η επανάληψη της μεθοδολογίας ανά περιοχή μελέτης κατά τις ίδιες ημερομηνίες, ώστε η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων να είναι εφικτή και να είναι δυνατή η εκτίμηση των τάσεων (ενδεχομένως και με εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων). Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet – ημερίδα ανακοίνωσης).

- Παραγωγή εντύπων και αφισών

Αντικείμενο του Αναδόχου αποτελεί επίσης, ο σχεδιασμός και η παραγωγή τριών (3) εκλαϊκευμένων εντύπων με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα, καθώς και ο σχεδιασμός και παραγωγή τριών (3) θεματικών αφισών για την προβολή της βιοποικιλότητας.

Τα παραδοτέα της φάσης θα δημοσιοποιηθούν στο κοινό (διαβούλευση μέσω internet – ημερίδα ανακοίνωσης).

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Γ΄

Ως παραδοτέα ορίζονται τα ακόλουθα, τα οποία θα παραχθούν σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο σκεπτικό και η μορφή τους (ηλεκτρονική ή έντυπη) φαίνεται στον Πίνακα 1:

1. Συμπληρωμένη τελική έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές που θα συλλεχθούν. Η βάση δεδομένων θα δίνει πληροφορίες για τις καταχωρημένες θέσεις εμφάνισης κάθε είδους και θα συνδέεται με γεωγραφική απεικόνιση.
2. Τα συμπληρωμένα πρωτόκολλα εργασιών πεδίου και παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου σε ηλεκτρονική μορφή αποτυπωμένα στη βάση δεδομένων.
3. Τα συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/EK για κάθε είδος ορνιθοπανίδας, για κάθε περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης συνολικά, για κάθε ΖΕΠ και, όπου είναι εφικτό, για κάθε κελί αναφοράς.
4. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού των ΖΕΠ για όσες ΖΕΠ γίνουν επιτόπιες επισκέψεις. Οι χάρτες θα είναι σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
5. Χάρτες κατανομής όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περιγραφή της Φάσης Γ.
6. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000 σε Access 2007.
7. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών για κάθε πεδίο της βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000.
8. Έκθεση με ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεγεί και με αξιολόγηση της πληρότητας-επάρκειας του Εθνικού Δικτύου Natura 2000 για τη διατήρηση του εξεταζόμενου κάθε φορά είδους ορνιθοπανίδας και πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς σε ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής (Access 2007) και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών. Η χωρική βάση δεδομένων θα είναι σε GIS και η ανάλυσή της σε κλίμακα 1:50.000 ή και αναλυτικότερη.
9. Έκθεση αποτύπωσης των διαφορών σε σχέση με την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.
10. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους: α) στα κελιά του πλέγματος (grid cell) όπου θα γίνει δειγματοληψία και στα κελιά όπου με βάση βιβλιογραφική τεκμηρίωση και την

ΕΠΠΕΡΑΑ

Εθνικό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΣΠΑ
2007-2013

κρίση ειδικών είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης, β) σε κάθε περιοχή Natura 2000 που θα μελετηθεί και γ) στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης.

11. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών.
12. Τρία (3) εκλαϊκευμένα έντυπα με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα.
13. Τρεις (3) θεματικές αφίσες για την προβολή της βιοποικιλότητας.
14. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του έργου, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

Όλα τα παραδοτέα υποβάλλονται στο Φορέα Διαχείρισης σε 4 αντίτυπα σε ηλεκτρονική μορφή. Μετά την έγκρισή τους, υποβάλλονται εκ νέου σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή (ανάλογα με τα όσα ορίζονται στον Πίνακα 1), σε 10 και 3 αντίτυπα, αντίστοιχα.

Πίνακας 1. Παραδοτέα και μορφή (ηλεκτρονική, έντυπη) των επιμέρους φάσεων του Τμήματος 2.

Παραδοτέα Φάση Α	Μορφή παραδοτέου	
	Ηλεκτρονική	Έντυπη
8. Κατάλογος των ειδών για τα οποία θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου με σχετική εισηγητική έκθεση.	*	
9. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
10. Πρόταση καθορισμού πλέγματος (grid) αναφοράς για κάθε είδος στη βάση σχετικής τεκμηριωμένης έκθεσης-εισήγησης.	*	
11. Γεωγραφική αποτύπωση σε Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών της δυνητικής εξάπλωσης κάθε είδους και σχετική τεκμηριωμένη έκθεση-εισήγηση.	*	
12. Τεκμηριωμένη πρόταση προγραμματισμού εργασιών πεδίου.	*	*
13. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών που θα εφαρμοστούν κατά τις επισκέψεις στο πεδίο.	*	
14. Προσχέδιο ανάλυσης των δεδομένων πεδίου όπως προγραμματίστηκαν να συλλεχθούν με βάση την κατάρτιση του σχεδίου δειγματοληψίας.	*	*
Φάση Β		
11. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
12. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και τύπο οικοτόπου και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
13. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για κάθε είδος και για κάθε κελί αναφοράς.	*	
14. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	
15. Χάρτες υφιστάμενης κατανομής, όσο και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος	*	
16. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών ορνιθοπανίδας χαρακτηρισμού των ΖΕΠ	*	
17. Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε είδος, για κάθε ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ.	*	*
18. Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε είδος χαρακτηρισμού και για κάθε ΖΕΠ ή ομάδα ΖΕΠ.	*	*
19. Συμπληρωμένο-επικαιροποιημένο πρόγραμμα εργασιών πεδίου της Φάσης Γ	*	*
20. Έκθεση πεπραγμένων της Φάσης Β, όπου θα αναγράφονται όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενταξιακό Πρόγραμμα
Για την Προστασία και την Αειφόρο Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Παραδοτέα Φάση Γ	Μορφή παραδοτέου	
1. Έκθεση και βάση δεδομένων με τις βιβλιογραφικές αναφορές.	*	
2. Συμπληρωμένα πρωτόκολλα παρακολούθησης για κάθε είδος και για κάθε θέση επιτόπιου ελέγχου στη βάση δεδομένων.	*	
3. Συμπληρωμένα έντυπα αναφοράς της έκθεσης της Οδηγίας 2009/147/EK για κάθε είδος και για κάθε κελί του πλέγματος αναφοράς σε ηλεκτρονική μορφή.	*	
4. Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	
5. Χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού των ΖΕΠ	*	
6. Χάρτες εξάπλωσης και εύρους εξάπλωσης για κάθε είδος.	*	
7. Επικαιροποιημένη έκδοση της περιγραφικής βάσης δεδομένων του Δικτύου Natura 2000	*	
8. Αναλυτική έκθεση καταγραφής των αλλαγών της βάσης δεδομένων του Natura 2000.	*	*
9. Πρόταση πιθανών νέων εκτάσεων ή περιοχών Natura 2000 συνοδευόμενη από χάρτες αναλογικούς και ψηφιακούς, συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων και νέα έκδοση της επικαιροποιημένης περιγραφικής και χωρικής βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των νέων προτεινόμενων περιοχών.	*	*
10. Έκθεση με τις διαφορές αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης κάθε είδους.	*	*
11. Εισήγηση για τη διαδικασία μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης.	*	*
12. Σχεδιασμός και παραγωγή τριών (3) εκλαϊκευμένων εντύπων με τα συμπεράσματα - δεδομένα που θα προκύψουν κατά ενότητα.	*	*
13. Σχεδιασμός και παραγωγή τριών (3) θεματικών αφισών για την προβολή της βιοποικιλότητας.	*	*
14. Συνολική έκθεση πεπραγμένων του έργου, όπου θα αναγράφονται τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο επιλύθηκαν.	*	*

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι:

Ο Ανάδοχος θα συνεργάζεται καθ' όλη τη διάρκεια του υλοποίησης έργου με την Αναθέτουσα Αρχή και ιδιαίτερα κατά τις εργασίες στο πεδίο όπου θα συνοδεύεται από κάποιο άτομο-υπάλληλο της Υπηρεσίας στο οποίο θα επιδείξει τη μέθοδο συμπλήρωσης των πρωτοκόλλων παρακολούθησης. Επίσης, ο Ανάδοχος θα επιδείξει σε κάποιο άτομο ή κάποια άτομα από το προσωπικό της Υπηρεσίας τη μεθοδολογία επεξεργασίας πρωτογενών δεδομένων και τη χρήση των βάσεων δεδομένων που θα αναπτύξει, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του προγράμματος εποπτείας από το προσωπικό του Φορέα μετά το πέρας του έργου. Οι υπάλληλοι αυτοί μπορεί να είναι άτομα που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής ή/και άλλα άτομα από το επιστημονικό προσωπικό και προσωπικό φύλαξης του Φορέα. Σε κάθε περίπτωση, θα υπάρχει προηγούμενη συνεννόηση με τον Ανάδοχο του Έργου.

ΕΠΠΕΡΑΑ

Ενσωματωμένο Πρόγραμμα
Παρακολούθησης και Παραλαβής

B4. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ

Βάσεις δεδομένων

Η βάση δεδομένων θα παραδοθεί σε μορφή Access 2007.

Χάρτες

Σε εφαρμογή του Ν. 3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α/22-9-10), το σύνολο των παραγόμενων ψηφιακών αρχείων από τις μελέτες θα πρέπει να είναι συμβατά με την Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ).

Επιπρόσθετα, στο ΥΠΕΚΑ θα πρέπει να μεταβιβάζονται τα πλήρη δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας των παραγόμενων γεωχωρικών δεδομένων και των σχετικών μεταδεδομένων, χωρίς κανένα περιορισμό για τη διάθεσή τους σε τρίτους.

Οι πληροφορίες που αφορούν σε σημειακά, γραμμικά και επιφανειακά στοιχεία θα είναι στο προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ 87. Η επεξεργασία αυτών που θα είναι σε ψηφιδωτή μορφή θα είναι στο πλέγμα αναφοράς ETRS 89 και το προβολικό σύστημα LAEA.

Όλοι οι χάρτες, οι βάσεις δεδομένων και τα μεταδεδομένα τους θα είναι σύμφωνα με το Ν 3882/10 Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (ΦΕΚ 141/Α'). που είναι αναρτημένος στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=6UfqY151yMQ%3d&tabid=506>

Η ακριβής μορφή των παραδοτέων (περιεχόμενο των χαρτών, απεικόνιση, σταθερότυπα, σύμβολα, χρωματολόγιο, οδηγίες χαρτογραφικής σύνθεσης, υπομνήματα χαρτών, λεζάντες, κλπ.) θα εξειδικευθούν σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης (σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και τον Ανάδοχο της μελέτης «*Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων*»). Οι χάρτες θα είναι σε Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών και θα δοθούν και με τη μορφή εικόνας.

Η ακρίβεια θέσης των πληροφοριών (σημειακών, γραμμικών, επιφανειακών) που συλλέγονται στο ύπαιθρο πρέπει να είναι της τάξης των 5 μέτρων, ακρίβεια που παρέχεται από τις κοινές συσκευές GPS, η οποία είναι συμβατή με τα υπόβαθρα της κλίμακας 1:50.000.

Η ακρίβεια θέσης των ανωτέρω πληροφοριών που συλλέγονται από χάρτες και ορθοεικόνες (π.χ. ορθο-ανηγμένες αεροφωτογραφίες και δορυφορικές εικόνες) πρέπει να είναι της τάξης των 10 μέτρων, η οποία είναι επίσης συμβατή με τα υπόβαθρα της κλίμακας 1:50.000.

Ο Ανάδοχος σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης και τον Ανάδοχο της Μελέτης «*Οριζόντιος τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός των μελετών Εποπτείας και Αξιολόγησης της Κατάστασης Διατήρησης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στην Ελλάδα και συνθετική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων*» θα πρέπει να αποφασίσουν για τους κανόνες γενίκευσης που θα εφαρμοστούν στη χαρτογράφηση κάθε είδους. Οι κανόνες γενίκευσης αφορούν στη «γεωμετρία» των περιγραμμάτων των πολυγώνων που αντιπροσωπεύουν τις περιοχές εξάπλωσης των ειδών καθώς επίσης στα ελάχιστα εμβαδά πολυγώνων που θα καταγράφονται ως οντότητες, πολυγωνικές ή ακόμα σημειακές. Οι εν λόγω κανόνες επηρεάζονται από:

1. το χαρακτήρα της εξάπλωσης του είδους
  - το είδος παρουσιάζει συγκεντρώσεις σε μικρές επιφάνειες ή εμφανίζεται σε μεγάλες εκτάσεις
  - τα όρια εξάπλωσης ενός είδους είναι σαφή ή όχι
2. τις μεθόδους που εφαρμόζονται για την καταγραφή του

Σε κάθε περίπτωση η χάραξη των ορίων πρέπει να μπορεί να τεκμηριώνεται.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Σε ότι αφορά στην εξάπλωση και στο εύρος εξάπλωσης, η απεικόνιση γίνεται με χάρτη πολυγώνων ή χάρτη κουκίδων. Οι χαρτογραφικές πληροφορίες θα πρέπει να αποδίδονται στο κατάλληλο, ανάλογα με την περίπτωση, υπόβαθρο.

Σε ότι αφορά στον πληθυσμό, η απεικόνιση μπορεί να γίνει σε κλίμακα τάξης και ο χάρτης είναι σε ψηφιδωτή μορφή.

Σε ότι αφορά στην ποιότητα ενδειατημάτων, η απεικόνιση μπορεί να γίνει σε κλίμακα τάξης και ο χάρτης είναι σε ψηφιδωτή μορφή.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Ενταξιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

71/80

B5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΠΕΔΙΟΥ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ

Οι δειγματοληψίες στο πεδίο θα πρέπει να συνδυάζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο (χρονικά και χωρικά) ώστε τελική εκτίμηση να προκύπτει από τη διαβούλευση και κοινή παρατήρηση έμπειρων ερευνητών. Ο χρόνος διεξαγωγής των δειγματοληψιών στο πεδίο (εποχή, συχνότητα) θα πρέπει να επιλέγεται (και να τεκμηριώνεται) με βάση τη βιολογία των ειδών (π.χ. τον αναπαραγωγικό κύκλο τους, τις εποχές που είναι πιο δραστήρια, τη διαθεσιμότητα της τροφής κ.λπ.).

Έντομα (Οδοντόγναθα, Ορθόπτερα, Λεπιδόπτερα, Κολεόπτερα): Για την πληθυσμιακή μελέτη των ορθοπτέρων και των ιπτάμενων εντόμων που είναι δυνατό να παρατηρηθούν με οπτική παρατήρηση (οδοντόγναθα, λεπιδόπτερα) προτείνεται να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος των διαδρομών (line transect sampling). Το μέγεθος των διαδρομών και οι επαναλήψεις σε κάθε τύπο οικοτόπου θα καθοριστούν μετά την αναγνώριση των περιοχών, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις ομάδες εργασίας. Η απόσπαση ατόμων από το πεδίο θα δικαιολογείται μόνο στην περίπτωση που ο ερευνητής δεν θα μπορεί να αναγνωρίσει το συγκεκριμένο είδος στο πεδίο.

Για τα ιπτάμενα έντομα που δεν είναι δυνατή η οπτική παρατήρηση (λεπιδόπτερα, σαπροξυλικά κολεόπτερα κλπ), θα χρησιμοποιηθούν ειδικές, κατά περίπτωση, μέθοδοι παγίδευσης, υπό την προϋπόθεση της ελάχιστης επίπτωσης στους πληθυσμούς τους. Οι μέθοδοι αυτές εξειδικεύονται ανά είδος και θα πρέπει να προσαρμοστούν στις τοπικές συνθήκες.

Σε γενικές γραμμές προτείνεται η διενέργεια δειγματοληψιών οπωσδήποτε κατά την εαρινή περίοδο σε όλες τις περιοχές μελέτης και κατά τα τέλη φθινοπώρου σε περιοχές χαμηλού υψομέτρου της νότιας Ελλάδας. Ειδικά για περιοχές μεγάλου υψομέτρου σε όλη την επικράτεια της χώρας, οι δειγματοληψίες θα γίνονται κατά την αρχή και το τέλος της θερινής περιόδου. Δεδομένου ότι η συγκεκριμένη μέθοδος εξαρτάται από τη δραστηριότητα των εδαφικών αρθροπόδων θα πρέπει οι ομάδες εργασίας να χρησιμοποιήσουν την εμπειρία τους για τον καθορισμό της καταλληλότερης χρονικής στιγμής για την τοποθέτηση των παγίδων στο πεδίο.

Ασπόνδυλα γλυκού νερού

Τα Καρκινοειδή γλυκού νερού *Astacus astacus*, μελετούνται καλύτερα με τη χρήση ενεργών παγίδων, στις οποίες τοποθετούνται δολώματα που περιέχουν κρέας μέσα σε υφασμάτινες σακούλες. Επιπλέον, για τα καρκινοειδή, μπορεί να γίνεται και νυκτερινή παρατήρηση της δραστηριότητας στο νερό, σε καθορισμένου μήκους διαδρομές κατά μήκος ποταμών και ρεμάτων όπου έχει διαπιστωθεί η παρουσία τους.

ΑΜΦΙΒΙΑ – ΕΡΠΕΤΑ

Οι δειγματοληψίες (εργασίες πεδίου) για τα είδη αμφιβίων/ερπετών θα πρέπει να συνδυάζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο (χρονικά και χωρικά) ώστε η τελική εκτίμηση να προκύπτει από τη διαβούλευση και κοινή παρατήρηση έμπειρων ερευνητών. Η εποχή και η συχνότητα δειγματοληψίας θα πρέπει να επιλέγονται (τεκμηριωμένα) με βάση τη βιολογία των ειδών (π.χ. τον αναπαραγωγικό κύκλο τους, τις εποχές που είναι πιο δραστήρια, και τη διαθεσιμότητα της τροφής).

Αμφίβια

Προτείνεται η συστηματική διερεύνηση των πιθανών θέσεων αναπαραγωγής των αμφιβίων. Οι θέσεις αυτές είναι μόνιμες και εποχικές λίμνες, ποτάμια, ρέματα (μόνιμης και εποχικής ροής), εκβολές, έλη, αρδευτικά και αποστραγγιστικά κανάλια, ταμιευτήρες, υγρά φυλλοβόλα δάση, καθώς και ξηρές θαμνώδεις νησιωτικές περιοχές. Στην Ελλάδα, όπως και στις άλλες εύκρατες περιοχές, όπου η διαθεσιμότητα νερού είναι προβλέψιμη και η θερμοκρασία αποτελεί περιοριστικό παράγοντα, η εποχή αναπαραγωγής των αμφιβίων

εντοπίζεται σε συγκεκριμένες εβδομάδες την άνοιξη έως την αρχή του καλοκαιριού. Η εμπειρία και η κρίση των ερευνητών, όπως και η καλή γνώση των βασικών συνηθειών των διαφόρων ειδών, κρίνονται απαραίτητα στοιχεία για την εφαρμογή της καταλληλότερης μεθόδου σύμφωνα με την περιγραφή που δίνεται στη συνέχεια.

Ανάλογα με το στόχο της έρευνας μπορεί να ακολουθούνται οι παρακάτω μέθοδοι:

A) Καταγραφή αριθμού και σχετικής αφθονίας ειδών

- Εντατική και συστηματική έρευνα σε πιθανά ενδιαιτήματα
- Παγίδευση
- Τυχαίες διαδρομές
- Φωνητικές καταγραφές άουρων Αμφιβίων

B) Εκτίμηση πυκνότητας τοπικών πληθυσμών

- Δειγματοληπτικά τετράγωνα
- Τυχαίες διαδρομές

Κατά περίπτωση μπορούν να χρησιμοποιηθούν όλες ή συνδυασμός κάποιων από τις παραπάνω μεθόδους.

Ερπετά

Για τη μελέτη των ερπετών συστήνεται να πραγματοποιηθούν δειγματοληψίες α) την άνοιξη που λόγω αναπαραγωγής τα ερπετά είναι πιο κινητικά και β) το φθινόπωρο που οι θερμοκρασίες είναι ευνοϊκές για μεγαλύτερα διαστήματα δραστηριότητας. Συστήνονται οι ακόλουθες μέθοδοι δειγματοληψίας:

1. Για τα κοινά και περισσότερο κινητικά είδη (π.χ. σαύρες, χελώνες) η μέθοδος τυχαίων διαδρομών, κατάλληλη και για τον υπολογισμό της πυκνότητας ενός είδους μέσα σε ένα συγκεκριμένο οικότοπο ή κατά μήκος μιας κλίσης
2. Για τα λιγότερο δραστήρια ή με περισσότερο κρυπτική συμπεριφορά είδη (π.χ. άποδες σαύρες και φίδια) η μέθοδος τυχαίων τετραγώνων. Η μέθοδος συνίσταται στην επιλογή τυχαίων τετραγώνων τα οποία ελέγχονται πλήρως για ερπετά και είναι αποτελεσματική για τη δειγματοληψία σε δάση αραιά ή πυκνά, σε περιοχές με φυλλοστρωμένη και σε ανοιχτές περιοχές με πέτρες. Κατάλληλη και για την ταυτόχρονη μελέτη ερπετών και αμφιβίων αλλά και ειδικότερα για αμφίβια κατά μήκος ρεμάτων ή ποταμών.

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Οι δειγματοληψίες πεδίου για τα θηλαστικά (σαρκοφάγα, τρωκτικά, εντομοφάγα) θα πρέπει να συνδυάζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο (χρονικά και χωρικά) ώστε η τελική εκτίμηση να προκύπτει από τη διαβούλευση και κοινή παρατήρηση εμπειρων ερευνητών. Η εποχή και η συχνότητα δειγματοληψιών θα πρέπει να επιλέγεται (τεκμηριωμένα) με βάση τη βιολογία των ειδών (π.χ. τον αναπαραγωγικό κύκλο τους, τις εποχές που είναι πιο δραστήρια, τη διαθεσιμότητα της τροφής).

Ειδικότερα, για τις ομάδες ειδών:

A) Για τα Χειρόπτερα: για την αποφυγή της όχλησης, όταν πρόκειται για συλλήψεις ή καταμετρήσεις εσωτερικά των καταφυγίων, οι δειγματοληψίες θα διαρκούν τον ελάχιστο δυνατό χρόνο και ειδικά μέσα στα καταφύγια θα γίνονται από έναν ελάχιστο αριθμό ερευνητών. Η μεθοδολογία παρακολούθησης μπορεί να περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση ειδών στις περιοχές κυνηγιού τους ή και στους τόπους διέλευσης (foraging/commuting bats) με τη χρήση υπερηχο-ανιχνευτών (bat detectors), ή/και συλλήψεις με ειδικά δίχτυα παρεμβολής ή ειδικές παγίδες.
- Καταγραφή και παρακολούθηση ειδών στα καταφύγια/αποικίες τους (roosting bats) με μετρήσεις, συλλήψεις ή καταγραφή υπερήχων.

Β) Για τα μικρά χερσαία θηλαστικά θα πρέπει να εφαρμοστούν μεθοδολογίες που προτείνονται από τη σύγχρονη βιβλιογραφία όπως:

- Απευθείας παρατήρηση (παρουσία / απουσία)
- Παγιδεύσεις (Live trapping)
- Συλλογή εμετικών συμπτωμάτων από αρπακτικά πουλιά (Pellets)
- Καταγραφή έμμεσων δεικτών (π.χ. νεκρά ζώα στο οδικό δίκτυο, για διάφορα χερσαία θηλαστικά ή καταγραφή αποικιών).

Γ) Για τη Βιδρα (*Lutra lutra*),

ως προς τη χωρική διευσθέτηση των δειγματοληπτικών σταθμών ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει τη μέθοδο της συστηματικής τυχαίας δειγματοληψίας.

Δ) Για τον Λύκο (*Canis lupus*)

Η παρακολούθηση μπορεί να γίνει με μεθοδολογία που περιλαμβάνει:

- Συλλογή δεδομένων βιοδηλωτικών ενδείξεων με διενέργεια διατομών (line transects, script transects) πεζή ή από οχήματα κινούμενα με χαμηλή ταχύτητα.
- Συλλογή δεδομένων με παρακολούθηση διαδρομών ατόμων λύκου στο χιόνι (snowtracking).
- Συλλογή δεδομένων με τη βοήθεια simulated howling survey, εκτός περιόδου γεννήσεων και ανατροφής απογόνων, σε περιοχές που είναι πιθανό να αποτελούν θέσεις φωλιάσματος των ζώων.

ΙΧΘΥΟΠΑΝΙΔΑ

Οι δειγματοληψίες / εξορμήσεις ερευνητών για τα διάφορα είδη θα πρέπει να συνδυάζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο (χρονικά και χωρικά) ώστε η τελική εκτίμηση να προκύπτει από τη διαβούλευση και κοινή παρατήρηση εμπειρών ερευνητών. Η εποχή και η συχνότητα δειγματοληψιών θα πρέπει να επιλέγεται (τεκμηριωμένα) με βάση τη βιολογία των ειδών .

Αρχικά, συνιστάται η κατηγοριοποίηση των υδάτινων σωμάτων σε πηγές, λιμνία ή άλλες πολύ μικρές υγροτοπικές εκτάσεις (<2 στρέμματα έκτασης), διώρυγες-τάφροις και άλλα τεχνητά έργα, Ποταμούς (διαρκούς και περιοδικής ροής), λίμνες και λιμνία, ταμιευτήρες, μεταβατικά ύδατα (στόμια ποταμών, παράκτια αλμυρά έλη με διαυλους προς τη θάλασσα, παράκτιες λιμνοθάλασσες, λιμνοθαλάσσια λιμνία ή αλυκές), παράκτια ύδατα, εσωτερικά έλη (φυσικά συστήματα, τεχνητά συστήματα), άλλους υγρότοπους.

Αναλυτικότερα μπορεί να χρησιμοποιηθούν τα ακόλουθα μέσα:

Λίμνες

Οι δειγματοληψίες μπορεί να πραγματοποιηθούν με γρίπο, δίχτυα απλάδια διαφόρων ανοιγμάτων ματιού, με ηλεκτραλιεία και βολκό.

ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ

Οι βασικές μέθοδοι καταγραφών της ορνιθοπανίδας που εκτιμάται ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά την εργασία πεδίου είναι οι εξής:

ο **Point counts**, δηλαδή είτε καταγραφή από εποπτικά σημεία (π.χ. από κορυφές λόφων, επάνω ή απέναντι σε ορθοπλαγιές) είτε καταγραφή σε συγκεκριμένη επιφάνεια γύρω από καθορισμένα σημεία. Η μέθοδος προσαρμόζεται ανάλογα με τα είδη προς διερεύνηση και μπορεί να συνδυασθεί με χαρτογράφηση επικρατειών (territory mapping). Η μέθοδος μπορεί να δώσει ικανοποιητικές ποσοτικές εκτιμήσεις όταν εφαρμόζεται σωστά.

ο **Line transects**, δηλαδή καταγραφές επάνω και εκατέρωθεν συγκεκριμένων διαδρομών. Ο παρατηρητής είτε βρίσκεται σε συνεχή κίνηση είτε σταματάει ανά τακτά διαστήματα συνδυάζοντας τη μέθοδο με point counts. Διεξάγονται διαδρομές με τα πόδια (1-2 χλμ) ή και με αυτοκίνητο (κινούμενο με σταθερή ταχύτητα έως 20 χλμ. για αποστάσεις 5-15 χλμ). Η μέθοδος μπορεί να δώσει ικανοποιητικές εκτιμήσεις σχετικής αφθονίας για κάποια είδη.

ο **Direct counts**. Καταγραφή με άμεση παρατήρηση από κατάλληλες θέσεις. Χρησιμοποιείται όταν απογράφονται είδη σε πτήση επάνω από κατάλληλες θέσεις (π.χ. αρπακτικά κατά τη μετανάστευση), καθώς και για είδη που αναπαράγονται σε αποικίες (π.χ. ερωδιοί, πελεκάνοι, κορμοράνοι, γλαρόνια, θαλασσοπούλια). Η ακρίβεια της καταγραφής εξαρτάται από το είδος και το μέγεθος της περιοχής.

ο **Look and see**. Καταγραφές από επιλεγμένες θέσεις - διαδρομές με βάση την προηγούμενη γνώση της περιοχής ή τις απαιτήσεις σε ενδιαίτημα των υπό εξέταση ειδών. Ο ερευνητής επιλέγει εκ των προτέρων τις πλέον κατάλληλες κατά την κρίση του θέσεις ή διαδρομές (γνωστές θέσεις φωλιάσματος, κατάλληλο ενδιαίτημα από χάρτη βλάστησης) και διεξάγει την έρευνα πεδίου. Συνήθως με την πάροδο του χρόνου η βελτίωση της εξοικείωσης με την περιοχή, αυξάνει την αποτελεσματικότητα των καταγραφών. Η μέθοδος είναι αποτελεσματική για την καταγραφή αρκετών αναπαραγόμενων αρπακτικών ειδών όπως ο χρυσαιτός. Σε περιπτώσεις εντοπισμού φωλιών αρπακτικών ειδών προτεραιότητας, κρίνεται απαραίτητη η εξακρίβωση του αναπαραγωγικού αποτελέσματος (αποτυχία ή επιτυχής πτέρωση νεοσσών), με επανάληψη της επίσκεψης την κατάλληλη περίοδο. Θα πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε ο ερευνητής να εξετάζει όλη την έκταση κατάλληλου ενδιαίτηματος εντός της περιοχής έρευνας.

B6. ΕΝΤΥΠΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ

Το έντυπο Αναφοράς για την εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων που θα χρησιμοποιηθεί θα αναζητηθεί από τον Ανάδοχο στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_revision&vm=detailed&sb=Title

Το Έντυπο αναφοράς για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ θα αναζητηθεί στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_revision&vm=detailed&sb=Title

Το Έντυπο Αναφοράς για την εποπτεία και την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας θα αναζητηθεί στην ιστοσελίδα: http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?l=/expert_reporting/work-package_reporting&vm=detailed&sb=Title

B7. ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΦΑΣΕΙΣ (ΤΜΗΜΑ 1 – ΤΜΗΜΑ 2)

Το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί σε δεκαεννέα (19) μήνες και θα παραληφθεί σε τρεις φάσεις, ως ακολούθως :

- Α΄ φάση (2 μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης)
- Β΄ φάση (9 μήνες από την έγκριση και παραλαβή της Β΄ φάσης)
- Γ΄ φάση (8 μήνες από την έγκριση και παραλαβή της Γ΄ φάσης)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει, ανά εξαμήνο, έκθεση προόδου εργασιών, στην οποία θα περιγράφονται αναλυτικά οι εργασίες που εκπονήθηκαν, τα αποτελέσματα που προέκυψαν, αξιολόγηση της προόδου σε σχέση με τον προγραμματισμό εργασιών και πρόγραμμα εργασιών επομένου εξαμήνου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΣΟΥΜΑΝΗΣ

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
Προβλεπόμενα για την περίοδο 2007-2013

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- ▣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ
- ▣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
- ▣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΕΠΠΕΡΑΑ
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αγροτική Ανάπτυξη

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Όνομασία Τράπεζας.....
Κατάστημα: .....
Διεύθυνση: (οδός, αριθμός, Τ.Κ., τηλέφωνο, fax)
Ημερομηνία έκδοσης: .....
Ποσό (€): .....
Προς:.....

**ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ**

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι με την παρούσα επιστολή εγγυόμαστε ρητά, ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διζήσεως μέχρι του ποσού _____ (_____€)¹, υπέρ της _____.² για τη συμμετοχή της στον διενεργούμενο διαγωνισμό της _____.³ ή της μετ' αυτήν νέας ημερομηνίας σε περίπτωση αναβολής, για την ανάδειξη αναδόχου για το έργο «.....»⁴ σύμφωνα με τη σχετική προκήρυξή σας.

Η εγγύηση καλύπτει μόνον τις υποχρεώσεις του υπέρ ου η εγγύηση που απορρέουν από τη συμμετοχή στον παραπάνω διαγωνισμό, καθ' όλο τον χρόνο της ισχύος της.

Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα σας καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε 3 (τρεις) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας⁵.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό που καταπίπτει υπόκειται στο πάγιο τέλος χαρτοσήμου, που ισχύει κάθε φορά.

Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

Η παρούσα ισχύει⁶ μέχρι την _____

Δηλώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών που έχουν δοθεί, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε.

Η παρούσα εγγυητική επιστολή δεν εκχωρείται σε κανένα φορέα και κανένα πιστωτικό ίδρυμα

Με τιμή

¹ Αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% της συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας του έργου
² Αναγράφεται το όνομα του υποψηφίου φυσικού προσώπου, ή νομικού προσώπου (Γραφείου/εταιρείας) ή ένωσης ή κοινοπραξίας όπως αναφέρεται στην αίτηση συμμετοχής.
³ Αναγράφεται η ημερομηνία λήξης υποβολής προσφορών.
⁴ Αναγράφεται ο τίτλος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών όπως αναφέρεται στην προκήρυξη.
⁵ Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας φυσικών ή νομικών προσώπων θα πρέπει να σημειώνεται στην εγγύηση συμμετοχής ότι καλύπτει όλα τα μέλη της ένωσης αλληλεγγύως.
⁶ Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τουλάχιστον δύο (2) μήνες μετά τη λήξη ισχύος της προσφοράς όπως αναφέρεται στη διακήρυξη.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

στην Προκήρυξη του διαγωνισμού «.....»

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΑΡΙΘΜ. ....

ΕΥΡΩ .....⁷

Τόπος: .....

Π ρ ο ς⁸

Ε Δ Ρ Α: .....

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε με την παρούσα ότι σας εγγυόμαστε ανεπιφύλακτα και ανέκκλητα, παραιτούμενοι από το ευεργέτημα της διήζησης, υπέρ του / της .....⁹ μέχρι το ποσό των .....ΕΥΡΩ¹

Στο ποσόν αυτό και μόνο περιορίζεται η εγγύησή μας, για την καλή εκτέλεση του έργου και την πιστή εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης από τον παραπάνω, υπέρ του οποίου εγγυόμαστε, και οποιαδήποτε απαίτηση του κυρίου του έργου κατ' αυτού, που πηγάζει από τη σύμβαση .....¹⁰

Από την εγγύηση αυτή θα απαλλάξουμε τον παραπάνω για τον οποίο έχουμε εγγυηθεί μετά την επιστροφή της παρούσας ή με βάση έγγραφη εντολή σας. Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα το καταβάλουμε χωρίς αντίρρηση, ολικά ή μερικά, σε περίπτωση ολικού ή μερικού καταλογισμού της εγγύησης σε βάρος αυτού υπέρ του οποίου εκδόθηκε η παρούσα, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έγγραφη ειδοποίησή σας προς εμάς και μετά την επιστροφή σε μας της παρούσας.

Η παροχή εγγυητικών επιστολών έκδοσης του Ταμείου μας δεν έχει υπαχθεί σε κανένα περιορισμό ποσοτικού ορίου και σύμφωνα με το άρθρο 7 του AN440/1945 όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 του Ν.1019/49, γίνονται υποχρεωτικά δεκτές έστω και αν δεν αναφέρεται τούτο στη διακήρυξη.

Δηλώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών που έχουν δοθεί, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε.

Η παρούσα εγγυητική επιστολή δεν εκχωρείται σε κανένα φορέα και κανένα πιστωτικό ίδρυμα

Με τιμή

⁷ Αναγράφεται ποσό που αντιστοιχεί στο 10% της συμβατικής αξίας του έργου χωρίς Φ.Π.Α.

⁸ Αναγράφεται ο εργοδότης δηλαδή η Υπηρεσία που συνάπτει τη σύμβαση εκπόνησης της μελέτης ή της παροχής υπηρεσιών.

⁹ Αναγράφεται το όνομα του αναδόχου (φυσικού ή νομικού προσώπου) και σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας η ονομασία όλου του ανάδοχου σχήματος. Στην περίπτωση αυτή η εγγύηση είναι κοινή υπέρ όλων των μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας και αφορά το σύνολο της σύμβασης

¹⁰ Αναγράφεται ο τίτλος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών όπως αναφέρεται στην απόφαση ανάθεσης

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Υποβολή Οικονομικής Προσφοράς προς το Φορέα Διαχείρισης λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων για το διαγωνισμό: «.....»

σύμφωνα με τη Διακήρυξη του Διαγωνισμού της _____. _____.

Όνομα/Επωνυμία συμμετέχοντος

Πλήρης Επαγγελματική Διεύθυνση .....

Με την παρούσα προσφέρω ως τίμημα για

Αριθμητικώς*

Ολογράφως*

Προσφερόμενο τίμημα (σε Ευρώ)

*Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ αριθμητικού και ολογράφως υπερισχύει το ολογράφως.

Έχω λάβει γνώση όλων των όρων του Διαγωνισμού και τους αποδέχομαι ρητά και ανεπιφύλακτα.

Τόπος – Ημερομηνία

Υπογραφή Προσφέροντος ή Νόμιμου Εκπροσώπου αυτού & Σφραγίδα.

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα
Περιφέρειας για Αγροτική Ανάπτυξη

